

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta životního prostředí
Katedra aplikované ekologie

**Česká zemědělská
univerzita v Praze**

**Vyhodnocení a meta-evaluace mid-term evaluací
realizace strategie komunitně vedeného místního
rozvoje**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Zdeněk Keken, Ph.D.

Diplomant: Bc. Max Maixner

2021

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Max Maixner

Krajinné inženýrství
Regionální environmentální správa

Název práce

Vyhodnocení a meta-evaluace mid-term evaluací realizace strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Název anglicky

Analysis of meta-evaluation by mid-term evaluation of the implementation of a community-led local development strategy

Cíle práce

Cílem diplomové práce je provést a vyhodnotit meta-evaluaci střednědobých evaluací, které hodnotily realizaci integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele. Samotná metaevaluace bude mít za cíl vyhodnocení vybrané sady evaluačních otázek, vzhledem k jejich relevantnosti využití ve veřejné správě, konkrétně v Oddělení rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj.

Metodika

Meta-evaluace mid-term evaluací realizace SCLLD bude provedena skrze vybrané sady evaluačních otázek. Těžiště meta-evaluace bude spočívat v komparaci Evaluačních zpráv jednotlivých MAS, které jsou složeny ze 3 základních oblastí, ze kterých se vytvoří otázky.

Doporučený rozsah práce

cca 50 stran textu a přílohy

Klíčová slova

CLLD, evaluace, plánování, LEADER, LAG (MAS)

Doporučené zdroje informací

Area-based approaches are losing the essence of local targeting: LEADER/CLLD in the Czech Republic, Konecny, O (Konecny, Ondrej); Silhan, Z (Silhan, Zdenek); Chaloupkova, M (Chaloupkova, Marketa) ; Svobodova, H (Svobodova, Hana), ROUTLEDGE JOURNALS, TAYLOR & FRANCIS LTD, 2020
CLLD in selected EU member states after 2014 under the microscope, Boukalova, K (Boukalova, Katerina); Kolarova, A (Kolarova, Alena), MENDEL UNIV BRNO, 2014
CURRENT TRENDS IN REGIONAL DEVELOPMENT OF THE LOCAL ACTION GROUP HORNY LIPTOV, Vrbicanova, G (Vrbicanova, Greta); Kramarekova, H (Kramarekova, Hilda), CONSTANTINE PHILOSOPHER UNIV NITRA, 2016
Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020, verze 4.0, Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci, 2018
Program LEADER Czech Republic – Tool for Rural Development, Pavlikova, G (Pavlikova, Gabriela), CZECH UNIVERSITY LIFE SCIENCES PRAGUE, 2009
Zadání pro místní akční skupiny, Mid-term evaluace realizace strategií CLLD, verze 1.0, Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci, 2018

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. Zdeněk Keken, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra aplikované ekologie

Elektronicky schváleno dne 2. 2. 2021

prof. Ing. Jan Vymazal, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 2. 2021

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 23. 11. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Vyhodnocení a meta-evaluace mid-term evaluací realizace strategie komunitně vedeného místního rozvoje vypracoval samostatně a citoval jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použil a které jsem rovněž uvedl na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů. Jsem si vědom, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla. Jsem si vědom, že odevzdáním diplomové práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby. Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne 09.12.2021

.....

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat Ing. Zdeňku Kekenovi, Ph.D. za vedení diplomové práce a také za ochotu a pomoc při získání potřebných informací a podkladů. Dále bych také chtěl poděkovat přítelkyni, rodině a přátelům za jejich podporu a trpělivost. Závěrem bych také chtěl poděkovat konzultantům za cenné rady, konkrétně RNDr. Richardu Nikischerovi, Ph.D. a RNDr. Ivaně Kašparové, Ph.D.

Abstrakt

Práce se zaměřuje na vypracování hodnocení Evaluačních zpráv, jež měly za cíl střednědobé hodnocení realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD). Vypracování hodnocení (meta-evaluace) těchto Evaluačních zpráv bude analyzovat zprávy ve smyslu definování přidané hodnoty nástroje Komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) dosahovaného za pomoci integrované strategie (ISg). Přidaná hodnota by měla definovat, proč je vlastně dobré využívat tento nástroj k rozvoji venkovského území. Práce na začátku shrne v literární rešerši téma CLLD uskutečňovaného za podpory Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), a to od samotných politických rámců EU až po implementaci principů tohoto nástroje v ČR. Dále rešerše představí téma evaluací a jejich jednotlivých typů, včetně meta-evaluace provedené v této práci. Následně bude popsána praktická část, tedy provedená meta-evaluace a její výsledky. Výsledky budou promítnuty do hypotéz, které budou v této práci zodpovídané.

Klíčová slova: CLLD, evaluace, plánování, LEADER, LAG (MAS)

Abstract

The work focuses on the elaboration of evaluations of Evaluation Reports, which aimed at the mid-term evaluation of the implementation of the Community-led Local Development Strategy (SCLLD). The elaboration of the evaluation (meta-evaluation) of these Evaluation Reports will analyze the reports in terms of defining the added value of the Community-led Local Development (CLLD) tool achieved through the Integrated Strategy (ISg). The added value should define why it is good to actually use this tool for the development of rural areas. At the beginning, the thesis summarizes in a literature search the topic of CLLD carried out with the support of the European Structural and Investment Funds (ESIF), from the EU policy frameworks to the implementation of the principles of this instrument in the Czech Republic. Furthermore, the research will introduce the topic of evaluations and its individual types, including the meta-evaluation performed in this work. Subsequently will be described practical part, specifically performed meta-evaluation and its results. The results will be reflected in the hypotheses that will be answered in this work.

Keywords: CLLD, evaluation, planning, LEADER, LAG

Obsah

1. Úvod	1
2. Cíle diplomové práce	2
3. Metodika	3
4. Hypozézy	8
5. Rešerše	10
5.1. Implementace politik EU v ČR	10
5.1.1. Historie EU	10
5.1.2. Historie ČR	11
5.2. Iniciativa LEADER	12
5.3. Integrované nástroje realizované prostřednictvím Evropských strukturálních a investičních fondů	14
5.3.1. ITI	14
5.3.2. IPRŮ	15
5.3.3. CLLD	16
5.3.4. Místní akční skupina	17
5.4. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje	19
5.4.1. Historie	19
5.4.2. Integrovaná strategie	19
5.5. Dohoda o partnerství	20
5.6. Evaluace	21
5.6.1. Typy evaluací	22
5.7. Mid-term evaluace realizace SCLLD	25
5.7.1. Zadávací dokumentace	25
5.7.2. Předmět a cíle evaluace	26
5.7.3. Oblasti evaluace	27
5.7.4. Výstup evaluace	29
5.8. Meta-evaluace	30
6. Vyhodnocení meta-evaluace	33
6.1. Typ výzkumu	33
6.2. Obsahová analýza dokumentu	33
7. Analýza výsledků meta-evaluace	35
8. Výsledky meta-evaluace	35
9. Diskuse	40
10. Závěr	45

11. Přehled literatury a použitých zdrojů.....	48
12. Seznam použitých obrázků, tabulek a grafů	53
13. Seznam příloh.....	54

1. Úvod

Diplomová práce je zaměřena na problematiku rozvoje venkovských oblastí využitím finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESIF“), a to konkrétně za pomoci nástroje zvaného Komunitně vedený místní rozvoj (angl. Community-led local development, dále jen „CLLD“). Ministerstvo pro místní rozvoj, jakožto Národní orgán pro koordinaci definuje CLLD jako nástroj pro začlenění obyvatel daného území do plánovacích a rozvojových procesů území na místní úrovni (MMR e), 2021). Jedná se tedy o subjekty sdružující se a působící na vybraném území. Toto uskupení se nazývá Místní akční skupina (dále jen „MAS“) a rozvoje území dosahuje za pomoci integrované Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen „SCLLD“).

MAS dle Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů (dále jen „MPIN“) v programovém období 2014–2020 měly za povinnost zpracovat evaluaci (procesní i výsledkovou) realizace a uskutečňování své Integrované strategie (dále jen „ISg“). Výsledkem této evaluace byly Evaluační zprávy s cílem vyhodnotit pokrok dosažený na cestě k naplňování cílů SCLLD. Úkolem MAS bylo vyhodnotit, zda realizované projekty směřují k naplňování věcných a finančních cílů (MMR c), 2018). Posuzovala se platnost, reálnost provedení včetně dosažitelnosti a relevance předem stanovených cílů a indikátorů, jinými slovy, zda jsou původně stanovené cíle stále aktuální (Bumbálek, 2015). Tuto zprávu překládaly ke schválení Řídícímu orgánu (dále jen „ŘO“) Ministerstvu pro místní rozvoj, konkrétně odboru regionální politiky (dále jen „MMR-ORP“), a to k datu 30. 6. 2019, což bylo hraniční datum pro předložení Evaluační zprávy (MMR a), 2019). Schválení Evaluační zprávy je jeden z kroků pro zajištění efektivního monitorování a evaluace SCLLD (Bumbálek, 2015). V České republice bylo k 30. 6. 2020 celkem 180 MAS (ČSU, 2021). Z těchto 180 MAS jich 178 prošlo tvorbou SCLLD až ke zdárnému konci schválení strategie (NS MAS a), 2020), tj. těchto 178 MAS mělo za povinnost vypracovat evaluační zprávy, které jsou zdrojem dat této práce.

2. Cíle diplomové práce

Diplomová práce je řešena za účelem zhodnocení již provedeného hodnocení neboli provedení meta-evaluace střednědobých (angl. mid-term) evaluačních zpráv MAS. Výstupy provedené meta-evaluace poté budou mít za cíl poskytnout informace o národní síti místních akčních skupin (dále jen „NS MAS“), konkrétně o tom, jakou přidanou hodnotu přináší realizování nástroje CLLD na území MAS. Na základě evaluačních otázek obsažených v Evaluačních zprávách, jež jsou zdrojem dat, byly vytvořeny hypotézy, které budou v této práci ověřovány, tj. komunitně vedený místní rozvoj má svá pozitiva a negativa, které MAS více či méně definovaly v Evaluační zprávě mid-term evaluace realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území místní akční skupiny. Výsledné Evaluační zprávy doposud nebyly dále vyhodnoceny a jsou tedy zdrojem cenných dat.

Vypracování meta-evaluace tedy bude mít za cíl definovat přidanou hodnotu samotného nástroje CLLD. Jedná se o téma, které je v současné době intenzivně řešeno, jelikož nástrojů pro rozvoj venkovských oblastí je více, a v této práci je z určitého úhlu pohledu zjišťováno, proč je na místě využívat právě tento nástroj. Výše uvedený cíl práce bude vyhodnocen v národním měřítku, jinými slovy NS MAS byla tvořena v programovém období 2014–2020 celkem 178 MAS, které úspěšně prošly tvorbou strategie až k jejímu schválení, a mohly tedy aktivně využívat nástroj CLLD na svém území, což následně podléhalo vypracování již zmíněné mid-term evaluaci realizace SCLLD.

Co se týče vytvořených hypotéz, tak ty jsou zaměřeny na přidanou hodnotu nástroje CLLD. Již při tvoření iniciativy LEADER a samotného nástroje CLLD byla na koncepční rovině definována přidaná hodnota jak jednotlivými orgány EU, tak i orgány samotné ČR. V této práci tedy budou vyvracovány nebo potvrzovány předpoklady, jež byly stanoveny již při tvorbě iniciativy LEADER a nástroje CLLD, jelikož MAS již po dvou programovacích obdobích mají dostatečné množství informací k tomu, aby mohly podat relevantní zpětnou vazbu ohledně přidané hodnoty využívaného nástroje.

3. Metodika

V první řadě bylo třeba uvést téma skrze literární rešerši. Od historie politik EU v oblasti rozvoje venkova po implementaci těchto politik v ČR, přes představení jednotného rámce integrovaných nástrojů včetně samotného CLLD až po popsání tématu evaluace či také provedené meta-evaluace. Představeny jsou také metodické dokumenty, jako např. zadávací dokumentace evaluace realizace SCLLD na území MAS atd. Rešerše má za úkol čtenáře seznámit s řešenými tématy a uvést mu potřebné informace k pochopení zpracovávané meta-evaluace.

Dále bylo třeba definovat, co bude cílem analýzy, tj. na jakou výzkumnou otázku bude práce zaměřena. Otázka by měla reflektovat záměr výzkumníka, a proto byla vzhledem k relevantnosti výsledků zvolena otázka:

V čem vidí Místní akční skupiny v České republice přidanou hodnotu nástroje CLLD?

K zodpovězení této otázky bylo třeba shromáždit data. Jak bylo již zmíněno v kapitole 1. Úvod, data použitá pro vypracování meta-evaluace jsou Evaluační zprávy mid-term evaluace realizace SCLLD. U těchto dat však bylo nutné v první řadě určit ty MAS, které úspěšně vypracovaly SCLLD, a to až po její úspěšné schválení ŘO. Tento seznam MAS je zveřejněný na webových stránkách Národní sítě Místních akčních skupin České republiky (viz. <http://nsmascr.cz/schvalene-sclld/>). Seznam názvů všech MAS byl tedy včetně názvu SCLLD, datumu schválení a pořadového čísla zkopírován a vložen do sešitu programu Microsoft Excel. Tato data byla vložena do sloupců „Číslo“, „Název MAS“, „Název SCLLD“ a také „Datum schválení SCLLD“, viz. Příloha č. 4: Extrahovaný text z Evaluačních zpráv použitý k analýze (Maixner, 2021).

Následujícím krokem bylo shromáždění samotných Evaluačních zpráv jednotlivých MAS, jelikož reprezentují výzkumný vzorek. Vzhledem k tomu, že MMR-ORP nemá informace a data potřebné k vypracování této diplomové práce veřejně přístupné, a bylo by tedy třeba žádat o informace prostřednictvím zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, byla nakonec zvolena cesta povinně zveřejňovaných informací samotnými MAS. Ty měly totiž v zadávací dokumentaci mimo jiné také uvedeno za povinnost následující: „Schválenou Evaluační zprávu MAS zveřejní na svých webových stránkách“. Na místě tedy bylo prohledání webových stránek jednotlivých MAS, kde měly být zveřejněné schválené

Evaluační zprávy. Výsledkem tohoto šetření nakonec bylo 158 stažených Evaluačních zpráv ve formátech PDF či DOCX. Skutečnost, zda MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, byla zaznamenána do sloupce „Evaluační zpráva zveřejněná na webu MAS“.

Následně vzhledem k položené výzkumné otázce bylo třeba zaměřit se pouze na určitou část Evaluačních zpráv. Konkrétně se sběr dat zaměřil na Oblast C, a to na:

- odpověď na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?
- Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6.

Otázka C.6 byla zvolena, jelikož odpověď na tuto otázku byla takovým shrnutím získaných zjištění a záznamů již zodpovězených evaluačních podotázek (C.6.1, C.6.2, C.6.3, C.6.4), viz Obrázek č. 1: Výňatek ze šablony Evaluační zprávy, tj. části Evaluační zprávy využitě k provedení analýzy, (URL 1). Dohromady poté odpověď na evaluační otázku C.6 a také doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění tvoří analytickou jednotku.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?		
Odpověď:		
<i>Pozn.: MAS jasně, stručně a výstižně formuluje odpověď na evaluační otázku s využitím získaných zjištění a záznamů. Odpověď na evaluační otázku je de facto syntézou odpovědí na evaluační podotázky. MAS v odpovědi uvede klíčová zjištění, na která naváže doporučeními pro jejich řešení (viz následující bod).</i>		
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1.		
2.		
3.		

Obrázek č. 1: Výňatek ze šablony Evaluační zprávy, tj. části Evaluační zprávy využitě k provedení analýzy (URL 1)

Z této části Evaluační zprávy jednotlivých MAS byl tedy text odpovědi na evaluační otázku C.6 a také doporučení zkopírován a vložen do sešitu programu Microsoft Excel,

ve kterém se již nacházel seznam MAS spolu s dalšími informacemi, viz. Příloha č. 4: Extrahovaný text z Evaluačních zpráv použitý k analýze (Maixner, 2021). Odpověď na evaluační otázku C.6 (Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?) byla vložena do sloupce s názvem „Analyzovaný text 1 - odpověď na evaluační otázku C.6 (Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?)“, a následně text doporučení (Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6) byl vložena do sloupce s názvem „Analyzovaný text 2 - Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění (Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?)“. Do těchto sloupců byly krátkým popisem zaznamenány také případy, kdy MAS nezveřejnily svou zprávu na svém webu, nebo také případy, kdy MAS odpověděly pouze na jednu část evaluační otázky.

Po vytvoření přehledné tabulky obsahující všechna potřebná data bylo na řadě provést obsahovou analýzu na základě intelektuální indexace. Před provedením analýzy byl vytvořen další sešit programu Microsoft Excel, ve kterém byly vytvořeny sloupce „MAS“, „Počet normostran – analyzovaný text 1“, „Počet normostran – analyzovaný text 2“, „Výsledky – Analyzovaný text 1“ a „Výsledky – Analyzovaný text 2“, viz. Příloha č. 5: Výsledek provedené obsahové analýzy (Maixner, 2021).

Po přípravě tabulky, která ponese výsledky obsahové analýzy, bylo následně třeba vytvořit sadu klíčových proměnných. Tyto proměnné byly vytvořeny 2 způsoby:

- definováním a vytvořením z provedené literární rešerše;
- definováním a vytvořením přímo při procesu analýzy.

Tento postup byl zvolen z důvodu náročnosti analýzy, konkrétně z důvodu množství zpracovávaného textu. Jednoduše řečeno, nebylo možné definovat předem všechny klíčové proměnné, jelikož každá MAS viděla přidanou hodnotu nástroje CLLD jinde. Proto byly vytvořeny následující, předem stanovené klíčové proměnné:

- vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty;
- společné řízení veřejných věcí na všech úrovních;
- dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo;

- synergické účinky;
- počet aktivit a opatření;
- znalost MAS místních poměrů.

Tyto proměnné poté byly doplněny o proměnné, které byly vytvořeny přímo při procesu analýzy. Jinými slovy, jak proměnné, které byly vytvořeny při procesu analýzy, tak i předem definované proměnné, byly na základě intelektuální indexace textu zaznamenávány do připraveného sešitu programu Microsoft Excel, a to do sloupců „Výsledky – Analyzovaný text 1“ a „Výsledky – Analyzovaný text 2“. Následně byla zaznamenávána také doplňující proměnná, a to počet normostran analyzovaného textu. Ke zjištění počtu znaků včetně mezer byla použita funkce programu Microsoft Word počítání slov. Počet normostran byl počítán na základě dané skutečnosti, kdy 1 normostrana se rovnala 1 800 znakům včetně mezer (Didacticus, 2020). K tomuto účelu byl použit základní vzorec:

$$x = y / z$$

x – počet normostran

y – zjištěný počet znaků textu včetně mezer

z – počet znaků jedné normostrany (=1 800)

Výsledné hodnoty byla zaznamenávány do sloupců „Počet normostran – analyzovaný text 1“ nebo „Počet normostran – analyzovaný text 2“ dle typu analyzovaného textu, viz. Příloha č. 5: Výsledek provedené obsahové analýzy (Maixner, 2021).

Výsledky provedené obsahové analýzy byly poté dále analyzovány, a to za pomoci frekvenční analýzy. Pro záznamy z frekvenční analýzy byl vytvořen nový sešit programu Microsoft Excel se 3 tabulkami, viz. Příloha č. 6: Výsledek provedené frekvenční analýzy (Maixner, 2021). V tabulkách s klíčovými proměnnými v zásadě šlo o vyfiltrování četnosti výskytu jednotlivých klíčových proměnných z celého souboru analytických jednotek. K tomu účelu byla použita jednoduchá funkce filtrování dat programu Microsoft Excel. Po vyfiltrování jednotlivé proměnné byla zjištěna její četnost, která byla zaznamenána do sloupce „Četnost výskytu klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 1)“ nebo „Četnost výskytu klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 2)“. Dále bylo také zaznamenáváno procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek dle základního vzorce:

$$x = (y * 100) / z$$

x – procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek

y – četnost výskytu proměnné (zvlášť pro Analyzovaný text 1 a Analyzovaný text 2)

z – celkový počet analytických jednotek (=149)

Tyto hodnoty byly zaznamenávány do sloupce „Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 1)“ nebo „Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 2)“.

Dále byla analyzována také doplňující proměnná. V tabulce u této proměnné byla nejdříve stanovena průměrná hodnota z celkového počtu analytických jednotek dle základního vzorce:

$$x = y / z$$

x – průměrná hodnota z celkového počtu analytických jednotek

y – suma všech doplňujících proměnných (jednotlivě pro Analyzovaný text 1 a Analyzovaný text 2)¹

z – celkový počet analytických jednotek (=149)

Výsledná hodnota byla zanesena do sloupce „Průměrný počet normostran (Analyzovaný text 1)“ nebo „Průměrný počet normostran (Analyzovaný text 1)“. Poté byla na tuto proměnnou také využita funkce filtrování dat programu Microsoft Excel, avšak nyní bylo třeba trochu více přizpůsobit filtr požadovaným výsledkům. Byla tedy využita funkce filtrování čísel, a to dle toho, zda výsledek filtrování byl roven nebo větší, než byla průměrná hodnota (hodnota vypovídající kolik analytických jednotek mělo hodnotu proměnné rovnu nebo větší, než byla průměrná hodnota) a dále zda byl výsledek filtrování menší než, byla průměrná hodnota (hodnota vypovídající kolik analytických jednotek mělo hodnotu proměnné menší, než byla průměrná hodnota).

¹ suma všech doplňujících proměnných byla spočítána na základě funkce SUMA programu Microsoft Excel

Tyto dvě skupiny výsledných hodnot byly poté také převedeny do procentuálního vyjádření, a to dle základního vzorce:

$$X_{1,2} = (y * 100) / z$$

$x_{1,2}$ - procento analytických jednotek, které mají méně normostran než je průměr (x_1), procento analytických jednotek, které mají stejně nebo více normostran než je průměr (x_2)

y – celkový počet doplňující proměnné (CPDP), která splnila jednu z podmínek filtrování ($CPDP \geq z$ nebo $CPDP < z$)

z – průměrná hodnota

Výsledné hodnoty byly zaznamenány do sloupců „Procento analytických jednotek, které mají méně normostran než je průměr (Analyzovaný text 1)“, „Procento analytických jednotek, které mají méně normostran než je průměr (Analyzovaný text 2)“, „Procento analytických jednotek, které mají stejně nebo více normostran než je průměr (Analyzovaný text 1)“ a v poslední řadě „Procento analytických jednotek, které mají stejně nebo více normostran než je průměr (Analyzovaný text 2)“, viz. Příloha č. 6: Výsledek provedené frekvenční analýzy (Maixner, 2021).

Nakonec byly výsledné tabulky uvedené v Příloze č. 6: Výsledky provedené frekvenční analýzy (Maixner, 2021) převedeny do grafické podoby, konkrétně do podoby grafů (pruhový a výsečový). V kapitole 10. Závěr byly poté výsledky porovnány s hypotézami uvedenými v kapitole 4. Hypotézy.

Autorem analýz provedených v této práci, není-li uvedeno jinak, je Bc. Max Maixner.

4. Hypotézy

Hypotézy práce budou zaměřeny na předpoklady a teorie subjektů tvořících samotný nástroj. Tyto předpoklady a teorie jsou totiž teoretickým základem, který však může vůči realitě více či méně korespondovat.

MAS jakožto uživatelé nástroje mohou poskytnout relevantní zpětnou vazbu v definování skutečných přidaných hodnot CLLD, jelikož mají dlouhodobé zkušenosti s využitím nástroje na jejich území.

Přidanou hodnotu nástroje CLLD/LEADER lze tedy obecně definovat jako užitek, kterého bylo dosaženo díky aplikaci těchto nástrojů rozvoje venkova v porovnávání s užitekem, kterého bylo dosaženo při absenci těchto nástrojů.

a) přidaná hodnota LEADER/CLLD dle EU

- vyšší úroveň sociálního kapitálu – vyšší úroveň sociálního kapitálu je chápána jako vícerozměrný koncept, jež zahrnuje rysy sociální organizace jako je **vytváření sociálních sítí, norem a především důvěry**, která usnadňuje koordinaci a také zajišťuje vzájemné benefity mezi subjekty;
- efektivnější správa – systém správy je složen z institucí, procesů a mechanismů, jejichž prostřednictvím jsou veřejné a soukromé subjekty schopny vyjadřovat své zájmy, uplatňovat svá práva, plnit své povinnosti, a to za účelem **společného řízení veřejných věcí na všech úrovních**;
- lepší výsledky a dopady – v případě aplikace iniciativy LEADER a nástroje CLLD je **dosahováno všeobecně lepších výsledků** než v případě, kdy je rozvoj území uskutečňován bez nich (EC b), 2017).

b) přidaná hodnota LEADER/CLLD dle MMR - NOK

- princip subsidiarity – směr rozvoje regionu je **řízen lokálními subjekty**, které mají hlubokou znalost místních poměrů a mohou tedy neefektivněji docílit naplnění rozvojových potřeb;
- zvýšení uzemní soudržnosti regionů – posílení hospodářské a sociální soudržnosti přispívá ke **snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů**;
- zájmové skupiny – rozvojová strategie by měla být akceptovatelná z pohledu všech zastoupených zájmových skupin, čímž by mělo dojít k **minimálnímu zvýhodnění jednotlivců**;
- multifundové financování – financování CLLD je možné z více ESI fondů a poskytuje tedy **široké portfolio aktivit a opatření**, které mohou mít následné **synergické efekty** (MMR h), 2021).

Předpokládané přidané hodnoty nástroje CLLD a iniciativy LEADER lze tedy shrnout následovně:

- vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty;
- společné řízení veřejných věcí na všech úrovních;

- dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo;
- řízení rozvoje území místními subjekty;
- snížení zaostalosti znevýhodněných území;
- minimální zvýhodnění jednotlivců;
- počet aktivit a opatření zajišťujících synergické efekty.

Tyto definice přidané hodnoty CLLD budou tedy ověřovány na základě provedené analýzy, jelikož se jejich relevantnost mohla v uplynulých letech realizace CLLD změnit.

5. Rešerše

5.1. Implementace politik EU v ČR

5.1.1. Historie EU

Evropská unie regionální a strukturální politiku realizovala od svého vzniku v 50. letech minulého století, avšak její moderní podobě dalo základ až vytvoření Evropského fondu regionálního rozvoje (dále jen „EFRR“) v březnu roku 1975. Koncem 90. let se poté regionální politika integrovala s částí sociální a agrární politiky do tzv. strukturální politiky EU nazývané též politikou hospodářské a sociální soudržnosti se stanovenými cíli. Popsání zabezpečení včetně principů této strukturální politiky obsahuje Agenda 2000, kterou přijal Berlínský summit EU v březnu roku 1999. Základem strukturální politiky jsou strukturální fondy², neboli Evropské strukturální a investiční fondy (Baum & Marek, 2002). Prostřednictvím operačních programů národní úrovně lze poté čerpat podporu z těchto fondů.

Aby však mohl členský stát dostat finanční pomoc z těchto strukturálních fondů, musel splnit řadu podmínek. Lze uvést 5 základních:

- vytvoření regionů NUTS alias teritoriálních jednotek podle statistické klasifikace EU;
- ustanovení kompetentních lokálních a regionálních autorit;
- disponování adekvátními a efektivními administrativními strukturami;

² v případě regionálního rozvoje ve smyslu využití integrovaných nástrojů to jsou Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) a Evropský sociální fond (dále jen „ESF“)

- adekvátní finanční zdroje pro spolufinancování projektů;
- právní a legislativní rámec na odpovídající úrovni.

V roce 2000 Evropská komise schválila hlavní principy a zásady určené pro členské země ve smyslu nové iniciativy Evropského společenství LEADER+³. Iniciativa LEADER je jedna ze čtyř hlavních iniciativ EU zajišťovaných strukturálními fondy a legislativně je určena článkem 20 Nařízení Rady ES č. 1260/1999, Nařízením Rady ES č. 1257/1999 a Směrnicí Evropské komise ze 14. dubna 2000. Iniciativa LEADER+ jako taková poskytuje podporu projektům, které přispívají rozvoji venkova. Hlavním znakem přidělování prostředků je pak zejména prostřednictvím partnerství nazývaných Místní akční skupiny (MAS v angl. překladu LAG). Samotná iniciativa má poté 3 základní cílové aktivity:

- integrovaný rozvoj venkova;
- spolupráce mezi venkovskými oblastmi;
- vytváření sítě všech venkovských oblastí v Unii.

Za pomoci těchto cílových aktivit poté vytváří místní partnerství rozvojové strategie, které řeší rozsáhlé množství témat, od výstavby a zkvalitnění dopravní infrastruktury přes řešení sociálních problémů v dané oblasti po zlepšení stavu životního prostředí (Čepelka, 2001).

5.1.2. Historie ČR

V České republice nebyla koncem 90. let minulého století koncepce rozvoje venkova řešena samostatným strategickým dokumentem, avšak jako součást přístupů realizovaných v rámci politiky regionálního rozvoje. Politika regionálního rozvoje se komplexně zaměřovala na rozvoj celého území (regionu). V této době Ministerstvo zemědělství řešilo převážně agro-potravinářskou problematiku, a jako zásadním rozvojovým nástrojem pro obnovu a rozvoj venkovských oblastí byl tedy Program obnovy venkova⁴ vyhlášený Ministerstvem pro místní rozvoj. Dotace uvedeného programu však nebyly dostatečné. To se však změnilo v roce 2004, kdy ČR vstoupila do EU, ve které již byly připravovány a realizovány politiky a rozvojové strategie pro venkov, a kde také již členské státy měly zkušenosti s programem rozvoje venkova,

³ LEADER označuje „Links between Actions for the Development of the Rural Economy“ neboli Propojení akcí pro rozvoj ekonomiky venkova

⁴ Program obnovy venkova (POV) byl spuštěn v roce 1991 a pomocí vypisování dotačních titulů mohly subjekty působící na venkově čerpat finanční prostředky na obnovu a rozvoj

zejména s aplikací Iniciativy LEADER. Na základě výše zmíněných nedostatků ohledně finančních zdrojů spustilo v roce 2004 Ministerstvo zemědělství nový národní program, a to Program podpory venkovských regionů LEADER ČR. Hlavním cílem spuštěného programu bylo vytvořit v ČR základnu efektivně pracujících Místních akčních skupin, které by byly schopny připravit společně s konkrétními žadateli o podporu kvalitní projekty. Prostředky byly především vynakládány na investiční projekty a také k vytvoření provázanosti jednotlivých prvků a sítí. Podmínky pro čerpání finančních prostředků byly definovány Pravidly pro poskytování dotace ze státního rozpočtu v rámci programu LEADER ČR, který měl pokrýt tak zvané „přechodné období“ v letech 2004-2006, než se spustí další programové období 2007-2013, v němž by mohly subjekty čerpat také z vytvořeného Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen „EZFRV“). Čerpání z tohoto programu trvalo až do července roku 2008 (Pavlíková, 2008).

5.2. Iniciativa LEADER

LEADER je zkratka pro „Liens Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale“, volně přeloženo jako „Vztah mezi jednotlivými aktéry v hospodářském rozvoji venkova“ (Wade & Rinne, 2008). EU představila tuto iniciativu v roce 1991 za účelem posílení a podpory komunitních iniciativ. V průběhu let však existovalo několik generací tohoto programu. Do roku 2006 to byly LEADER I (1991 – 1993), poté LEADER II (1994 – 1999) a v poslední řadě LEADER+ (2006 – 2006), (Pawłowska, 2017). Od roku 2007 se již poté nejedná o iniciativu EU, jež leží mimo strukturu národních programů, nýbrž o nedílnou součást všech programů rozvoje venkova (Wade & Rinne, 2008). Mnoho zemí později ukázalo, jak lze pomocí přístupu LEADER rozvíjet strategie místního rozvoje.

Iniciativa LEADER tedy představuje program EU, který podporuje rozvoj ve zranitelných venkovských regionech evropských zemí, které jsou členy EU. Podporuje kreativní a inovativní projekty, které mohou přispět k dlouhodobému a udržitelnému rozvoji v těchto regionech.

Ačkoli se během historie podoba iniciativy LEADER měnila, její hlavní rysy lze shrnout jako:

- aplikovat přístup „shora dolů“ ve smyslu iniciativy (evropského) společenství;

- aplikovat přístup „zdola nahoru“ v případě plánování a výkon rozhodnutí;
- najít inovativní a integrovaná nebo víceodvětvová řešení problémů venkova;
- být realizován s územním / místním přístupem s důrazem na subregionální úroveň;
- využít místního partnerství (MAS), jež by obsahovalo klíčové aktéry místního rozvoje z veřejného a soukromého sektoru;
- vytvářet síť mezi MAS (původně mezinárodní, nyní národní a nadnárodní) a podporovat jejich spolupráci;
- využít mechanismus „globálního grantu“ (nesmírně důležité při poskytování přímého nebo předběžného financování akčního programu MAS s kontrolou prostřednictvím následného monitorování a hodnocení) (Vidal, 2009).

Samotná iniciativa propojuje takové aktivity, které rozvíjejí ekonomiku venkova, a jejím hlavním cílem je podpora rozvoje venkova prostřednictvím místních obyvatel. Toho dosahuje prostřednictvím místního partnerství soukromého a veřejného sektoru, který působí na vymezeném území, na němž provádí integrovanou strategii komunitně vedeného místního rozvoje. Takovéto partnerství se nazývá MAS. Česká republika má dlouholeté zkušenosti s uplatněním metody LEADER, na základě kterých byly založeny program LEADER ČR 2004 – 2008, dále také operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v programovém období 2004 – 2006 a v neposlední řadě také v Programu rozvoje venkova ČR v programovém období 2007 – 2013 (MMR c), 2018). V uplynulém programovém období 2014 – 2020 byla podpora formou metody LEADER rozšířena i do více ESIF, než v předchozích obdobích. Konkrétně byla podpora hrazena nejen prostřednictvím Programu rozvoje venkova (dále jen „PRV“), ale přibýly také Integrovaný regionální operační program (dále jen „IROP“), Operační program zaměstnanost (dále jen „OPZ“) a v poslední řadě také Operační program životní prostředí (dále jen „OPŽP“). V rámci uplynulého programového období bylo nově rovněž přistoupeno k nastavení povinných standardů MAS, na základě kterých MAS prokazyvaly, že byly schopny podílet se na implementaci programů financovaných z ESIF. Na základě splnění standardů poté mohly MAS předkládat žádosti o podporu ISg, konkrétně SCLLD (MZe a), 2016).

Iniciativa má však poměrně složité programování, a pro komplexní chápání fungování této metody je připojena Příloha č. 2: Proces programování iniciativy LEADER+ dle edice Strukturální fondy (Čepelka, 2001).

5.3. Integrované nástroje realizované prostřednictvím Evropských strukturálních a investičních fondů

Územního rozvoje lze dosáhnout mnoha různými způsoby. Jedním z těchto způsobů je využití prostředků z ESIF, a to prostřednictvím integrovaných nástrojů (dále jen „IN“), což jsou nástroje, kterými jsou realizovány intervence tak, aby došlo k napojení a návaznosti na konkrétní hospodářskou, dopravní, environmentální, sociální a jinou situaci na trhu v jednotlivých územích, včetně zahrnutí již realizovaných intervencí v daném území.

Na území České republiky jsou integrované nástroje realizované prostřednictvím ESIF představované Integrovanými územními investicemi (dále jen „ITI“), Integrovanými plány rozvoje území (dále jen „IPRÚ“) a v poslední řadě Komunitně vedeným místním rozvojem (CLLD). Zmíněné integrované nástroje jsou poté realizovány na základě ISg, která musí být schválena náležitým ŘO, přičemž ISg musí vycházet z potřeb daného území (MMR c), 2018).

5.3.1. ITI

Integrované územní investice (ITI) byly dle MPIN, a také současně na základě jejich vymezení ve Strategii regionálního rozvoje České republiky (dále jen „SRR“) využity v největších metropolitních oblastech⁵ celostátního významu, a to společně s jejich funkčním zázemím. Jádra těchto metropolitních oblastí jsou největší města v České republice, a to Praha, Brno, Plzeň a Ostrava. Se započítáním míry koncentrace obyvatelstva a vzhledem k charakteru problémů byly k těmto centrům také přiřazeny oblasti Ústecko – Chomutovské, dále Olomoucké a v poslední řadě Hradecko – Pardubické. Realizací integrovaného nástroje ITI byla rovněž naplňována urbánní politika, což bylo v souladu čl. 7 nařízení EFRR pro udržitelný rozvoj měst.

ISg zaměřující se na integrovaný nástroj ITI se ve svém definování soustředí na základní okruhy rozvoje charakteristické pro danou metropolitní oblast a to

⁵ metropolitní oblast - území s koncentrací nad 300 tisíc obyvatel

v souladu s cíli a prioritami EU. Jako hlavní okruhy rozvoje spojující jádrová města aglomerací zejména patří:

- doprava;
- systém vzdělávání;
- trh práce;
- provázanost výzkumných aktivit a jejich následná aplikace v praxi;
- inovace v podnikání;
- životní prostředí;
- technická infrastruktura.

Dalšími okruhy poté mohou být řešeny například oblasti veřejných služeb, a to primárně sociální, zdravotní a vzdělávací. Samotný nástroj ITI bude zaměřený na realizaci velkých strategických projektů, které mají významný dopad pro dané území (MMR c), 2018).

5.3.2. IPRŮ

Integrované plány rozvoje území (IPRU) zastávají roli jednoho z nástrojů pro udržitelný rozvoj regionálních pólů růstu se spádovým územím nacházejícím se mimo metropolitní oblasti, které využívají integrovaný nástroj ITI.

Dle MPIN bylo možné realizovat integrovaný nástroj IPRU v Českých Budějovicích, Jihlavě, Karlových Varech, Mladé Boleslavi, Zlínu, Liberci, nebo Jablonci nad Nisou, tedy územích zahrnujících město a jeho funkční zázemí. V těchto územích byly případné intervence zaměřovány na:

- veřejné služby (sociální zaměření);
- systém vzdělávání;
- trh práce;
- dopravní dostupnost;
- životní prostředí;
- technická infrastruktura.

Jako další poté byly například řešeny oblasti infrastruktury, konkrétně dobudování potřebných infrastruktur, které byly pro budoucí rozvoj nezbytné, nebo řešení problémů a potřeb přímo navazujících na programové období 2007 – 2013 s úpravou pro potřeby města (MMR c), 2018).

5.3.3. CLLD

Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) je rozvoj uskutečňovaný prostřednictvím místních akčních skupin (MAS), které ho dosahují na základě integrované, víceodvětvové strategie místního rozvoje. Tento místní rozvoj je pojat s ohledem na potřeby a potenciál řešeného území. Podporuje přístup k územnímu rozvoji prostřednictvím zapojení místních aktérů, a to prostřednictvím finanční podpory k implementaci ISg (Servillo & De Bruijn, 2018).

Tento integrovaný nástroj je využit ve venkovském území, a to konkrétně na území působnosti MAS, které je tvořeno územím obcí, které mají méně než 25 000 obyvatel a zároveň udělily souhlas se zařazením území obce do území působnosti MAS. Velikost území působnosti MAS poté musí být v rozmezí 10 000 – 100 000 obyvatel (MMR c), 2018).

Hlavními cíli/tématy řešenými integrovaným nástrojem CLLD jsou:

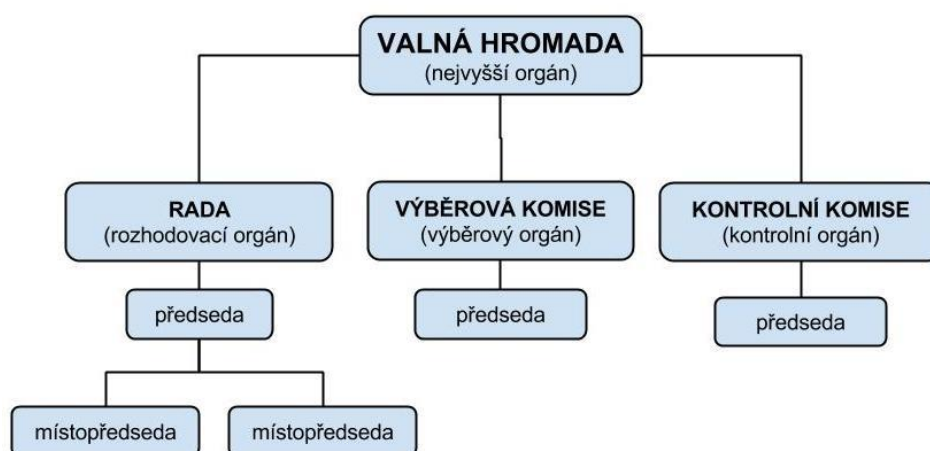
- řešení nezaměstnanosti ve venkovských oblastech zvýšením počtu pracovních míst, včetně zvýšení možnosti uplatnění uchazečů na trhu práce;
- zvyšování kvalifikace obyvatelstva;
- podpora podnikatelských subjektů a podnikatelských příležitostí, včetně zakládání nových subjektů, a tím snížit odchod mladé pracovní síly z venkovských oblastí;
- podpořit rozvojový potenciál;
- zvyšování vybavenosti obyvatelstva zlepšením kvality a dostupnosti sítí sociální a zdravotnických služeb;
- podpora spolupráce firem a rozvoj služeb ve venkovských oblastech.

Samotná podpora příslušných opatření definovaných v ISg je finančně zabezpečena prostřednictvím čerpání ze 3 evropských fondů, a to Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského sociálního fondu. Prostředníkem v tomto kontextu jsou jednotlivé operační programy, konkrétně Integrovaný regionální operační program, Program rozvoje venkova, Operační program zaměstnanost a Operační program životní prostředí (Nikischer, 2018).

Nástroj je založen na přístupu zdola nahoru a je zaměřený na posílení synergií mezi místními aktéry, veřejnými i soukromými, a odpovídá specifickým potřebám místní oblasti. Tento typ akcí vychází ze zkušeností iniciativy LEADER, která má v evropském kontextu bohaté zkušenosti, jelikož iniciativa trvale těží z podpory EU od roku 1991 a stává se stále více důležitým prvkem politiky rozvoje venkova (Saracu & Trif, 2019).

5.3.4. Místní akční skupina

MAS jsou tvořeny na základě místního partnerství⁶ soukromého a veřejného sektoru. Konkrétně místní partnerství tvoří partneři MAS, kteří dohromady vytváří členskou základnu. MAS poté působí na vymezeném území (území působnosti MAS). Organizační struktura MAS je poté tvořena orgány MAS, a to nejvyšším orgánem, který je složen ze všech partnerů MAS (= členská základna), a dále volenými orgány: rozhodovací, výběrový a kontrolní, viz. Obrázek č. 2: Příklad organizační struktury MAS Lašsko (URL 2). Volené orgány jsou voleny nejvyšším orgánem, tj. členskou základnou. Jednotlivé orgány poté mají odpovídající kompetence a pravomoce (MZe a), 2016).

Obrázek č. 2: Příklad organizační struktury MAS Lašsko (URL 2)

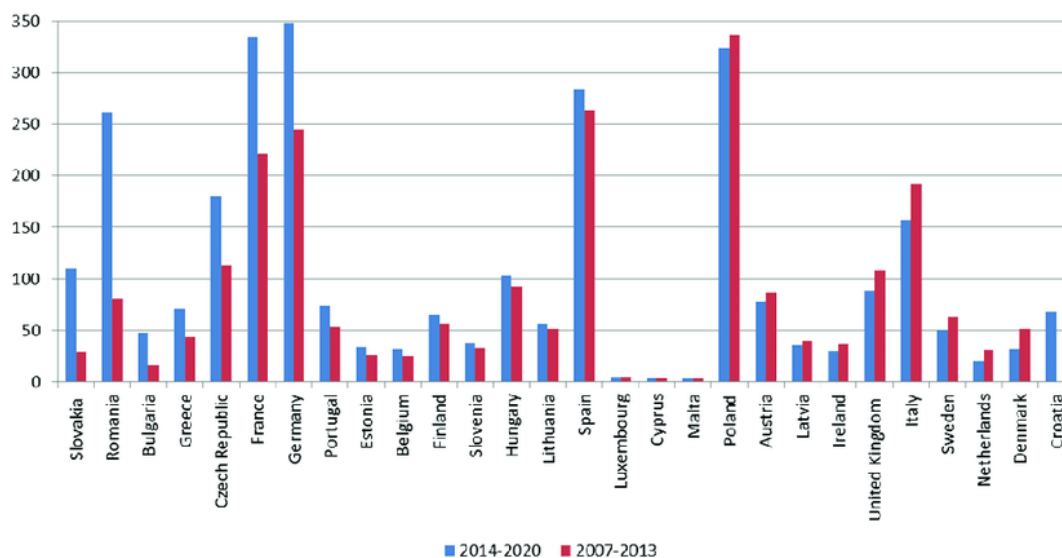
MAS si v rámci své ISg definuje zájmové skupiny, do kterých se partneři MAS začlení na základě vlastní žádosti, či MAS partnera zařadí dle jeho činnosti na území působnosti. V rámci MAS poté dochází k dialogu a vyjednávání mezi různými zájmovými skupinami.

⁶ toto partnerství musí být otevřeným partnerstvím, tj. MAS by neměla mít žádné bariéry vstupu partnerů do MAS (např. nepřiměřené vstupní poplatky nebo jiné organizační překážky)

Institucionalizace MAS je poté řešena na základě platných právních předpisů členského státu. V ČR mají MAS jednu z následujících právních forem:

- spolek dle § 214 a § 3045 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- obecně prospěšná společnost založená dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů;
- ústav dle § 402 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- zájmové sdružení právnických osob založené podle § 20f zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (MZe a), 2016).

CLLD jakožto nástroj pro rozvoj venkovských oblastí velmi razantně zvýšil svou oblibu v jednotlivých členských státech EU. V uplynulém programovém období 2014-2020 byl celkový počet MAS okolo 3 318 v celé EU, viz. Obrázek č. 3: Celkový počet MAS v EU v programových obdobích 2007-2013 a 2014-2020 (URL 3). V předešlém programovém období 2007-2013 jich však bylo jen zhruba 2 200 v celé EU (Servillo & De Bruijn, 2018).

Obrázek č. 3: Celkový počet MAS v EU v programových obdobích 2007-2013 a 2014-2020 (URL 3)

5.4. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

5.4.1. Historie

Jednou z podmínek naplňování rolí MAS je také vypracování integrované strategie. V případě CLLD tedy Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Implementace integrovaných nástrojů v ČR se však vyvíjí. V programovém období 2007 – 2013 byly MAS pověřeny vytvořením Strategických plánů LEADER (dále jen „SPL“). Na základě těchto SPL mohli MAS získávat finanční prostředky z Programu rozvoje venkova v programovém období 2007 – 2013. SPL byl zaměřen na témata důležitá pro rozvoj venkova v území působnosti MAS. Mezi hlavní části SPL se řadil popis a analýza území nebo také strategická část. Společně s těmito částmi bylo také podstatné nastavit takzvané „fiche“, ve kterých bylo stanoveno, jaké oblasti chce MAS podporovat čerpáním finančních prostředků. Fiche měly za úkol popsat navržená opatření vytyčených MAS, a to ve skladbě určené ŘO. Konkrétně vymezují oblast podpory pro konečné uchazeče o podporu a druhy projektů jako základ pro vyhlášení výzvy MAS⁷ (MMR b), 2015).

5.4.2. Integrovaná strategie

Strategie komunitně vedeného místního je koncepční strategický dokument, na základě kterého je možné čerpat finanční prostředky v programovém období 2014 - 2020. Pro toto období byla podoba integrovaných nástrojů (včetně CLLD) upravena v Dohodě o partnerství⁸. SCLLD má jasně danou strukturu a obsah, které byly popsány v MPIN, viz Příloha č. 1: Struktura a obsah integrované strategie dle Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020 (MMR, 2018). Strategie se dle strategického plánování dělí na analytickou, strategickou a implementační část. Velkým specifickým oproti předchozím verzím je, že jako součást strategické části je také akční plán včetně programových rámců, ve kterých jsou uvedeny podporované projekty nebo samotný přístup k výběru projektů (Bínek a spol., 2020).

⁷ výzva, jež je připravena a vyhlášena MAS za účelem příjmu žádosti o podporu jednotlivých projektů od uchazečů v rámci SCLLD, přičemž výzva MAS musí vyjít z výzvy vyhlášené ŘO (resp. Státním zemědělským intervenčním fondem)

⁸ dohoda dojednána mezi Českou republikou a Evropskou komisí a následně schválena 26. 8. 2014

Strategie musí vycházet ze specifických potřeb daného území a v návaznosti na tyto potřeby poté využívat finanční prostředky z ESIF a to nejlépe se zajištěním synergických dopadů investic uskutečňovaných v rámci integrovaných nástrojů (ITI, IPRŮ, CLLD). Skrze strategii se tedy uskutečňuje koncentrace finanční podpory v řešeném území, včetně toho, že se uvádějí v soulad jednotlivé aktivity, což přispívá k již zmíněným synergickým účinkům s ostatními integrovanými nástroji (MMR b), 2015).

Hlavním principem samotné tvorby strategie je poté partnerský přístup, tj. do přípravy musejí být v dodatečné míře zapojeny všechny relevantní subjekty v řešeném území, a to jak na úrovni místní, tak i regionální. Je tím tak dosaženo splnění principu iniciativy LEADER. Obyvatelé řešeného území se plně zapojí do procesu rozvoje, a dostanou tak představu, jak tento nástroj funguje a jak dlouho příprava strategie zahrnuje, což následně zvyšuje hodnotu MAS jako organizace (Puchała & Piotrowska, 2014).

5.5. Dohoda o partnerství

Dokument zvaný Dohoda o partnerství (dále jen „Dohoda“) pro programové období 2014 – 2020 je vypracováván členským státem EU a stanovuje účel a priority pro účinné používání ESIF, a to se záměrem plnění strategie Evropa 2020 podle definovaných národních priorit. Poskytuje tedy zastřešení operačním programům cílů Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce, které se vztahují k politice soudržnosti EU, a rovněž také programům spadající pod II. pilíř Společné zemědělské politiky a Společné rybářské politiky. Zpracování dohody je v souladu s obecným nařízením⁹ a za účasti partnerů (subjekty z hospodářské, akademické, neziskové a podnikatelské sféry apod.) v souladu přístupu založeného na víceúrovňové správě atd.

Formou zpracování je Dohoda strategickým dokumentem zakládajícím se na analyzování socio-ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb ČR. Analýza je poté základem pro stanovení preferencí pro financování v programovém období 2014

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

– 2020 při aktuálním monitorování plnění společných cílů EU. Výsledky jsou následně sledovány skrze indikátory a finanční ukazatele a hodnoceny dle Evaluačního plánu (MMR g), 2014).

5.6. Evaluace

Evaluace je hodnocení kombinující data se způsobem uvažování o hodnotových kritériích a principech. Zaměřuje se na odůvodněná rozhodnutí, včetně hodnoty a významu politiky, programu, strategie či systému. Dobře vypracované hodnocení informuje o tvorbě politiky, programu, strategie či systému a usnadňuje adaptivní řízení. Rovněž také poskytuje možnost naučení se nových vládních a organizačních přístupů (Lucks, 2016).

Evaluace se vypracovávají za účelem zjištění informací, zda intervence nebo programy jsou užitečné, popř. slouží jako podklad pro zahájení nových programů nebo pro revidování stávajících tak, aby bylo dosaženo požadovaných výsledků. Mezi základní otázky, které je třeba zodpovědět v procesu evaluace, lze zařadit:

- jaká je povaha a rozsah problému?
- v čem problém spočívá, na koho má vliv, kolik subjektů je ovlivněno a jakým způsobem se problém subjektů týká?
- jaké proveditelné zásahy lze uskutečnit na zmírnění problému?
- jsou provedené intervence a zásahy uskutečněny dobře?
- jsou náklady na programy vynaloženy účelně a jsou přiměřené ve vztahu k jejich účinnosti a výhodám?

Odpovědi na tyto otázky jsou zapotřebí jak pro místní, tak národní či státní programy. Poskytnutí odpovědí na tyto otázky je prací osob, kteří zaměřují své působení na oblast hodnocení programů, a to za pomoci metod sociálních výzkumů včetně různých druhů diagnostik, jako např. případové studie, rozhovory atd. (Rossi a spol., 2004). Základním odlišením evaluace od základního či akademického výzkumu je poté cíl evaluace. Evaluace se totiž zaměřuje na poskytnutí zpětné vazby u již existujících programů a intervencí, samozřejmě s využitím získaných poznatků následně v praxi. Ve většině případů se tedy jedná o formální, systematické bádání v naplánované, nebo již provedené intervenci (Smutek, 2014).

5.6.1. Typy evaluací

Evaluace jako soubor komplexního hodnocení mají různou typologii dle různých kritérií. Mezi základní kritéria lze zařadit:

1) Kritérium účelu

Formativní

Formativní evaluace, nebo také „utvářející“ hodnocení ve smyslu evaluace cílí na popis samotného programu, a to konkrétně jak program v současné chvíli funguje, zvláště během jeho prvotních fází. V podstatě jde o souvislý sběr dat a jejich vyhodnocení s tím, že jsou informace poskytnuty subjektům, které je mohou využít. Vytyčeným cílem tohoto typu evaluace je tedy v tomto případě zjištění, zda je zapotřebí učinit změny v rámci programu, které by vedly k jeho zlepšení.

Sumativní

Sumativní evaluace, nebo také „souhrnné“ hodnocení ve smyslu evaluace se zaměřuje hlavně na vymezení a určení efektivity určitého opatření nebo plánované intervence. Tento typ je v převážné míře iniciován tvůrcem politiky, na základě které jsou opatření nebo intervence uskutečňovány. Cílem evaluace je tedy především zjištění, zda je dosahováno stanovených výstupů u provedených intervencí a opatření, a to za účelem rozhodování o budoucnosti programu. Značným rysem odlišujícím sumativní evaluaci od formativní je samotný proces hodnocení včetně výstupů, viz Tabulka č. 1: Strategie hodnocení u základních typů evaluací (Maixner dle Smutek, 2014).

	Typy evaluací	
	Formativní	Sumativní
Příjemce výsledných informací	Subjekty vykonávající opatření nebo intervence v praxi	Tvůrce politiky nebo programu
Orientace nasbíraných dat	1) Objasnění cílů 2) Proces implementace 3) Zjištění výsledků	1) Proces implementace 2) Především měření výsledků
Četnost sběru dat	Kontinuální monitoring	Nesouvislý sběr
Podávání zpráv (výsledků)	Již v průběhu studia a hodnocení programu nebo politiky	Až po dokončení hodnocení

Tabulka č. 1: Strategie hodnocení u základních typů evaluací

(Maixner dle Smutek, 2014)

2) Kritérium zpracovatele

Interní evaluace

Evaluace interního typu jsou zpracovávány pracovníky dané organizační jednotky (zadávací organizace), z čehož vyplývá výhoda tohoto typu, a to konkrétně vysoká míra znalosti prostředí, vytyčených cílů a záměrů určitých programů, což vede mimo jiné také ke zkrácení doby samotné přípravy evaluace nebo zrealizování veřejných zakázek.

Externí evaluace

Na druhé straně zákonitě stojí evaluace externího typu, kdy jsou evaluátory pracovníci, kteří nespádají do struktury zadávací organizace. Tento typ evaluace je realizován na základě zadávacího řízení, a do výhod lze zařadit nezávislý odborný pohled, který může lépe reflektovat oborové standardy dané problematiky. Bohužel je tento typ časově náročný a znalost kontextu implementace programu externího evaluátora je nižší než u interní evaluace (Drlíková a spol., 2020).

3) Kritérium fáze programu

a) během přípravy nebo při samotné realizaci programu

Ex-ante evaluace

Ex ante evaluace, neboli předběžné hodnocení je uskutečňováno na samém začátku programového cyklu, a to v oblasti přípravy strategie programu. Tento typ napomáhá zvyšovat kvalitní, věcné a logické zpracování strategie. Výsledné informace takového předběžného hodnocení by poté měly být promítnuty při následné tvorbě programu. Principem tohoto hodnocení je tedy prověření, zda nastavení intervenční logiky a relevance strategických cílů odpovídá plánované strategii dokumentu.

b) během realizace programu

Ad-hoc evaluace

Ad-hoc evaluace, neboli jednorázové hodnocení, se provádí během programu v návaznosti na monitorování aktuálního stavu implementace programu, zvláště v případě, že monitoring odhalí zásadní odbočení stanovených cílů oproti plánu. V takovém případě mohou být ad-hoc evaluace vyhotoveny za účelem návrhu revize programu.

On-going evaluace

On-going evaluace, neboli pravidelně opakované hodnocení, je typ, který se realizuje naplánovaně v průběhu programu, a to za účelem zlepšení realizace programu. Oproti ad-hoc evaluaci není vyvolána zjištěnými nedostatky, ale spíše je uskutečňována jako pravidelné hodnocení určité části nebo oblasti programu.

Mid-term evaluace

Mid-term evaluace, neboli střednědobé hodnocení v polovině programu, je realizováno za účelem zjištění dosaženého pokroku, který byl učiněn na základě naplňování stanovených cílů. Popisuje mimo jiné využití finančních prostředků, průběh monitoringu či samotný systém implementace programu. Těžba dat a informací pro tento typ evaluace stojí především na monitorovacím systému, ale používají se také výsledky z předběžného hodnocení nebo také různé druhy socioekonomických údajů. Charakterem je nejbliže předběžné sumativní evaluaci.

c) po ukončení realizace programu

Ex-post evaluace

Ex-post evaluace, neboli závěrečné hodnocení, je uskutečňováno po ukončení realizace programu, a tudíž je jejím zaměřením analýza použitých zdrojů a následné zpracování výsledků účelnosti, účinnosti a rozsah naplnění předpokládaných efektů. Cílem je identifikovat faktory úspěchu a selhání včetně udržitelnosti dosažených výsledků, přičemž tyto závěry mají následně posloužit jako cenný zdroj pro další programy.

4) Kritérium povahy

Strategická evaluace

Za účelem strategické evaluace stojí posouzení vývoje programu, nebo také souboru programů, jelikož rámec hodnocení často přesahuje jeden program. Hodnocení se poté zaměřuje na priority programu.

Operativní či procesní evaluace

Operativní či procesní evaluace je hodnocení zaměřené na aktuální potřeby, a to zejména na provozní charakter. Realizace je uskutečňována převážně z důvodu podpory implementace programu.

Tematická evaluace

Tematická evaluace je hodnocení zaměřené na určitá témata spojující několik rozdílných programů, nebo i jednotlivých intervencí obsažených v různých programech. Cílem je například hodnocení rovných příležitostí apod.

Dopadová či výsledková evaluace

Dopadová či výsledková evaluace je hodnocení založené na posuzování, zda bylo opravdu docíleno očekávaných výsledků, respektive požadovaných efektů. V zásadě lze použít 2 základní metody. Lze použít kontrafaktuální dopadové hodnocení, při kterém se využívá statistických metod, které mají za účel porovnat vliv intervence s hypotetickou situací bez provedení intervence (např. za pomoci kontrolních nebo srovnávacích skupin). Dále lze použít teoreticky vedené dopadové hodnocení, jež je založené na vyhodnocení intervenční logiky, která by měla určit mechanismus změny. Tímto způsobem lze zodpovědět, jak dané intervence fungují (MMR d), 2016).

5.7. Mid-term evaluace realizace SCLLD

5.7.1. Zadávací dokumentace

Dokumentem určujícím závazné postupy pro přípravu a zpracování mid-term evaluace realizace SCLLD je Zadání pro místní akční skupiny vypracované MMR (celý název dokumentu: „Mid-term evaluace realizace strategií CLLD – Zadání pro místní akční skupiny“), které je zpracované podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013, jež obsahuje společná ustanovení o EFRR, ESF, Fondu soudržnosti (dále jen „FS“), EZFRV, Evropském námořním a rybářském fondu (dále jen „ENRF“), o obecných ustanoveních o EFRR, ESF, FS, ENRF (dále jen „obecné nařízení“). Do tohoto zadání jsou též promítnuty nároky určené metodickými pokyny MMR jakožto orgánu zodpovědným za zpracování a uskutečnění Dohody o partnerství stejně tak, jako nastolení uceleného a jednotného metodického prostředku, který povede k účinnému a funkčnímu administrativnímu systému. Hlavním účelem tohoto zadání je zprostředkování nositelům integrovaného nástroje (nositelům ISg), tedy místním akčním skupinám, základní požadavky včetně postupu pro přípravu a zpracování plnohodnotné mid-term evaluace realizace SCLLD. Součástí zadání je rovněž závazná šablona pro vypracování výsledné Evaluační zprávy, která je

výstupem provedené evaluace (MMR a), 2019). Dále jsou přílohami také šablony případových studií, pomocí kterých MAS hodnotily výsledky uskutečněných intervencí. Případové studie byly realizovány na základě hloubkových polostrukturovaných rozhovorů, jejichž šablona tvořila poslední přílohu zadávací dokumentace (NS MAS b), 2021). Tyto materiály byly ve shodě s usnesením Národní stálé konference č. 44/2017 (dále jen „NSK“) hotové a představené do 30.06.2018, a to v návaznosti na to, aby měly MAS dostatek času na přípravu a vypracování evaluace, která měla být vypracována s údaji platnými k 31.12.2018 (MMR f), 2021).

5.7.2. Předmět a cíle evaluace

Předmětem střednědobé evaluace je zhodnocení hodnot a skutečností (pokrok ve financích, věcný pokrok atd.), které MAS průběžně zaznamenávají a sledují, avšak tyto skutečnosti jsou v rámci evaluace hodnoceny za účelem zjištění základních otázek:

- lze označit vytyčené cíle ISg za stále aktuální a dostupné?
- je vytyčený cíl správný?
- uskutečňují se adekvátní aktivity k dosažení cílů ISg?
- jsou vynaloženy adekvátní prostředky na realizaci (materiál, finance atd.)?
- odpovídají výsledky vynaloženým prostředkům?
- jsou dosahovány vytyčené cíle?
- přineslo uskutečnění ISg do území vytyčené změny?
- jaké jsou zapotřebí změny, aby se dosahovalo lepších výsledků s vynaložením menších prostředků?
- je uskutečnění ISg prospěšné v ohledu zlepšení kvality života cílových subjektů na území MAS?

Tyto všeobecné otázky jsou následně převedeny do „evaluačních otázek“, které jsou MAS vyhodnocovány ve smyslu provedení příslušných analýz a šetření, čímž dochází ke komplexnímu hodnocení dosavadního provedení SCLLD. Věcná evaluace poté bude mít zaměření nejen na procesy naplňování ISg, ale rovněž na výsledky vynaložených prostředků s následným promítnutím do území MAS. Význam evaluace je potom přímo úměrný tomu, jak moc problematicky probíhá realizace SCLLD.

Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD lze popsat jako provedení hodnocení realizace SCLLD na úrovni nositele (MAS) a to v uplynulém programovém období 2014-2020. Evaluace tedy cílí na následující:

- včasné vykonání identifikace nedostatků v nastavení a uskutečňování SCLLD;
- nastínění adekvátních opatření pro eliminování zjištěných nedostatků;
- zhotovení předpokladů pro začlenění nastíněných opatření do reality a jejich následné uskutečnění (MMR a), 2019).

5.7.3. Oblasti evaluace

Samotná evaluace se zaměřuje na různé oblasti, které jsou navzájem propojené. V rámci zadání vyhotoveného MMR, viz Příloha č. 3: Metodický materiál ke zpracování mid-term evaluace realizace strategie CLLD (MMR, 2018), se jedná o následující oblasti:

1) Oblast A – vnitřní procesy a postupy začleňování SCLLD na úrovni nositele integrovaného nástroje

Oblast je zaměřená na vnitřní procesy a postupy uskutečňování ISg na úrovni nositele (MAS). Hodnocení v této oblasti posuzuje nastavení vnitřních procesů a aktivit MAS spojených s uskutečňováním ISg, a to konkrétně povinné:

- proces 1 - organizace připravovaných výzev;
- proces 2 - ohlášení výzev a následný příjem vypracovaných žádostí;
- proces 3 - posouzení přijatých žádosti o podporu a volba vybraných projektů;
- proces 4 - animační činnosti včetně komunikace.

MAS dále také mohly, avšak nemusely posuzovat dodatečné aktivity přímo související s uskutečněním ISg, a to:

- proces 5 - poskytování finančních prostředků na uskutečňování SCLLD z programu IROP 4.2;
- proces 6 – organizace a nastavení ISg komunitně vedeného místního rozvoje.

Výsledkem hodnocení Oblasti A je potom celek manažerských poznatků a myšlenek k úpravě vnitřních aktivit a akcí MAS přímo spojených s uskutečňováním

ISg. Jedná se o poznatky a myšlenky v oblasti organizace, lidských zdrojů, financí nebo také věcného zabezpečení v uskutečňování ISg.

2) Oblast B – relevance Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Cílem této oblasti je zhodnocení významnosti ISg ve 2 rovinách, a to:

- 1. rovina – významnost orientace ISg ve smyslu vztahu strategie k současným problémům a potřebám v území;
- 2. rovina – soulad orientace ISg se současně platnými strategickými předpisy a dokumenty na lokální a národní úrovni.

Hodnocení MAS se tedy zaměřovalo na vymezené cíle ISg a související programové rámce, a to tak, zda jsou pro území stále aktuální a vhodné. Evaluace v této oblasti tedy odpovídala na otázky:

- jde MAS správným směrem?
- jsou vytyčené cíle stále aktuální a dostupné?
- je stále na místě realizovat intervence takovým způsobem, jakým byly definovány při přípravě strategie?
- jsou uskutečňovány aktivity, které odpovídají vytyčeným cílům?
- jsou vynaložené finanční prostředky vynaloženy správně, resp. je po nich v území MAS poptávka?

Výsledkem provedené evaluace jsou poté manažerská doporučení k doplnění analytické a strategické části ISg o nejnovější poznatky. Jedná se tedy o úpravu ISg za pomoci zmíněných manažerských doporučení v příslušných částech tak, aby byla stále relevantní.

Z výsledků provedené evaluace v této oblasti MAS zjistí, zda rozděluje prostředky do adekvátních opatření (zda jsou v území žadatelé, kteří navrhují projekty řešící problémy v území), a dále také MAS zjistí, zda je třeba některá opatření v programových rámcích upravit (tj. zda není potřeba realokovat finanční prostředky).

3) Oblast C – Výstupy a výsledky začleňování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Cílem, na který se zaměřuje Oblast C jsou výsledky intervencí uskutečněných v rámci ISg a následně přispění těchto intervencí k definovaným cílům. Jsou to tedy vstupy a výstupy začleňování ISg, jejich souvislost a změny, co je předmětem této

oblasti, jelikož výstupy měli svůj následek v různorodých oblastech společnosti a hospodářství. Informace získané v této oblasti zodpovídají otázky:

- nesou vydané prostředky (zdroje) dostatečné výstupy, kterých je v území třeba?
- vnáší uskutečňování ISg do území potřebné změny?
- co je provedeno dobře a co naopak špatně při dosahování vytyčených cílů;
- lze provést změny, aby bylo dosaženo lepších výsledků společně s vynaložením menších zdrojů?
- přispívá uskutečňování ISg ke zlepšení životních podmínek cílových skupin?
- jakou přidanou hodnotu přináší uskutečňování ISg v území MAS?

Tato oblast by tedy měla být zdrojem informací o efektu uskutečňování ISg v území, a to prostřednictvím vlastních úspěchů a selhání.

Výsledkem oblasti by měla být opět manažerská doporučení k opravě hodnocených částí ISg a rovněž také sumarizace výsledků dosavadního začleňování ISg. Samotná úprava příslušných částí ISg by měla být provedena v návaznosti na účinné dosažení vytyčených cílů, a to tak, aby se MAS vyvarovala opakování uskutečněných chyb (MMR a), 2019).

5.7.4. Výstup evaluace

Jak bylo již popisováno výše, výstupem provedení celé mid-term evaluace realizace SCLLD je Evaluační zpráva. MMR-ORP vydalo Šablonu Evaluační zprávy pro mid-term evaluaci SCLLD na úrovni MAS, podle níž měli MAS Evaluační zprávy vypracovávat. Šablona je kompletně zpracovaný dokument, který obsahuje nejenom požadované formátování (reprezentace výsledků do přehledných forem), ale rovněž také vysvětlení jednotlivých evaluačních otázek a podotázek, viz. Obrázek č. 4: Výňatek ze šablony Evaluační zprávy pro mid-term evaluaci SCLLD na úrovni MAS (URL 4).

<p>B.1.2) Do jaké míry došlo ke změnám externích podmínek (příležitosti a hrozby SWOT), které mají a/nebo by mohly mít vliv na realizaci Opatření/Fichí v Programových rámcích?</p> <p>MAS prostřednictvím skupinové diskuse členů Focus Group zhodnotí, zda některá z příležitostí a hrozeb (uvedených ve SWOT) nemůže zásadním způsobem ovlivnit realizaci Opatření/Fichí v Programových rámcích (např. snazší dostupnost dotačních prostředků na nějaké Opatření mimo SCLLD, více prostředků na nějaké Opatření mimo SCLLD – nekonkurenceschopnost SCLLD; ohrožení: absence potenciálních žadatelů apod.). MAS při hodnocení dění v území využije i (výše uvedené) ukazatele od ČSÚ.</p>	
Odpověď:	
<p>B.1.3) Do jaké míry jsou rizika a opatření uvedená v Analýze rizik stále platná a do jaké míry se objevila nová rizika ohrožující realizaci Programových rámců?</p> <p>MAS prostřednictvím skupinové diskuse členů Focus Group zhodnotí, zda jsou rizika a opatření k jejich eliminaci/vzniku stále platná, případně identifikuje nová rizika, která by mohla mít zásadní vliv na realizaci SCLLD. Focus Group, případně MAS na základě diskuse Focus Group, navrhne případnou revizi (doplnění, zkrácení) Analýzy rizik (bude-li taková potřeba identifikována).</p>	
Odpověď:	
Klíčová zjištění:	
1. ...	
2. ...	

Obrázek č. 4: Výňatek ze šablony Evaluační zprávy pro mid-term evaluaci SCLLD na úrovni MAS (URL 4)

5.8. Meta-evaluace

Meta-evaluace je proces představující zásadní činnost, která byla popsána již koncem 60. let minulého století. Byla definována jako evaluace již provedené evaluace. Základní cíle meta-evaluace lze popsat jako ověření a identifikování, do jaké míry provedené evaluace odpovídají očekáváním a obecně platným standardům. Jako takové jsou však meta-evaluace multifunkční a sledují větší počet cílů než hodnocené evaluace, a mohou tedy být prováděny např. za účelem kontroly zaměřené na konkrétní nedostatky či mohou mít vytyčené edukativní cíle a přinášet tak iniciátorům či realizátorům cenné informace.

Typologie meta-evaluaci se odvíjí od vytyčených cílů, které mají být sledovány v průběhu hodnocení. Lze však rozlišovat základní typy meta-evaluací dle kritérií určujících samotné hodnocení, a to konkrétně:

1) Iniciátor

V první řadě je třeba určit, jaký subjekt provedení meta-evaluace iniciuje. Mohou to být samotní realizátoři primární evaluace, či další zainteresované strany jako např. zadavatel evaluace nebo koncový uživatel.

V tomto ohledu je tedy mete-evaluace provedená v této práci iniciována zadavatelem, tedy MMR-ORP, které bylo zadavatelem střednědobých evaluací a rovněž ŘO, který schvaloval zpracované evaluace, jelikož je vypracována za sumativním účelem hodnotícím dosažené výsledky, které doposud nebyly dále zpracovány.

2) Účel

Významné rozdělení meta-evaluací vymezuje účel provedeného hodnocení. Zde tedy lze rozlišit 2 základní účely:

- sumativní - meta-evaluace vypracována za sumativním účelem posuzuje dosažené výsledky a také způsob provedení hodnocení, neboť tyto meta-evaluace jsou prováděny po skončení a akceptaci primární hodnocené evaluace a provedení hodnocení je uskutečněno třetí nezávislou stranou;
- formativní - meta-evaluace vypracována za formativním účelem posuzuje zlepšení a rozvíjení hodnocené primární evaluace, jelikož toto hodnocení poskytuje zpětnou vazbu, jež je poskytována v průběhu tvorby primární evaluace, z čehož vyplývá, že provedení této meta-evaluace je provedeno evaluátorem primární evaluace.

V tomto ohledu je tedy meta-evaluace provedená v této práci vypracována za sumativním účelem, jelikož jsou posuzovány dosažené výsledky.

3) Předmět

Samotným předmětem meta-evaluace mohou být jednak samotné výstupy provedené evaluace (Evaluční zprávy), nebo samotný proces provedené evaluace, od přípravy, analýzy zainteresovaných stran účastnících se zadání evaluace až po výběr realizátora. Předmět meta-evaluace je směrodatný pro volbu metody provedení meta-evaluace.

V případě, kdy je cílem posouzení meta-evaluace finální výstup provedené evaluace, je na místě např. desk research, kdy metaevaluátor provede rozbor obsahu finálního výstupu evaluace (evaluční zprávy) s využitím metod a technik obsahové nebo výpovědní analýzy.

Dále je možné kromě samotných závěrečných výstupů zacílit předmět meta-evaluace na dokumenty ovlivňující způsob provedení evaluace a její charakter, jako např. zadávací dokumentace, smlouva o realizaci evaluace atd.

V poslední řadě je možné zvolit si za předmět meta-evaluace komplexní vyhodnocení způsobu provedení evaluace. Zde je adekvátní provedenou analýzu doplnit terénním výzkumem, kdy metaevaluátor provede rozhovory se zadavateli evaluace, se zástupci evaluovaných subjektů či se členy evaluačního týmu.

V tomto ohledu jsou předmětem níže provedené meta-evaluace finální výstupy provedených evaluací, tedy schválené Evaluační zprávy.

4) Realizátor

Toto kritérium je třeba odlišit o iniciace meta-evaluace. V praxi je totiž běžné, že iniciátorem a realizátorem meta-evaluace jsou rozdílné subjekty. Velmi často nastává situace, kdy zadavatel evaluace iniciuje provedení meta-evaluace, avšak touto činností pověří třetí stranu. Dále je také častá situace, kdy iniciátorem meta-evaluace je realizátor evaluace, který rovněž svěří provedení meta-evaluace třetí straně. Vyskytují se však i případy, kdy zadavatel evaluace požaduje provedení meta-evaluace po realizátorovi evaluace, a jedná se tedy o formu jakési auto-evaluace.

V praxi tedy jde v ohledu realizátora meta-evaluace o vlastní pracovní síly či externí subjekty. Výhodou externích subjektů je potencionálně vyšší profesionalita, popř. vyšší míra specializace na konkrétní typy a metody meta-evaluace. Na druhou stranu, pokud je meta-evaluace součástí vlastního řízení zadavatele evaluace, vzniká potřeba průběžné meta-evaluace a zadavatel si školí vlastní pracovníky pro provádění této činnosti.

5) Plán

Dalším kritériem je rozdělení, zda se s provedením meta-evaluace počítalo již při zadání původní evaluace, nebo zdali je meta-evaluace projektem realizovaným nezávisle na původní evaluaci. V praxi poté nastává problém, jelikož ve většině případů je meta-evaluace uskutečněna až v návaznosti na výsledky dokončené evaluace, přičemž bohužel po dokončení původní evaluace může být obtížné získat potřebné informace a údaje.

6) Participativnost

V tomto kritériu lze rozlišit dva přístupy:

- participativní – meta-evaluace s tímto přístupem zahrnuje do procesu ostatní zainteresované strany, které mají vliv na samotný design prováděné meta-evaluace, a mohou tedy přispět k důvěryhodnosti získaných závěrů, což může vést k větší míře využití;
- neparticipativní – meta-evaluace s tímto přístupem nezapojují do procesu ostatní zainteresované strany, a tím pádem tedy mohou poskytnout větší míru validity a jsou více přijatelné pro samotné zadavatele meta-evaluace (Alkin, 2004; Depoy & French, 2003; Benson a spol., 2001; Daponte, 2008; Preskill & Russ-eft, 2005; Remr, 2014).

6. Vyhodnocení meta-evaluace

6.1. Typ výzkumu

V záležitosti metod a zvolených analýz výzkumu je třeba definovat, zda analyzujeme primární nebo sekundární data. V případě této práce byly hodnoceny již provedené evaluační zprávy, a bude tedy využíváno sekundárních dat (evaluační zprávy byly vyhodnoceny na základě dat primárních). Nejvhodnější metodou analýzy sekundárních dat je v tomto případě dle Institutu evaluací a sociálních analýz (dále jen „INESAN“) již zmiňovaný desk research. Jedná se o typ výzkumu, při kterém se získávají nové, dosud nevyhodnocené informace a data. Konkrétně bude využita obsahová analýza.

6.2. Obsahová analýza dokumentu

Tento typ analýzy má dvě varianty, a to kvantitativní nebo kvalitativní analýzu dat, které se dají také navzájem kombinovat. Upřednostňuje se při analýze textu, rozhovorů, nebo také webových stránek za účelem identifikace četnosti specifických slov či myšlenky. Výstupy této analýzy umožňují určit a kvantifikovat konkrétní koncepty a další přiřazené nápady a myšlenky, jež se mohou vyskytovat v rámci určité skupiny nebo také v průběhu času. V rámci samotné analýzy se posuzují objekty předchozí činnosti a analýza samotná zosobňuje pravidla a metody pro určení tématu projektu či práce. Zaměřuje se na slovní rozbor obsahu a poté následně na rozbor a porovnání získaných informací. Při vyhledávání se používají klíčová slova, specifická

témata a následně se určuje jejich četnost, význam, ale také jejich vzájemný vztah (INESAN, 2021).

Níže jsou uvedeny teoretické základy této analýzy (z čeho výzkum v práci vychází), přičemž podrobný popis provedených postupů bude uvedený v kapitole 3. Metodika.

Jako většina výzkumných metod je začátek výzkumu definován výzkumnou otázkou (počet otázek není jasně definovaný, může jich být celá řada). Dále je třeba definovat výzkumný vzorek, který bude použit. Zde je třeba v případě neobsazení celého souboru vybrat tzv. reprezentativní vzorek, např. pomocí jednoduchého pravděpodobnostního výběru. Tímto se dostáváme k důležitému kroku, a to definici analytické jednotky. Jedná se o určení posledního článku, ze kterého se skládají vyšší celky (např. u mediálního obsahu jako jsou noviny nebo časopisy mluvíme o abstraktu, článku, odstavci apod.). V této oblasti je na autorovi výzkumu, kde určí začátek a konec tohoto „stavebního kamene“, jelikož hranice mezi jednotlivými jednotkami mohou být obtížně identifikovatelné. Je třeba však zachovat jednoduchou odlišitelnost dle formálních kritérií. V návaznosti na analytickou jednotku jsou poté vymezovány klíčové proměnné. Je totiž zapotřebí určit soubor proměnných, které máme v zájmu „měřit“. Opět na příkladu mediálního obsahu lze uvést např. nejčastější témata v novinách nebo nejproduktivnějšího autora časopisu. Tyto proměnné následně musejí být převedeny do postupů, kterými je budeme moci měřit, tj. je třeba přesně vymezit, jak jednotlivé proměnné poznáme (k jedné proměnné může být přiřazováno více prvků, např. zda lze zařazovat ke článku také komiks, recenze apod.). Výše uvedené kroky výzkumu jsou zaneseny poté v písemné podobě do tzv. kódovacího klíče. Jedná se o důležité metodologické informace, kterými prezentujeme použitou metodu výzkumu, a především to, jak bylo dosaženo zjištěných výsledků (Dušan, 2018).

V práci budou také použity v některých krocích postupy indexace, např. k identifikaci vybraných slov či sousloví, které reprezentují určité téma. Konkrétně bude využita metoda intelektuální indexace, a to z toho důvodu, aby bylo možno maximální možnou měrou eliminovat chyby interpretace přirozeného jazyka (ČSN ISO 5963, 1996).

7. Analýza výsledků meta-evaluace

Pro účely vyhodnocení výsledků, které vznikly provedením meta-evaluace byla použita frekvenční analýza. Zvolená analýza je založená na samostatně posuzovaných frekvencích jednotlivých proměnných. Tento typ analýzy je vhodný zejména pro tematicky vyhraněné odborné texty (Hájek, 2010).

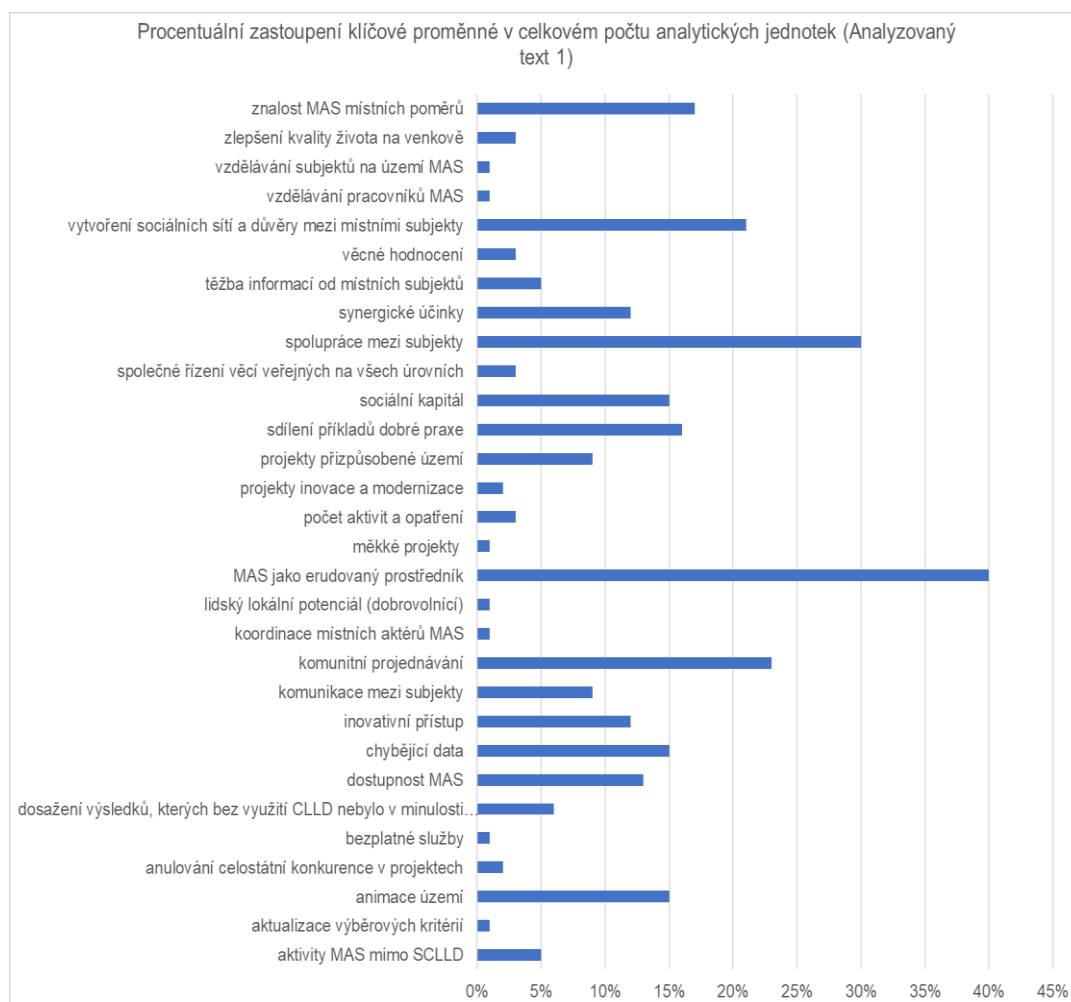
8. Výsledky meta-evaluace

Jak bylo již zmíněno v předešlých kapitolách, meta-evaluace se zaměřila ne dvě konkrétní části evaluační otázky C.6. V Grafu č. 1: Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (analyzovaná část – odpověď na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?), (Maixner, 2021) jsou promítnuty výsledky meta-evaluace z analyzované části odpovědi na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD? V grafu je konkrétně zobrazené procentuální zastoupení klíčových proměnných v celkovém počtu analytických jednotek. Jinými slovy, kolik procent MAS, jejichž evaluační zprávy byly zahrnuty do analýzy, definovalo jednotlivé proměnné jako přidanou hodnotu nástroje CLLD. Výsledky v tomto ohledu poskytly zajímavé informace. MAS se v odpovědi na evaluační otázku C.6 jednoznačně shodly na nejvíce preferované přidané hodnotě, a to označením MAS jako erudovaným prostředníkem. Celých 40 % MAS z celkového počtu 149 analyzovaných (dále jen „analyzovaných MAS“) se vyjádřilo, že MAS působí jako organizace, která žadatelům zprostředkovává potřebné informace, působí jako poradní orgán nebo je provází samotným procesem žádosti o dotaci. Dále rovných 30 % analyzovaných MAS uvedlo jako přidanou hodnotu spolupráci mezi subjekty. Tato spolupráce byla uváděna jak na místní úrovni (mezi partnery MAS nebo samotnými žadateli), tak na regionální úrovni mezi samotnými MAS. Mezi další vyzdvihovanou přidanou hodnotu MAS uváděly také komunitní projednávání, které uvedlo 23 % analyzovaných MAS. V tomto typu projednávání MAS oceňovaly velkou míru zapojení veřejnosti do plánovaných opatření, nebo také zapojení do samotné tvorby SCLLD. Dále 21 % analyzovaných MAS uvedlo jako přidanou hodnotu také vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty. V tomto ohledu MAS zdůrazňovaly skutečnost, že MAS působí v území jako

spojovací článek mezi 3 skupinami – veřejnou, soukromou a neziskovou. Jak samotní partneri MAS, tak žadatelé navázali nové kontakty a vzhledem ke společnému působení v MAS si také vybudovali vzájemnou důvěru, která by v podmínkách bez využití nástroje CLLD nemusela vůbec vzniknout. Mezi další uvedené přidané hodnoty byly v nemalé míře označeny také např.:

- znalost MAS místních poměrů - 17 % analyzovaných MAS;
- sdílení příkladů dobré praxe - 16 % analyzovaných MAS;
- animace území - 15 % analyzovaných MAS.

Bohužel, vysoké procento MAS také nezveřejnilo Evaluační zprávu (11 % z celkového počtu 178 MAS, které mají schválenou SCLLD), nebo nevyplnilo odpověď na evaluační otázku C.6 (15 % analyzovaných MAS).

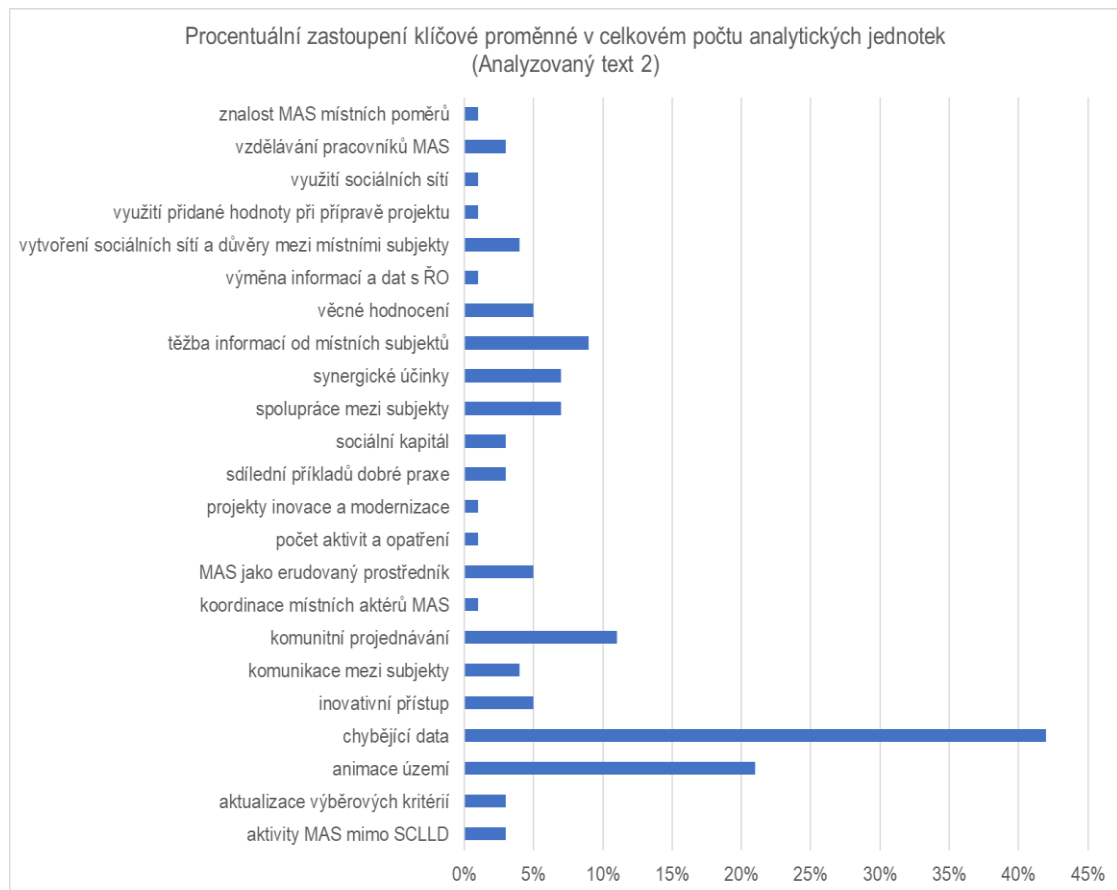

Graf č. 1: Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (analyzovaná část – odpověď na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?), (Maixner, 2021)

Další částí evaluační otázky C.6 na kterou se meta-evaluace zaměřila, bylo Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6. Graf č. 2: Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (analyzovaná část – odpověď na evaluační otázku C.6: Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6), (Maixner, 2021) opět zobrazuje procentuální zastoupení klíčových proměnných v celkovém počtu analytických jednotek. Výsledky i v této části analyzované evaluační otázky opět ukázaly překvapivé informace. Například to, že 42 % analyzovaných MAS nevyplnilo žádné doporučení k řešení klíčových problémů. Tato skutečnost se poté bohužel promítla i do dalších proměnných, kde procentuální zastoupení jednotlivých proměnných nedosahuje takových výsledků, jako v předešlé části. Nicméně i tak 21 % analyzovaných MAS uvedlo jako doporučení k řešení klíčových zjištění animaci území MAS. MAS tímto nástrojem CLLD efektivně komunikují se subjekty na svém území a spatřují v něm výhodu, kterou jiné nástroje nemají a doporučují tedy jeho aplikaci pro dosažení přidané hodnoty. Dále také MAS vyzdvihly opět komunitní projednávání (11 % analyzovaných MAS) a stejně jako u animace území potvrzují klíčové zjištění, že tento způsob projednávání nese jednoznačné výhody oproti jiným nástrojům a jeho aplikací v území lze zvýšit přidanou hodnotu nástroje. Dalším překvapivým zjištěním bylo uvedení aktivity nad rámec SCLLD, a to těžby informací od místních subjektů. Více jak 9 % analyzovaných MAS totiž doporučilo zvýšit míru zájmu o subjekty na svém území, a to za pomoci efektivnější komunikace ve smyslu zjišťování informací nad rámec SCLLD. MAS by se tímto způsobem snažily o dosažení lepší informovanosti, například zda jsou výzvy dostatečně přizpůsobené území. Jako další doporučení lze také zmínit:

- synergické účinky – 7 % analyzovaných MAS;
- spolupráce mezi subjekty – 7 % analyzovaných MAS.

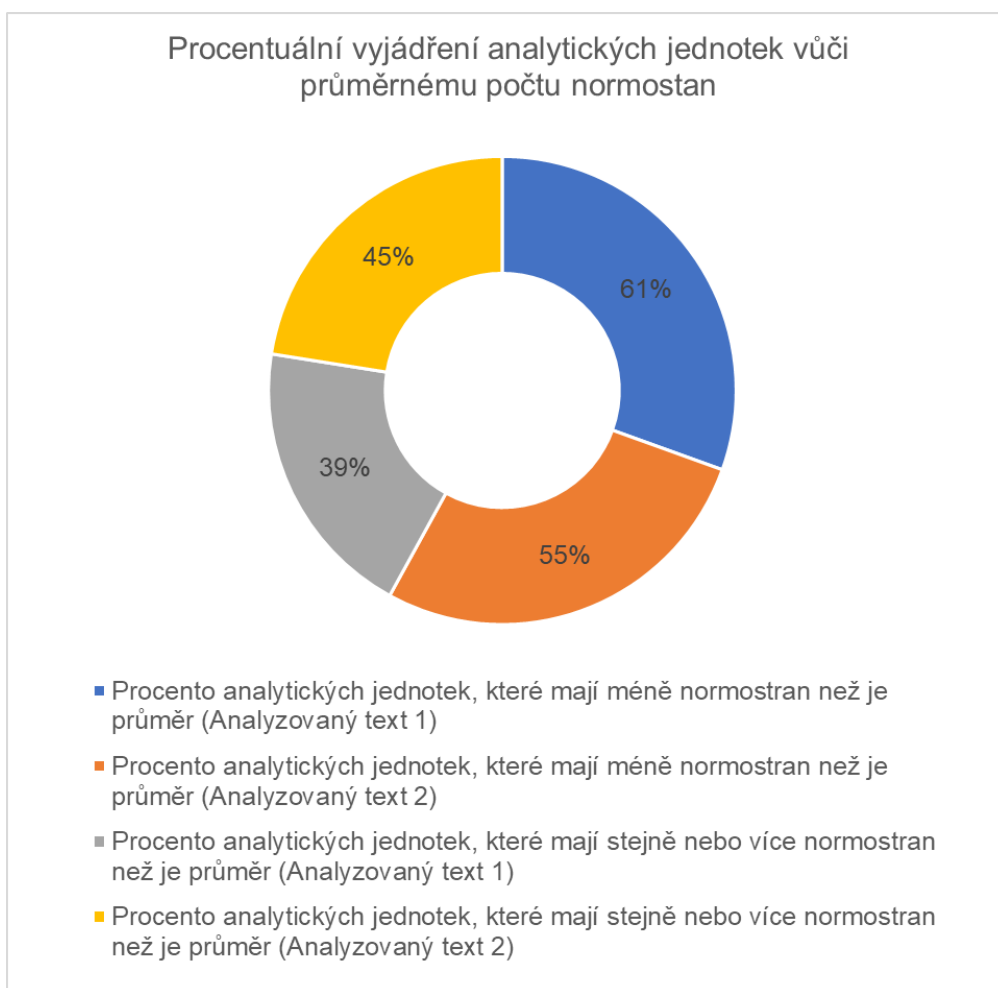
Ostatní doporučení poté mají velmi nízké hodnoty procentuálního zastoupení a nejsou tedy pro účely meta-evaluace tolik relevantní. Lze zmínit například aktivitu, kterou MAS doporučují ve velmi malé míře, a tou je využití sociálních sítí (1% analyzovaných MAS).

Graf č. 2: Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (analyzovaná část – odpověď na evaluační otázku C.6: Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6), (Maixner, 2021)

Výše uvedené zjištění reflektují přidanou hodnotu nástroje CLLD a doporučení vedoucí k jejímu zvýšení, nebo navržení řešení k jejímu dosažení. Do provedené meta-evaluace však byla zařazena také doplňující proměnná, a to počet normostran analyzovaného textu. Tato hodnota by měla vypovídat o tom, jaké úsilí MAS věnovaly vyplnění evaluační otázky C.6. Graf č. 3: Procentuální vyjádření analytických jednotek vůči průměrnému počtu normostran (analyzovaná část – text odpovědi na evaluační otázku C.6) (Maixner, 2021) znázorňuje procentuální zastoupení analyzovaných MAS, které měly počet normostran analyzovaného textu roven nebo vyšší, než byl průměrný počet, či počet normostran analyzovaného textu byl nižší než průměrný počet. Z provedené analýzy byl vypočítán **průměrný počet normostran** (u analyzované části odpovědi na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?) v hodnotě **0,33**. Tato hodnota odpovídá 594 znakům včetně mezer, nebo zhruba 7

řádkům textu o 90 znacích včetně mezer. Dále byl vypočítán **průměrný počet normostran** (u analyzované části odpovědi na evaluační otázku C.6: Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6) v hodnotě **0,05**. To odpovídá 90 znakům včetně mezer = 1 řádku textu. Z provedené frekvenční analýzy poté vyplývá (u analyzované části odpovědi na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?), že celých 61 % analyzovaných MAS nedosáhlo ani na průměrnou hodnotu. Dále také vyplývá (u analyzované části evaluační otázky C.6: Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6), že celých 55 % analyzovaných MAS nedosáhlo ani na průměrnou hodnotu, která je v tomto případě opravdu nízká.

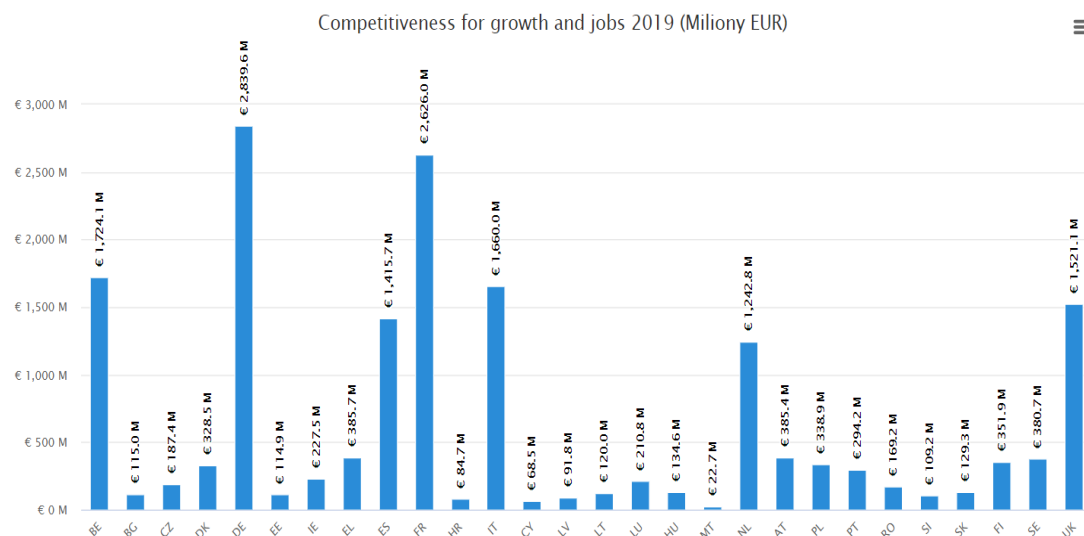

Graf č. 3: Procentuální vyjádření analytických jednotek vůči průměrnému počtu normostran (analyzovaná část – text odpovědí na evaluační otázku C.6), (Maixner, 2021)

9. Diskuse

Jak bylo uvedeno ve výsledcích provedené meta-evaluace, CLLD jakožto nástroj pro rozvoj venkovských oblastí má své charakteristické vlastnosti, jež mu dávají onu přidanou hodnotu. Dle MAS se jedná zejména o erudovanost organizace, a to včetně plnění funkce prostředníka mezi žadateli a ŘO, dále také o umožnění spolupráce mezi místními a regionálními subjekty na základě SCLLD, nebo komunitní forma projednávání rozvoje území, a v poslední řadě vytvoření sociálních sítí mezi místními subjekty a umožnění budování důvěry mezi nimi včetně dobré znalosti místních poměrů. Otázkou však je, zda ČR jako členská země EU efektivně využívá dostupných prostředků. Jednotlivé členské země EU čerpají rozdílnou výši finančních prostředků z ESIF na rozdílné využití. Jinými slovy, západoevropské země se především zaměřují na čerpání prostředků ve prospěch inovací a modernizace, kdežto východoevropské země investují do neinvestičních projektů zaměřených na tzv. „měkké projekty“, tedy projekty zaměřující se na sociální aktivity (snížení míry nezaměstnanosti, rekvalifikace atd.), (EC a), (2021). Blíže jsou informace představeny na Obrázku č. 5: Výdaje jednotlivých zemí EU na konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost za rok 2019 (URL 5) a na Obrázku č. 6: Výdaje jednotlivých zemí EU na hospodářskou, sociální a územní soudržnost za rok 2019 (URL 6).

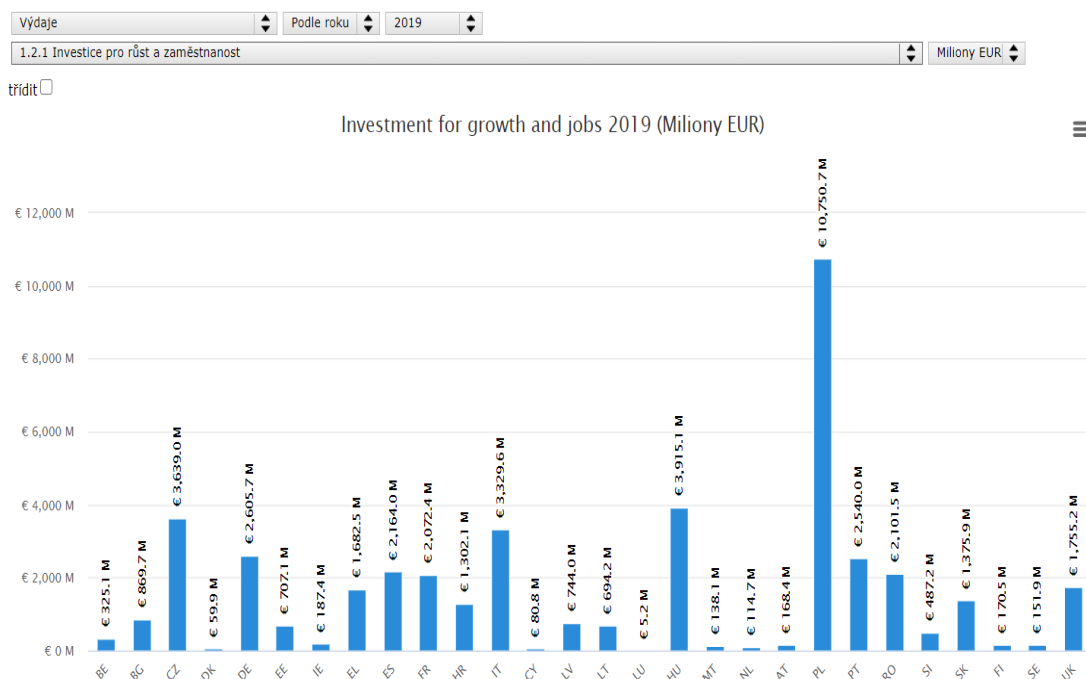
trždit

1.1 Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost

- 1.1.1 Velké infrastrukturní projekty
- 1.1.10 Evropský fond pro strategické investice (EFSI)
- 1.1.11 Zavádění a využívání evropských systémů družicové navigace (EGNOS a GALILEO)
- 1.1.12 Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor (ITER)
- 1.1.13 Evropský program pozorování Země (Copernicus)
- 1.1.14 Evropský sbor solidarity (ESC)
- 1.1.15 Evropský program rozvoje obranného průmyslu
- 1.1.2 Programy pomoci při vyřazování jaderných zařízení z provozu
- 1.1.3 Společný strategický rámec (SSR) pro výzkum a inovace
- 1.1.31 Rámcový program pro výzkum a inovace (Horizont 2020)
- 1.1.32 Výzkumný a vzdělávací program Euratomu
- 1.1.4 Program pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků (COSME)
- 1.1.5 Program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu a sport (Erasmus +)
- 1.1.6 Program Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI)
- 1.1.7 Akční programy pro cla, daně a boj proti podvodům v Evropské unii (Clo 2020, Fiscalis 2020 a Boj proti podvodům)
- 1.1.8 Nástroj pro propojení Evropy (CEF)
- 1.1.81 Energie

Obrázek č. 5: Výdaje jednotlivých zemí EU na konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost za rok 2019 (URL 5)

1.2 Hospodářská, sociální a územní soudržnost

1.2.1 Investice pro růst a zaměstnanost

1.2.11 Méně rozvinuté regiony (regionální konvergence)

1.2.12 Přechodové regiony

1.2.13 Vyspělejší regiony (konkurenceschopnost)

1.2.14 Nejvzdálenější a řídké osídlené regiony

1.2.15 Fond soudržnosti (včetně příspěvku do nástroje CEF na propojení Evropy)

1.2.2 Evropská územní spolupráce

1.2.3 Technická pomoc a inovativní opatření

1.2.31 Technická pomoc

1.2.32 Inovativní opatření

1.2.4 Fond evropské pomoci nejchudším osobám

1.2.5 Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí (konkrétní přiděl)

1.2.6 Příspěvek do nástroje pro propojení Evropy (CEF)

1.2 DAG Decentralizované agentury

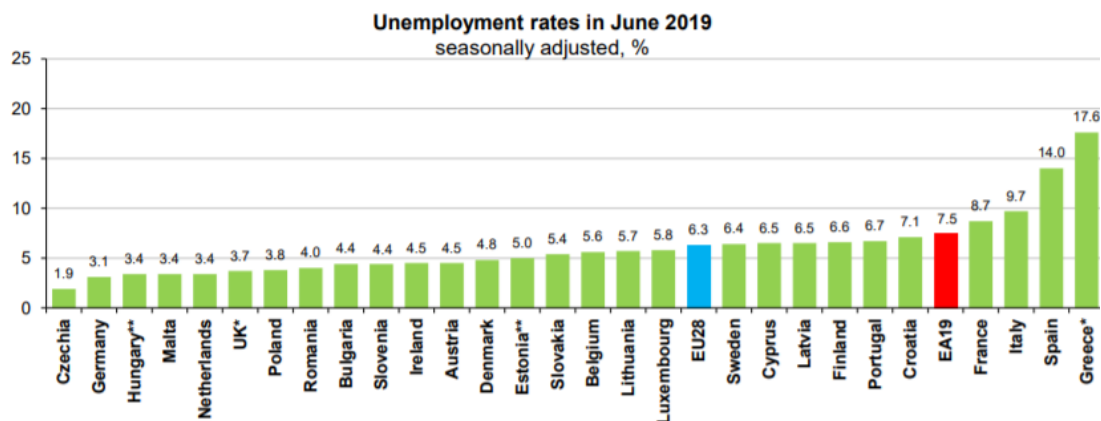
1.2 OSTATNÍ Další akce a programy

1.2 Pilotní projekty PPA a přípravné akce

1.2 Akce SPEC financované na základě výsad Komise a zvláštních pravomocí svěřených Komisi

Obrázek č. 6: Výdaje jednotlivých zemí EU na hospodářskou, sociální a územní soudržnost za rok 2019 (URL 6)

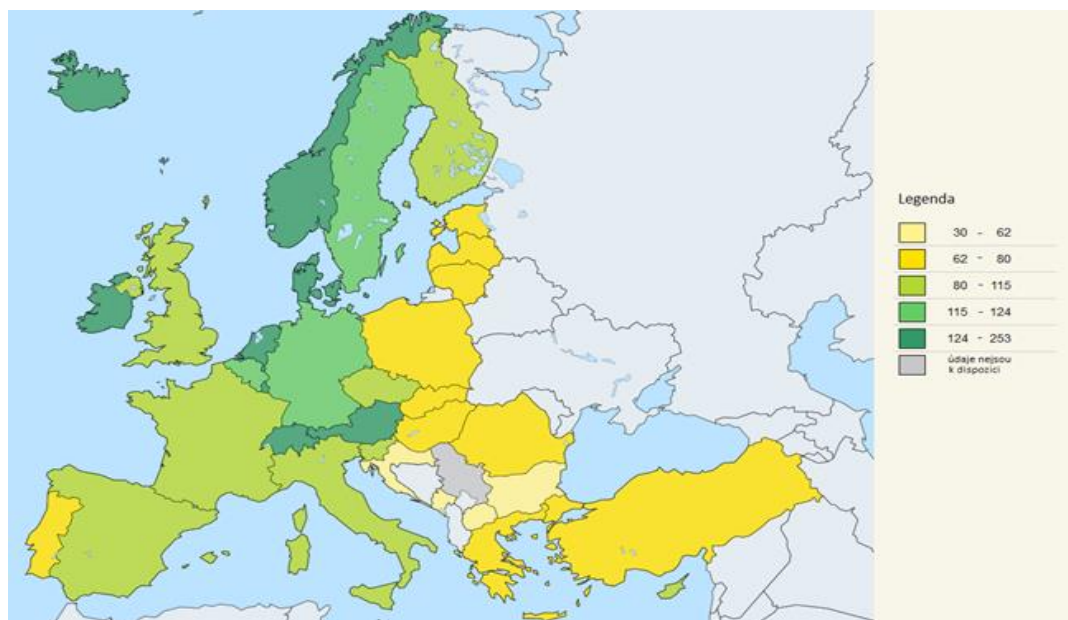
Proč tedy ČR čerpá finanční prostředky na sociální aktivity, když např. nezaměstnanost (na kterou jsou mimo jiné sociální aktivity zaměřeny) je v ČR na nejnižší úrovni v celé EU? V ČR míra nezaměstnanosti dlouhodobě patří k jedné z nejnižší v celé EU. Dle informací zveřejněných Eurostatem v roce 2019 byla míra nezaměstnanosti v roce 2019 pouhých 1,9 % (EC a), 2021), viz. Obrázek č. 7: Procentuální vyjádření nezaměstnanosti v jednotlivých zemích EU (URL 7).

Obrázek č. 7: Procentuální vyjádření nezaměstnanosti v jednotlivých zemích EU
(URL 7)

V tomto kontextu se také nabízí pohled z hlediska životní úrovně obyvatel členského státu. Rumunsko a Bulharsko jsou země s podobnou výší čerpaných prostředků na sociální aktivity jako ČR, avšak řadí se mezi nejchudší země EU.

Na základě dat z Evropského srovnávacího programu byla vypracována mapa rozdělení zemí EU podle výše objemového indexu HDP na obyvatele v standardech kupní síly (angl. Purchasing Power Standard, dále jen „PPS“), viz. Obrázek č. 8: rozdělení zemí EU-28 podle objemu indexu HDP na obyvatele v PPS za rok 2017 (URL 8).

Skupina zemí	HDP na obyvatele v PPS (EU28 = 100)	Země
s vysokým příjmem	120 a vyšší	Lucembursko, Irsko, Nizozemsko, Dánsko, Rakousko, Německo, Švédsko
s vyšším středním příjmem	100-119	Belgie, Finsko, Spojené království,
s nižším středním příjmem	50-99	Itálie, Malta, Španělsko, Česká republika, Kypr, Slovinsko, Estonsko, Lotyšsko, Portugalsko, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Řecko, Litva,
s nízkým příjmem	méně než 50	Bulharsko

Obrázek č. 8: Rozdělení zemí EU-28 podle objemu indexu HDP na obyvatele v PPS za rok 2017 (URL 8)

Z výše uvedených hodnot a grafického znázornění za prvé vyplývá, že ČR se řadí do kategorie, kde obyvatelé státu mají nižší střední životní úroveň, a za druhé, že obyvatelé nejchudších evropských zemí mají nejnižší životní úroveň. Přichází tedy otázka, proč Česká republika jako země řadící se do zemí se střední životní úrovní svých obyvatel investuje finanční prostředky do stejných aktivit jako země s nižší životní úrovní, kde jsou výdaje na sociální aktivity více opodstatněné.

ČR tedy čerpá finanční prostředky ve prospěch neinvestičních prostředků zaměřených na sociální aktivity, i když toto čerpání není relevantní v návaznosti na aktuální situaci. Dle mého posouzení uvedených hodnot by se měla ČR v programovém období 2021 – 2027 více zaměřit na čerpání finančních prostředků ve prospěch inovací a modernizace, jelikož má před sebou posledních pár let, kdy bude příjemcem, a nikoliv plátcem. V situaci, kdy budou vloženy finanční prostředky do EU větší než přijaté, tak již nebude tolik možností investovat do inovací a modernizace, jež si žádají velmi vysoké náklady na realizaci.

Jako podporu mnou uvedeného tvrzení jsem vybral výzkum zveřejněný v *European Research Studies Journal*, který pojednává o dopadu fondů EU na objem podnikových půjček v zemích ČR, SR a v Polsku. Tento výzkum dochází k závěru, že čerpání z evropských fondů má zásadní vliv na úvěrový trh, konkrétně se zjistilo, že mimo jiné i v ČR **klesl** počet poskytnutých krátkodobých úvěrů (Filipiak a spol., 2020). V Právním rozboru k problematice zadlužování sociálně deprivovaných vrstev obyvatelstva, vypracované pro Odbor bezpečnostní politiky MV ČR, mimo jiné také stojí, že především sociálně slabší a vyloučené skupiny obyvatel tíhnou k vyhledávání finančních půjček, které mohou být poskytnuty ve velmi krátkém časovém období,

jelikož tyto půjčky vyhledávají v návaznosti na krizi v osobním životě, např. pro nedostatek věcí každodenní spotřeby apod. (Stejskalová & Stejskalová, 2006). Sociálně deprivovaní obyvatelé tedy tíhnou k vyhledávání krátkodobých, jednoduše dostupných úvěrů (bez ručení atd.).

Lze tedy konstatovat, že v návaznosti na zlepšování životních podmínek i sociálně slabších a vyloučených skupin obyvatel přetrvává již položená otázka, zda stále investovat **stejně** finanční prostředky do stále **zlepšující** se sociální situace v ČR. Do výše probrané rešerše nejsou zahrnuta protiepidemická opatření a jejich dopady na ekonomiku příslušných států.

Závěrem diskuze konstatuji, že uvedené čerpání ČR v diskusi je ovlivněno politickou situací a je tedy čerpáno dle aktuálního složení Vlády ČR, tj. dle složení Vlády ČR z jednotlivých politických hnutí zastávajících **rozdílné priority a názory**.

10. Závěr

V kapitole 4. Hypotézy byly uvedeny předpokládané přidané hodnoty nástroje CLLD, jež definovaly samotné orgány EU nebo ČR, které se podílely nebo podílejí na uskutečňování možnosti podpory rozvoje venkovských oblastí prostřednictvím poskytování dotací. Tyto přidané hodnoty byly definovány jako:

- vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty;
- společné řízení veřejných věcí na všech úrovních;
- dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo;
- řízení rozvoje území místními subjekty;
- snížení zaostalosti znevýhodněných území;
- minimální zvýhodnění jednotlivců;
- počet aktivit a opatření zajišťujících synergické efekty.

Po provedení meta-evaluace tu však máme pohled samotných MAS, které jsou ze své pozice orgánu, který působí ve venkovském území již 2 programovací období, velice dobrým zdrojem informací ohledně přidané hodnoty nástroje CLLD.

Začneme-li první předpokládanou přidanou hodnotou dle orgánů EU a ČR, tedy možností nástroje CLLD efektivně vytvářet sociální sítě a budovat důvěru mezi místními subjekty, tak zde se předpoklad setkává i s realitou, kterou MAS shrnují

v Evaluačních zprávách, jelikož 21% analyzovaných MAS přímo tento předpoklad označilo za onu přidanou hodnotu. Dále zde máme předpokládanou přidanou hodnotu v podobě společného řízení věcí veřejných na všech úrovních. V tomto případě MAS přímo nepotvrdily tuto přidanou hodnotu, avšak lze z části říci, že se orgány EU a ČR neminuly svým předpokladem, jelikož 3% analyzovaných MAS toto označilo za přidanou hodnotu. Nelze také opominout fakt, že komunitní způsob projednávání, který označilo 23% analyzovaných MAS jako přidanou hodnotu, lze také do jisté míry brát jako společné řízení věcí veřejných. Dalším předpokladem bylo dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo. Zde se MAS vyjádřily opět v menší míře, přesněji 6% analyzovaných MAS tento předpoklad uvedlo jako přidanou hodnotu. Do tohoto předpokladu lze však zahrnout i možnost nástroje vytvářet sociální sítě a budovat důvěru mezi místními subjekty, jež označilo 21% analyzovaných MAS jako přidanou hodnotu. Na řadě je poté předpoklad ve formě řízení rozvoje území místními subjekty. Z vypracované meta-evaluace bohužel vyplývá, že v tomto předpokladu MAS přidanou hodnotu nástroje nevidí. Žádná z analyzovaných 149 MAS přímo neuvedla jako přidanou hodnotu řízení rozvoje území místními subjekty, avšak tento předpoklad vyplývá ze samotné podstaty MAS, a ty ho tedy mohou brát jako „samozřejmost“. Předpoklad snížení zaostalosti znevýhodněných území, je stejně jako předchozí předpoklad, MAS kvitován, avšak nezohledněn jako přidaná hodnota. Tento předpoklad opět cílí na samotnou podstatu nástroje (z logiky věci všechny tyto nástroje slouží k rozvoji území, tj. tedy k jeho zhodnocení oproti ostatním). Předposledním předpokladem je minimální zvýhodnění jednotlivců. Vzhledem k tomu, na jakých principech MAS fungují, je tento předpoklad opět skutečností, ve které MAS onu přidanou hodnotu nevidí (žádná ze 149 analyzovaných MAS tento předpoklad neuvedla jako přidanou hodnotu). Posledním předpokladem je poté skutečnost, že CLLD poskytuje vysoký počet aktivit a opatření, které by měly zajišťovat synergické efekty. V tomto předpokladu MAS definovaly přidanou hodnotu rozděleně, zvláště počet aktivit a zvláště synergické účinky. V počtu aktivit a opatření spatřují přidanou hodnotu 3% analyzovaných MAS. V synergických účincích spatřuje přidanou hodnotu 12% analyzovaných MAS. Jde tedy bezesporu o potvrzený předpoklad přidané hodnoty.

Shrneme-li výše uvedené, dojdeme k závěru, že orgány EU a ČR se velice dobře orientují v přidané hodnotě nástroje CLLD, ovšem je zde úhel pohledu, že

poměrná část předpokladů cílí na samotný nástroj. Jinými slovy se zaměřují na principy fungování MAS jako organizace a není v potřebné míře zohledňován hlas MAS, které se lehce odchyľují a spatřují přidanou hodnotu jinde. Například je na místě podpořit v meta-evaluaci nejvíce ceněnou vlastnost MAS jako erudovaného prostředníka mezi žadatelem a ŘO (např. zapojením MAS do přípravy metodických a jiných materiálů, aby mohli tyto informace lépe postupovat do svého území mezi žadatelem).

Co se týče samotné meta-evaluace, tak zde lze konstatovat následující: MAS bohužel nevyužily plný potenciál Evaluační zprávy, a svým přístupem vypracování výsledku devalvovaly, jelikož více jak 57% analyzovaných MAS zprávy nevyplnilo celé (nepovinné části přeskakovaly či vyplnili pouze část evaluační otázky). Dále celých 11% MAS z celkového počtu 178, které mají schválenou SCLLD, nezveřejnilo schválenou Evaluační zprávu na internetových stránkách MAS. Dále se některé MAS inspirovaly u svých již úspěšných kolegů (u MAS, které již své zprávy odevzdaly a prošly procesem kontroly). Ve výsledku je tedy určité procento odpovědí duplikováno, tj. MAS okopírovaly určité části odpovědi na evaluační otázku C.6 od jiných MAS. Potenciál Evaluačních zpráv tedy tímto značně strádá a MAS se tímto přístupem připravují o možnost úpravy přístupu ŘO vůči jim samotným a žadatelům. Při vyhodnocování dat nastal např. i paradox, kdy MAS neuvědla žádnou přidanou hodnotu nástroje CLLD ani nedoporučila žádnou úpravu, která by vedla ke zlepšení situace, ale pouze kritizovala přístup ŘO a nastavené podmínky. Tento přístup není bohužel nijak produktivní. Při každém nastavování procesů a podmínek je třeba vycházet z reálných dat a oficiálních protokolů, záznamů či zpráv.

K nevyužitému potenciálu také přispívali odpovědi ve formě konstatování, že žádný projekt nedosáhl stavu vydání právního aktu, tj. žádný projekt nedospěl k realizaci. Z části mají MAS pravdu, ale jen v pohledu na samotné operační programy. Své fungování jako subjektu v určitém území již hodnotit mohou (animace území, propojení místních subjektů skrze členskou základnu MAS atd.). V poslední řadě vypovídá o přístupu MAS jedna z proměnných, která byla zahrnuta do meta-evaluace, a to počet normostran analyzovaného textu. Jak je uvedeno v kapitole 8. Výsledky meta-evaluace, tak celých 55% analyzovaných MAS nenapsalo cca ani jeden řádek souvislého textu (90 znaků včetně mezer) v analyzované části odpovědi na evaluační otázku C.6: Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

vyplývající z vyhodnocení evaluační otázky C.6. Na druhou stranu, v analyzované části odpovědi na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD, se MAS snažily více a 39% analyzovaných MAS napsalo cca 7 a více řádků souvislého textu včetně mezer.

I přesto však některé MAS poukázali na zajímavé skutečnosti a myšlenky. Některé MAS například poukazovali na neadekvátní pravidla hodnocení projektů výběrovou komisí určená ŘO (výběrová kritéria), přičemž z tohoto postupu vznikla pouze povinná byrokracie postrádající význam iniciativy LEADER, na které nástroj CLLD stojí. Tyto MAS poté navrhovali komunitní projednání podaných projektů dotčenou veřejností doplněné o obhajobu projektu.

Doporučením vyplývajícím z práce je tedy takové, že ačkoliv postupy a procesy nemusejí být nastavené správně a efektivně, tak je vždy třeba se vyvarovat subjektivnímu pohledu jednotlivce a cílit na objektivní fakta a tyto skutečnosti sdělit dostupnými prostředky. MAS s ŘO komunikují poměrně intenzivně skrze různé mechanismy kontroly. Adekvátním vyplněním s objektivním pohledem na věc má tedy MAS možnost na nedostatky upozorňovat a přispět k jejich změně.

11. Přehled literatury a použitých zdrojů

BUMBÁLEK L., Mareš M., Mareš J., 2015: Metodika evaluace a monitoringu strategie MAS, Závěrečná zpráva, KMAS Přemyslovské střední Čechy, 68 s.

MMR a), 2019: Mid-term evaluace realizace strategií CLLD, Zadání pro místní akční skupiny, verze 2.1, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha, 23 s.

MMR b), 2015: Metodické stanovisko ministryně pro místní rozvoj č. 1 k Metodickému pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020 k integrovanému nástroji Komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD), Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha, 31 s.

ČSU – Český statistický úřad, © 2021: Data pro Místní akční skupiny (MAS) (online) [cit. 27.08.2021], dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas.

- NS MAS ČR a) – Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s., © 2020
a): Seznam schválených strategií CLLD v tabulce (online) [cit. 04.10.2020],
dostupné z: <<http://nsmascr.cz/schvalene-sclld/schvalene-sclld-tab/>>.
- BAUM M. J., Marek D., 2002: Mezinárodní vztahy 4: Příprava České republiky na
regionální politiku Evropské unie – regionalismus versus centralizace, Ústav
mezinárodních vztahů.: ISSN 0323-1844.
- PAVLÍKOVÁ G., 2008: Program LEADER ČR – nástroj pro rozvoj venkova, Sborník
příspěvků z mezinárodní vědecké konference „MEDZINÁRODNÉ VEDECKÉ
DNI 2008“, SPU v Nitře, Nitra.: ISBN 978-80-552-0061-3.
- ČEPELKA O., 2001: Iniciativa Evropské Unie LEADER pro rozvoj venkova, Edice
Strukturální fondy 14/2001, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha, 116 s.
- REMR J., 2014: Typologie metaevaluací, Evaluační teorie a praxe, Institut sociálních
studií, Univerzita Karlova v Praze, Praha, 21 s.
- ALKIN M. C., 2004: Evaluation Roots, SAGE Publication, London.: ISBN:
9780761928942.
- DEPOY E., French G. S., 2003: Evaluation Practice, Thomson, Toronto.: ISBN:
9780534543914.
- PRESKILL H., Russ-eft D., 2005: Building Evaluation Capacity, SAGE Publishing,
London.: ISBN: 9780761928102.
- BENSON A. P., Hinn D. M., Lloyd C., 2001: Visions of Quality, How Evaluators
define, understand and represent program quality, JAI, London.: ISBN:
9780762307715.
- DAPONTE B. O., 2008: Evaluation Essentials, Jossey-Bass, San Francisco.: ISBN:
9780787984397.
- MMR c), 2018: Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém
období 2014-2020, verze 4, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha, 131 s.
- MZe a), 2016: Metodika pro standardizaci místních akčních skupin v programovém
období 2014-2020, verze 3, Ministerstvo zemědělství, Praha, 18 s.

- MZe b) – Ministerstvo zemědělství, © 2021: M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER (komunitně vedený místní rozvoj) (online) [cit. 09.01.2021], dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/puda/dotace/prv/opatreni/m19-podpora-mistniho-rozvoje-na-zaklade/>.
- BINEK J., Konečný O., Šilhan Z., Svobodová H., Chaloupková M., 2020: Místní akční skupiny: Leaderi venkova, Mendelova univerzita v Brně, Brno. ISBN 978-80-7509-756-9.
- INESAN – Institut evaluací a sociálních analýz, © 2020: Používané metody (online) [cit. 22.01.2021], dostupné z: <https://inesan.eu/pouzivane-metody/>.
- ROSSI P. H., Lipsey M. W., Freeman H. E., 2004: Evaluation, Evaluation: A systematic approach, Seventh edition, Sage Publications, London.: ISBN 0-7619-0894-3.
- SMUTEK M., 2014: Evaluace sociálních programů, Výzkumné metody v sociální práci 4/2014, Univerzita Hradec Králové, Hradec Králové.: ISBN 978-80-7435-473-1.
- DRLÍKOVÁ J., Novotný T., Bystřická J., Hruška M., 2020: Průvodce evaluátora, Sbíрка evaluačních tipů a doporučení, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha.: ISBN 978-80-7538-248-1.
- MMR d), 2016: Metodický pokyn pro evaluace v programovém období 2014-2020, verze č. 4, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha, 46 s.
- ČSN ISO 5963: Metody analýzy dokumentů, určování jejich obsahu a výběru lexikálních jednotek selekčního jazyka, Český normalizační institut Praha, Praha, 1996, 6 s.
- MMR e) – Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2021: Komunitně vedený místní rozvoj (Community-Led Local Development) (online) [cit. 16.03.2021], dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/k/komunitne-vedeny-mistni-rozvoj-\(community-led-loca\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/k/komunitne-vedeny-mistni-rozvoj-(community-led-loca)).
- SERVILLO, L., De Bruijn, M., 2018: From LEADER to CLLD: The Adoption of the New Fund Opportunities and of Their Local Development Options, European Structural and Investment Funds Journal 3/2018, str. 223-233.

- MMR f) - Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2021: Materiály obsahující pokyny a návody k mid-term evaluaci realizace strategií (online) [cit. 19.03.2021], dostupné z: <<https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/udtypy/uzemni-dimenze-2014-2020/integrované-nastroje/clld/evaluace-in/clld>>.
- NS MAS ČR b) - Národní síť Místních akčních skupin České republiky, © 2021: Pokyny k mid-term evaluaci realizace SCLLD (online) [cit. 19.03.2021], dostupné z: <<http://nsmas.cz/evaluace-sclld/2018/pokyny-k-mid-term-evaluaci-realizace-sclld/>>.
- EC a) – European commission, © 2021: EU expenditure and revenue 2014-2020 (online) [cit. 20.04.2021], dostupné z: <https://ec.europa.eu/budget/graphs/revenue_expenditure.html>
- FILIPIAK Z. B., Dylewski M., Kalinowski M., Krzykowski G., 2020: Do European Union Funds Have an Impact on the Volume of Corporate Lending? The Case of the Czech Republic, Slovakia and Poland, European Research Studies Journal 23/2020, str. 3 – 22.: ISSN 1108-2976.
- STEJSKALOVÁ K., Stejskalová E., 2006: Právní rozbor k problematice zadlužování sociálně deprivovaných vrstev obyvatelstva pro Odbor bezpečnostní politiky MV ČR, Zřvůle práva, Praha, 76 s.
- NIKISCHER R., 2018: Komunitně vedený místní rozvoj jako nástroj územního rozvoje v programovém období 2014 - 2020, Urbanismus a územní rozvoj 3/2018, Ústav územního rozvoje, Brno, 8 s.
- SARACU A. F., Trif N. V., 2019: Community-Led Local Development (CLLD) - A Tool for Implementing Regional Development Policies, Annals of Dunarea de Jos, Fascicle I. Economics and Applied Informatics 3/2019, University of Galati.: ISSN – L 1584-0409.
- VIDAL R.V.V., (2007): Rural development within the EU LEADER+ programme: new tools and technologies, AI & Society 4/2007, Springer-Verlag London Limited, str. 575 – 602.

- PUCHALA J., Piotrowska A., 2014: Community-led Local Development (CLLD) as an Innovative Approach to Determining the Directions of Socio-economic Changes, Innovative Approaches to Rural Areas Development ,University of Agriculture in Krakow, str. 112 – 124.
- MMR g), 2014: Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020, verze schválená Evropskou komisí, Ministerstvo pro místní rozvoj, 221 s.
- LUCKS D., 2016: Evaluation - A Crucial Ingredient for SDG Success, IIED Briefing, International Institute for Environment and Development, 4 s.
- PAWŁOWSKA A., 2017: Territorial Partnerships in Rural Regions—Neo-Institutional Perspective, Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Polish Sociological Review 197/2017.: ISSN 1231-1413.
- WADE P., Rinne P., 2008: Průvodce programem LEADER založený na zkušenostech z Finska, Irsko a České republiky, Závěrečná zpráva nadnárodního projektu LEADER, Publikace komise pro venkovskou politiku 5/2008.: ISBN: 978-80-87318-20-1.
- EC b), 2017: Guidelines evaluation of LEADR/CLLD, Directorate - General for Agriculture and Rural Development – Unit C.4, European commission, Brussel, 75 s.
- MMR h), 2018: Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) v programovém období 2014 – 2020, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha.: ISBN: 978-80-7538-166-8.
- DUŠAN J., 2018: Vybrané metody výzkumu, Informační systém SU, Slezská univerzita v Opavě, Opava, 102 s.
- HÁJEK M., 2010: Počítačová textová analýza metodou sledování spoluvýskytů slov, Data a výzkum – SDA Info 1/2010 , Sociologický ústav AV ČR, Praha, str. 19-37.
- DIDACTICUS – Didacticus language professional, © 2020: Normostrana - kolik má znaků, jak zjistit jejich počet a další důležité informace (online) [cit. 04.12.2021], dostupné z: <<https://didacticus.cz/normostrana>>.

12. Seznam použitých obrázků, tabulek a grafů

Obrázky

- URL 1:** <<https://www.mmr.cz/getmedia/bb25f1e7-5ef3-4284-a79d-74c4e1d3cfd0/Zadani-mid-term-evaluace-realizace-SCLLD-verze-2-1.pdf.aspx?ext=.pdf>> [cit.19.03.2021]
- URL 2:** <http://maslassko.cz/organizacni_struktura.php> [cit.09.01.2021]
- URL 3:** <<https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/ud-tytu/uzemni-dimenze-2014-2020/integrované-nastroje/clld/evaluace-in/clld>> [cit.16.03.2021]
- URL 4:** <https://www.researchgate.net/publication/342736500_Geographical_context_of_the_registered_LEADER_Local_Action_Groups_in_Slovakia_EU_2014-2020_programming_period> [cit.19.03.2021]
- URL 5:** <https://ec.europa.eu/budget/graphs/revenue_expenditure.html> [cit.24.03.2021]
- URL 6:** <https://ec.europa.eu/budget/graphs/revenue_expenditure.html> [cit.24.03.2021]
- URL 7:** <<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10014320/3-31072019-CP-EN.pdf/e9e3b972-1dd4-422d-84cf-c299b6312d45>> [cit.24.03.2021]
- URL 8:** <https://www.czso.cz/csu/czso/evropsky_srovnacni_program> [cit.24.03.2021]

Tabulky

Tabulka č. 1: Strategie hodnocení u základních typů evaluací (Maixner dle Smutek, 2014)

Grafy

Graf č. 1: Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (analyzovaná část – odpověď na evaluační otázku C.6: Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?) (Maixner, 2021)

Graf č. 2: Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (analyzovaná část – odpověď na evaluační otázku C.6: Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění vyplývajících z vyhodnocení evaluační otázky C.6) (Maixner, 2021)

Graf č. 3: Procentuální vyjádření analytických jednotek vůči průměrnému počtu normostran (analyzovaná část – text odpovědí na evaluační otázku C.6) (Maixner, 2021)

13. Seznam příloh

Příloha č. 1: Struktura a obsah integrované strategie dle Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020 (MMR, 2018)

Příloha č. 2: Proces programování iniciativy LEADER+ dle edice Strukturální fondy (MMR, 2001)

Příloha č. 3: Metodický materiál ke zpracování mid-term evaluace realizace strategie CLLD (MMR, 2018)

Příloha č. 4: Extrahovaný text z Evaluačních zpráv použitý k analýze (Maixner, 2021)

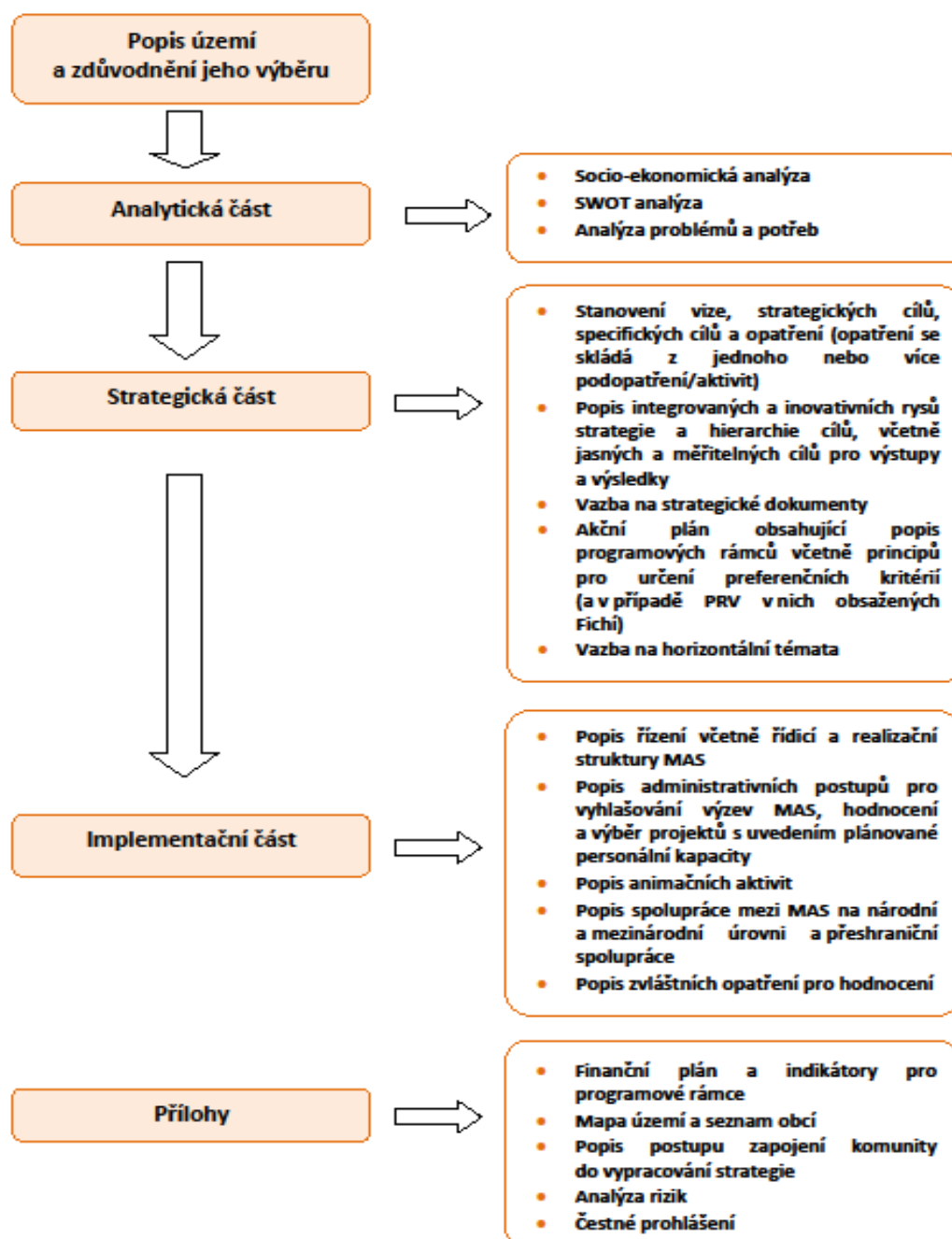
Příloha č. 5: Výstupy provedené obsahové analýzy (Maixner, 2021)

Příloha č. 6: Výstupy provedené frekvenční analýzy (Maixner, 2021)

Příloha č. 1: Struktura a obsah integrované strategie dle Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 - 2020

Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020

7.2 Povinná struktura strategie CLLD

LEADER + PROCES PROGRAMOVÁNÍ

Fáze	Odpovědné orgány	Lhůta
Uveřejnění vyhlášky členským zemím	Evropská komise	květen 2000
↓		
Konzultace partnerství na národní/regionální/místní úrovni	Členské země Regiony Místní, veřejní a soukromí partneři	
↓		
Příprava programu	kompetentní orgány pověřené členskou zemí	
↙ nebo ↘		
Operační program (Programový doplněk)	kompetentní orgány pověřené členskou zemí	6 měsíců po uveřejnění v Úř. věst.
↓		
Přezkoumání programu a jeho schválení	Evropská komise	5 měsíců po předložení programu
↓		
Ustanovení Monitorovacího výboru	Členská země	nespecifikováno
↓		
Programový doplněk	Orgány pověřené členskou zemí	3 měsíce po schválení programu
↓		
Začátek přijímání návrhů na výběrovou proceduru místních programů	Orgány pověřené členskou zemí	nespecifikováno
↓		
Výběr místních programů	Orgány pověřené členskou zemí	2 roky po schválení programu
↓		
Začátek přijímání návrhů na výběrovou proceduru projektů spolupráce	Orgány pověřené členskou zemí	nespecifikováno
↓		
výběr programů spolupráce	Orgány pověřené členskou zemí	Lhůta bude stanovena v partnerství s komisí

Příloha č. 3: Metodický materiál ke zpracování mid-term evaluace realizace strategie CLLD

Přehled evaluačních otázek, které je MAS povinná dle tohoto Zadání zodpovědět, respektive procesů, které musí MAS vyhodnotit v Oblasti A, a evaluačních otázek a procesů volitelných (MAS je nemusí zodpovídat, respektive hodnotit) uvádí následující tabulka.

Tabulka 1 – Povinné a nepovinné evaluační otázky (v Oblasti B a C), respektive procesy (v Oblasti A)

Evaluační oblast	Procesy k povinné sebeevaluaci	Procesy k volitelné (dobrovolné) sebeevaluaci
A.	1. Příprava výzev	
	2. Vyhlášení výzev a příjem žádostí	
	3. Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů	
	4. Animační činnost (animace a komunikace)	
		5. Financování realizace SCLLD ze specifického cíle 4.2 IROP
		6. Příprava integrované strategie CLLD
	Povinné evaluační otázky	Nepovinné evaluační otázky
B.	B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?	
	B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území?	
	B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?	
	B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?	
		B.5 Do jaké míry je SCLLD v souladu s rozvojovými strategiemi vyššího řádu?
C.	C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?	
	C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých opatření/fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?	
	C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?	
	C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?	
	C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?	

Evaluační oblast	Procesy k povinné sebeevaluaci	Procesy k volitelné (dobrovolné) sebeevaluaci
	C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	
		C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
	C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?	

2. Cíle evaluace

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD je provedení hodnocení realizace integrovaných strategií komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositelů, tj. místních akčních skupin, v programovém období 2014–2020. Hodnotitel (evaluátor) provede evaluaci na základě tohoto Zadání, přičemž s využitím dále předepsaných metod a za dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření vyhodnotí stanovené oblasti a zodpoví níže zadané evaluační otázky a jejich podotázky, které jsou uvedeny v kap. 7. **Zadání evaluace – evaluační otázky v jednotlivých oblastech.**

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD je:

1. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD za účelem včasné identifikace případných nedostatků a prevence nevyčerpání alokace v jednotlivých Programových rámcích,
2. zhodnotit nastavení činností a procesů realizovaných MAS v souvislosti s implementací SCLLD za účelem včasné identifikace jejich špatného nastavení, odstranění nedostatků a zefektivnění činností a procesů,
3. zhodnotit pokrok v plnění cílů Programových rámců SCLLD a identifikace případných bariér a definice vhodných opatření vedoucích k lepšímu naplňování (dosahování) stanovených cílů,
4. zhodnotit případný příspěvek SCLLD ke vzniku přidané hodnoty v území MAS.

Souhrnně lze tedy říci, že mid-term evaluace realizace SCLLD slouží k:

1. včasnému rozpoznání případných nedostatků v nastavení a realizaci SCLLD,
2. navržení vhodných opatření pro eliminaci identifikovaných nedostatků, přičemž ideálně by mělo být následujícím krokem, který však již není součástí samotné evaluace:
3. vytvoření předpokladů pro zavedení navržených opatření do praxe a jejich následná implementace.

Hlavním uživatelem výstupů mid-term evaluace je místní akční skupina jako nositel příslušné SCLLD.

3. Výstup evaluace – Evaluační zpráva

Výstupy hodnocení zpracuje evaluátor formou tzv. **Evaluační zprávy**, jejíž závazná struktura je přílohou tohoto Zadání.

Evaluační zpráva bude v souladu s předepsanou strukturou obsahovat:

1. cíle evaluace,
2. odpovědi na zadané evaluační otázky a podotázky a případná doporučení (opatření) pro vedení MAS ("manažerská doporučení") ohledně:
 - nastavení interních procesů a postupů přímo souvisejících s implementací SCLLD,
 - odborného, personálního a materiálního zajištění implementace příslušné SCLLD,
 - aktualizace SCLLD (např. aktualizace SWOT, aktualizace analýzy problémů a potřeb, analýzy rizik),

Příloha č. 4: Extrahovaný text z Evaluačních zpráv použitý k analýze

Číslo	Název MAS	Název SCLLD	Datum schválení SCLLD	Evaluační zpráva zveřejněná na webu MAS	Analyzovaný text 1 - odpověď na evaluační otázku C.6 (Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?)	Analyzovaný text 2 - Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění (Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?)
1.	MAS 21, o. p. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS 21	21.07.2016	ANO	MAS je pro žadatele/příjemce důležitým partnerem. Realizované projekty přispěly ke zvýšení kvality života na venkově, mají prokazatelné synergické účinky na další ekonomické aktivity a rozvoj území.	MAS tuto část EO nevyplnila.
2.	MAS Region Kunětické hory, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014-2020 MAS Region Kunětické hory	21.07.2016	ANO	Intervence v jednotlivých programových rámci vedly k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Cílové skupiny jsou do přípravy projektů zahrnovány a projekty vznikají v důsledku jejich potřeb, příp. se jejich potřebám přizpůsobují. U projektů OPZ je využíván lidský kapitál. Žadatelé získávají zkušenosti v rámci dotačního prostředí a realizace a řízení projektů, získávají nové kontakty a vazby. Posiluje se role MAS v území. Realizace projektů se dá považovat za inovativní. Nedaří se však prohlubovat spolupráce neziskového, veřejného a podnikatelského sektoru	Cílená animace území k podpoře projektů prohlubujících spolupráci neziskového, veřejného a podnikatelského sektoru.
3.	MAS Holicko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Holicko 2014 -2020	17.08.2016	ANO	V rámci Programových rámců IROP a PRV vedou zrealizované intervence ke zlepšení místní správy a k její spolupráci s veUejností. Projekty podávané pUes MAS pUinášejí prvky inovativnosti ve způsobu práce s cílovou skupinou, v pUipravě projektu, pU nastavení realizace projektu a v inovativním pUístupu Uešení daného problému. V rámci PR PRV a PR IROP se další intervencemi posilovat sociální kapitál v regionu. V rámci animačních a komunikačních aktivit MAS Holicko je kladně zhodnocena včasná informovanost území, celkový servis kanceláUe MAS pro žadatele, výborná spolupráce s obcemi a ZUŠ, rychlá a srozumitelná komunikace směrem ke členům MAS a zvyšující se tendence profesionality kanceláUe MAS. Naopak negativně jsou hodnoceny dlouhé a složité psané informace směrem k veUejnosti (MAS používá projektovou Ueč, která je pro veUejnost nesrozumitelná) a absence informací na sociálních sítích. Realizace celé SCLLD je založena na místní spolupráci a místní znalosti. V regionu je dobUe rozvinutá spolupráce sektoru veUejného a podnikatelského. Neziskový sektor je podchycen a podporován minimálně a je tUeba hledat možnosti jeho podpory. Celkově je v území vidět velký dopad realizace SCLLD. Zrealizované projekty, vzhledem ke svému malému počtu, nepUispívají k synergickým účinkům.	Posílení podpory neziskového sektoru v rámci realizace SCLLD. Mezi novými nástroji může být: Cílenější komunikační strategie, využití šablon pro NNO jako nástroj podpory NNO, zavedení článku 20 v rámci PR PRV. Zkvalitnění komunikační strategie směrem ke srozumitelnějšímu podávání informací (možné nástroje: vzdělání pracovníka MAS, využití externích služeb, využití sociálních sítí). Posílit synergické účinky projektů. Možné nástroje: Zavedení nového kritéria: popis synergických vazeb, vyhledávání dalších nástrojů.Zachovat kritérium Uplatňování inovačních a více odvětvových přístupů v rámci další výzvy PRV
4.	MAS Brána Písecka, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na území MAS Brána Písecka pro období 2014 - 2020	04.10.2016	ANO	MAS sledává přínos intervencí v jednotlivých Programových rámcích ve vztahu k zajištění přidané hodnoty LEADER takto: Dosavadní realizace jednotlivých projektů znamenala v území zlepšení propojení samosprávy s veUejností. Do příprav a realizace projektů byly zapojeny také místní spolky, podnikatelé a firmy. Zlepšila se komunikace mezi žadateli samotnými. Projekty mezi sebou nevytvářejí konkurenci, ale spolupracují. Dochází k předávání zkušeností a dobré praxe. MAS se snaží postupy koordinovat na společných setkáních, seminářích a při konzultacích. MAS vyhledala a zapojila do spolupráce řadu velmi aktivních lidí v území. Byly zprovozněny nové, především sociální služby, které v území před zahájením činnosti MAS zcela chyběly a které spojují veUejnost a pomáhají řešit potřeby v lokalitách působení.	MAS tuto část EO nevyplnila.
5.	MAS Regionu Poodří, z.s.	Poodří - přivětivý region	12.10.2016	ANO	PRV: Intervence v Programovém rámci PRV vedly do střední míry k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD bylo ovlivněno především, že zrealizované projekty v Programové rámci PRV nepřispívají k dosažení synergických účinků. Vzniklé účinky intervencí byly dosaženy prostřednictvím individuálních projektů. A jednotlivé projekty z PRV převážně nevedly ke zlepšení místní správy. Na základě zpracovaných případových studií lze uvést, že k malému zapojení došlo při přípravě projektu, a to především ze strany spolupracujících podnikatelských subjektů, zaměstnanců podniků a úřadů práce. IROP: Intervence v Programovém rámci IROP vedly do střední míry k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD bylo ovlivněno především, že u zrealizovaných projektů v Programovém rámci IROP nebylo dosaženo synergických účinků. MAS eviduje potencionálního žadatele s projektovým záměrem, který bude synergických účinků dosahovat. Také u inovativnosti projektu MAS přispěla jen ve střední míře, především vyhlášením výzev na potřebná opatření, poskytnutými konzultacemi a uspořádáním seminářů pro žadatele o podporu. OPZ: Intervence v Programovém rámci OPZ vedly do střední míry k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD bylo ovlivněno především, že u zrealizovaných projektů přijatých do opatření v Programovém rámci OPZ nebylo dosaženo synergických účinků. MAS eviduje potencionálního žadatele s projektovým záměrem, který bude synergických účinků dosahovat. MAS přispěla k inovativnosti projektů ve střední míře, a to díky zúčastnění osob z MPSV, ÚP a odborníku z praxe na seminářích uspořádaných MAS. Příjemci podpor tak měli možnost získat věcné poznatky a zkušenosti z praxe, které využili při přípravě projektových záměrů. OPŽP: Intervence v Programovém rámci OPŽP vedly do střední míry k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD bylo ovlivněno především vytvářením synergického účinku s projektem LIVE Poodří. Vzniklé synergické účinky se navzájem pozitivně ovlivňují, a násobně tak podporují eko-stabilizační funkci krajiny, biodiverzitu v krajině, krajinný ráz a další. MAS přispěla k inovativnosti projektu ve střední míře již během příprav projektového záměru hlavně ve způsobu práce s cílovou skupinou a ve způsobu přípravy projektu, např. zúčastnění odborníků z praxe na seminářích k výzvě OPŽP, které pozvala.	Při konzultaci projektového záměru dbát, aby projekt vykazoval synergický účinek (intervence vytvoří větší dopad, než tvoří dopad individuálního projektu), nebo posiloval sociální kapitál (vytváření sítí spolu se sdílenými normami, hodnotami a chápání, které usnadňují spolupráci v rámci skupin nebo mezi nimi), aby docházelo ke zlepšení místní správy (např. komunitní způsob přípravy projektu), nebo bude projekt vykazovat prvky inovace (toto u všech OP v SCLLD).
6.	Společná CIDLINA, z.s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje regionu Společná CIDLINA 2014 - 2022	24.10.2016	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
7.	Místní akční skupina POHODA venkova, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny POHODA venkova na období 2014-2020	24.10.2016	ANO	Projekty v jednotlivých PR svou značnou měrou přispěly k dosažení přidané hodnoty metodou LEADER, což se odráží zejména ve skutečnosti, že dosud již bylo zrealizováno značné množství projektů.	Efektivnější animace MAS vedoucí k inovativnosti většího množství projektů.
8.	Prostějov venkov o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje společnosti Prostějov venkov o.p.s. 2014 - 2020+	24.10.2016	ANO	Metoda LEADER je založena na spolupráci veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru. Naše MAS má zájem tuto myšlenku prohlubovat a aplikovat ve vymezeném území. Proto samotná SCLLD byla zpracována na základě komunitních jednání. U projektů IROP proběhla před podáním projektů jednání, která měla vliv na celkovou podobu projektů. Rozvinula se především spolupráce veřejnosti a veřejného sektoru. Realizátoři využili znalosti regionu především při přípravě projektu.	MAS tuto část EO nevyplnila.

9.	Přemyslovské střední Čechy o.p.s.	Obnova země knížat a králů 2	24.10.2016	ANO	Přidanou hodnotou LEADER/CLLD je především posílení spolupráce subjektů v území a sdílení dobré praxe. V PRV můžeme posilovat spolupráci subjektů v území při přípravě projektů (kritérium ve věcném hodnocení) a při sdílení dobré praxe. Podobné kritérium (spolupráce více subjektů) je uplatňováno v některých opatřeních IROP (komunitní centra, využití školních objektů). V projektech OPZ je spolupráce subjektů, žadatele s neziskovým sektorem apod. předpokladem účinného působení na cílovou skupinu a „udržitelnosti“ projektu, tedy pokračování zapojení lidí z cílové skupiny do pracovního procesu.	Vhodná kritéria věcného hodnocení posilující spolupráci subjektů.
10.	Místní akční skupina Opavsko z.s.	Místní integrovaná strategie komunitně vedeného rozvoje území Místní akční skupiny Opavsko 2014 - 2020	25.10.2016	ANO	Z případových studií a vlastních šetření MAS vyplynulo, že veřejnost, žadatelé, cílové skupiny a uživatelé výstupů projektů, stejně jako samospráva a stakeholderi byli zapojeni do formulace problémů a potřeb, předcházející vzniku projektového záměru, i při přípravě a realizaci projektů v rozsahu, který odpovídá charakteru projektu. Programový rámec IROP je charakterem svých opatření a aktivit přirozeně realizován s vyšší mírou zapojení veřejnosti a spolupráce. Přirozeně tak fungují projekty ve vzdělávání, v podpoře sociálních služeb i v dopravě. K tomuto přispívá i pravidelné setkávání členů/partnerů MAS, široké či odborné veřejnosti, a animační působení kanceláře a orgánů MAS. Žadatelé, nejčastěji obce a příspěvkové organizace obcí, zapojují veřejnost na základě zjištěných problémů a potřeb, ale motivaci zvyšuje i vhodné začlenění preferenčních kritérií MAS do věcného hodnocení. 145 Vysoká míra zapojení veřejnosti a podíl cílových skupin na přípravě a realizaci projektu je možno vysledovat v projektech OPZ. Programové rámce IROP a OPZ jsou intervenčně nejčastěji propojovány (sociální služby, vzdělávání). Synergické efekty realizace SCLLD se projevují na úrovni vzájemného provázání programových rámců, ale současně je také možno vysledovat přesahy mimo programové rámce SCLLD MAS Opavsko. Zvyšování účelnosti a synergií realizovaných projektů v programových rámcích IROP a OPZ napomáhají další realizované aktivity MAS jako Místní akční plány rozvoje vzdělávání a Komunitní plánování sociálních služeb. Nižší míra zapojení veřejnosti do přípravy a realizace projektů je v některých případech vysledována v PR PRV, přičemž cílové skupiny se na formulaci problémů a potřeb podílejí a výsledky projektů jim slouží a řeší problémy a potřeby cílových skupin. Do přípravy projektů, především soukromých subjektů v PR PRV, se ne vždy podaří efektivně zapojit veřejnost a cílové skupiny. Žadatelé mají často snahu toto snažení MAS formalizovat. Nejsložitější je situace u projektů PR PRV (podnikatelé, lesníci, vlastníci půdy, zemědělci). V programových rámcích IROP a OPZ (především v aktivitách jako jsou sociální služby a sociální začleňování, komunitní centra, vzdělávání, prorodinná opatření nebo sociální bydlení) je zapojení veřejnosti a cílových skupin výrazně jednodušší, přirozenější a čím dál více přijímáno jako potřebné a samozřejmé. Podobně je to se zapojením veřejnosti a cílových skupin do formulace problémů a potřeb území. Opět nejsložitější je situace v nezemědělském podnikání, kde se oborové svazy a sdružení omezují na stížnosti na nedostatek pracovní síly nebo k lamentaci nad nízkou kvalifikací zaměstnanců. Zemědělci řeší problémy s odbytem zemědělské produkce, výkupními cenami, ale obtížně přistupují na diskuzi ohledně ochrany půdy, vody a péče o krajinu. MAS Opavsko působí v území jakožto propagátor a iniciátor technických a organizačních inovací. Realizace SCLLD (potenciální existence dotační podpory) poskytuje MAS přístup k žadatelům a větší blízkost (osobní vztahy, znalost území, větší četnost setkávání) poskytuje prostor pro naslouchání a nalézání společných řešení a návrhů pro inovace. A to i přesto, že se projevuje třeba podáním ne do programového rámce PRV nebo IROP, ale třeba přímo do OP PIK nebo OP VVV. Budování sociálního kapitálu na území MAS je jedním z hlavních cílů SCLLD MAS Opavsko i spolku jako takového. Sociální kapitál je podporován a využíván ve všech programových rámcích bez výjimky. Zajímavým aspektem činnosti MAS je, že se setkávají a domlouvají lidé / zájmové skupiny, které by se jinak stěží potkaly. Současně dochází k předávání informací a přesahu témat. Např. zemědělci by se stěží jinde zapojili do diskuse o plánování sociálních služeb nebo podnikatelé by se stěží dostávali k informacím o problémech a nástrojích práce veřejného sektoru nebo sociálních aspektech podnikání. Animační činnost, inspirace a předávání příkladů dobré praxe je účinným nástrojem realizace SCLLD. Programový rámec OPŽP byl zatím jen animován, výzva byla vyhlášena, do 31. 12.2018 nebyl přijat a hodnocen / realizován žádný projekt. Nelze poskytnout relevantní odpověď.	Najít a formulovat objektivně doložitelná preferenční kritéria pro výběr projektů na principech přidané hodnoty LEADER/CLLD (zapojení veřejnosti, synergie, inovace). Pečlivá příprava a konzultace preferenčních kritérií na principech přidané hodnoty LEADER s ŘO za účelem implementovat vhodná kritéria věcného hodnocení pro výběr projektů v rámci výzev. Nadále využívat animační nástroje MAS a vzdělávání pro podněcování organizačních a technických inovací v území.
11.	MAS Moravská cesta, z. s.	Deme furt dopředo a necofnem	01.11.2016	ANO	Žadatelé ocenili předkládání žádostí prostřednictvím MAS. Ti, co mají zkušenosti i s žádostmi přímo na SZIF, či další OP uvedli, že v případě předložení žádosti na MAS byla pro ně administrativně mnohem jednodušší. Mohli využívat bezplatné konzultace a bez podpory MAS by pro ně byla realizace projektu mnohem náročnější.	Podporovat inovace v projektech.
12.	MAS Jablunkovsko, z. s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje MAS Jablunkovsko pro období 2014-2020	03.11.2016	ANO	Přidaná hodnota realizace projektů prostřednictvím metody LEADER/SCLLD je neopominutelná. Nejenže je kancelář MAS a její pracovníci žadatelům nesrovnatelně blíže než ŘO sídlící v Praze a jiných velkých městech, ale především se jedná o osoby znalé místní problematiky, mohou se za žadatelem vypravit a konzultovat projekt přímo v návaznosti na místo realizace a podobně. Žadatelé již mnohokrát vyslovili, že je jim tento způsob realizace projektů o mnoho bližší. Jsou tak ochotni realizovat projekty, které by přes celostátní dotace či velké operační programy nere realizovali.	Nebyla zjištěna žádná zásadní doporučení.
13.	MAS Sokolovsko o.p.s.	SCLLD MAS Sokolovsko 2014-2020	04.11.2016	ANO	Odpověď IROP: V rámci IROP CLLD MAS Sokolovsko se metodu LEADER snaží rozvíjet pomocí nastavení věcného hodnocení, tj. spolupráce a projednání s cílovými skupinami. Záleží nicméně na charakteru projektu a přístupu žadatele. Celkově je přidaná hodnota LEADER v projektech IROP spíše průměrná. Metoda by mohla být využívána více, ale limitující je nastavení pravidel IROP, z čehož vyplývá charakter projektů. Odpověď OPZ: Intervence v programovém rámci OPZ jednoznačně naplnily principy LEADER/CLLD a přinesly aktivity s přímým dopadem na území MAS a místní CS. Vznikly 2 nové sociální podniky, 1 nízkoprahové zařízení, 1 dětská skupina v rozsahu potřebném pro území MAS. Odpověď PRV: V rámci PRV se podařilo navázat MAS kontakty s novými podniky či žadatelé v území, kteří by do celorepublikových OP nikdy své žádosti nepodávali. V rámci výzev MAS byla menší konkurence pro žadatele, a tak bylo možné podpořit rozvoj regionu. Prostřednictvím MAS dostávali žadatelé důležité a dostačující informace a nemuseli jezdit mimo region, což šetřilo jejich čas a výdaje. Realizované projekty přispívají ke zlepšení kvality či služeb na venkově	Příprava dalšího programového období – otázka charakteru projektů v jednotlivých OP a nastavení podmínek CLLD x celorepublikové výzvy. Pokračovat v rozvoji partnerství v území.
14.	MAS Dolnobřežansko o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Dolnobřežansko	11.11.2016	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
15.	MAS Moravský kras z.s.	Moravský kras jinak	11.11.2016	ANO	Vzhledem k současnému nastavení metodik a postupů realizace CLLD je pro MAS obtížné favorizovat ty projekty a procesy rozvíjející přidanou hodnotu metody LEADER/CLLD. Některé projekty jsou realizované zejména z důvodu potřeby žadatele, např. rozšíření technologie, zavádění nových výrobních procesů, nebo rekonstrukce nebo nové stavby. U takových projektů je obtížnější sledovat přidanou hodnotu LEADER/CLLD, nicméně i u těchto projektů žadatelé zapojili cílové skupiny do přípravy projektu např. formou 59 dotazování nebo jejich účastí na zastupitelstvu obce. Některé zrealizované projekty hlavně v PR PRV přinesly výrazné inovace zaváděním nových produktů a technologií. Žadatelé realizující své projekty přes MAS častěji navazují a prohlubují spolupráci s místními subjekty, ať už ve fázi přípravy projektu nebo při samotné realizaci projektu. Spolupráce s místními subjekty je žadatelé pozitivně hodnocena, přinesla jim mj. přínosné informace, které žadatelé v budoucnu využijí. MAS přispěla přímo k inovativnosti a synergickým efektům u projektů realizaci dalších projektů a aktivit nad rámec programových rámců SCLLD (aktivity v oblasti marketingu místních produktů a služeb MORAVSKÝ KRAS regionální produkt®, aktivity v oblasti cestovního ruchu, vlastní projekty na rozvoj cestovního ruchu, MAS je zároveň i oblastní organizací cestovního ruchu, aktivity v oblasti vzdělávání - realizace projektů tzv. místních akčních plánů rozvoje vzdělávání).	Pokračování aktivit MAS v oblasti marketingu místních produktů a služeb MORAVSKÝ KRAS regionální produkt®. Pokračování aktivit MAS v oblasti cestovního ruchu – oblastní organizace cestovního ruchu.
16.	Lípa pro venkov z.s.	Lípa pro venkov i pro město	23.11.2016	ANO	Přidanou hodnotou poskytnuté intervence v projektech CLLD je především posílení spolupráce subjektů v území a sdílení příkladů dobré praxe. V projektech IROP a OPZ je to především spolupráce veřejného a neziskového sektoru, která vytváří multiplikační efekt a umožňuje dosáhnout výsledků, které by bez spolupráce partnerů byly dosaženy jen obtížně nebo za cenu dalších finančních zdrojů (zajištění sociálních služeb pro komunitní centra, pořádání příměstských táborů. V PRV vzhledem k velké svázanosti pravidly a jisté šablonovitosti projektů spatřujeme přidanou hodnotu především v komunitním způsobu projednávání a zejména pak v aplikaci příkladů dobrých a osvědčených řešení.	Podporovat a rozvíjet spolupráci mezi jednotlivými subjekty a nabízet příklady vhodných řešení.

17.	Místní akční skupina POŠUMAVÍ, zapsaný spolek	Strategie CLLD MAS Pošumaví, z.s.	22.11.2016	ANO	Přínosy získané v důsledku správného uplatňování principu LEADER jsou v území MAS evidentní. Realizací strategie a podpořených projektů dochází ke zlepšování sociálního kapitálu, posilování komunikace se správou území a budování nové infrastruktury. Uplatňováním přístupu „zdola nahoru“ dochází k posilování mezisektorového partnerství a budování územní spolupráce. Inovativnost v samotných projektových záměrech je omezoována svazujícími pravidly nastavenými řídicími orgány jednotlivých programových rámců, MAS však i přes to o inovace v území usiluje. Díky alokaci finančních prostředků pro území MAS je možné podpořit projektové záměry, na které by se již nedostalo ze zdrojů národních výzev, které v době zahájení realizace strategie SCLLD byly většinou již vyčerpané. Žadatelé předkládající projekty do výzev MAS dále nemusí soupeřit s celorepublikovou konkurencí. Realizace strategie SCLLD je zárukou toho, že přidělená alokace bude rozdělena skutečně jen v území MAS.	Zahrnování podmínek inovativnosti do preferenčních kritérií vyhlášených výzev/fichí, pokud to bude vhodné.
18.	Hradecký venkov o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny Hradecký venkov na období 2014- 2020	28.11.2016	ANO	Realizace CLLD určitě vede k přidané hodnotě LEADER. MAS svými zkušenostmi a znalostmi území má velký vliv na přidanou hodnotu LEADER. Jak z výše uvedeného vyplývá, tak i z dalších poznatků Focus Groupe, by některé projekty bez pomoci a činnosti MAS nejen, že by nevznikly, ale také by neměly takový dopad do území a docházelo by k takovému rozvoji a vzájemné spolupráci.	MAS tuto část EC nevyplnila.
19.	Havlíčkův kraj, o.p.s.	Strategie Komunitně vedeného místního rozvoje MAS Havlíčkův kraj	08.12.2016	ANO	Veřejnost, místní správa a cílové skupiny byly ve většině případů zapojeny do přípravy projektu. Zkušenosti získané s podáváním projektů jsou předávány dalším subjektům (zejména u zemědělců). Inovativnost projektů nebyla ve větší míře zaznamenána.	Pokračování v podpoře zapojování cílových skupin při přípravě a realizaci projektu. Pokračování v podpoře zapojování veřejnosti při přípravě a realizaci projektů, u kterých to má smysl.
20.	Místní akční skupina Třeštsko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území Místní akční skupiny Třeštsko, o.p.s. na roky 2014-2020	08.12.2016	ANO	Vzhledem k posunu v realizaci SCLLD oproti plánu, není v současné době zcela zřejmý globální nárůst přidané hodnoty. To je způsobeno tím, že dosud bylo ukončeno pouze pár projektů. Každopádně i na jejich základě lze konstatovat, že hlavně v oblasti veřejné došlo k nárůstu přidané hodnoty, ke kterému došlo díky metodě LEADER. U projektů ze soukromého sektoru (podnikatelé, zemědělci, NNO, případně fyzické osoby) bude posouzení možné až na základě ukončených projektů. Nicméně neodiskutovatelným přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultací projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	MAS tuto část EC nevyplnila.
21.	Místní akční skupina Podbrněnsko, spolek	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podbrněnsko na období 2014-2020	08.12.2016	ANO	MAS je pro žadatele dobrou příležitostí, kde získat informace a pomocnou ruku v řešení jejich problémů. Dovede spojovat lidi a subjekty na venkově v některých oblastech (OPZ). U jiných OP to není již tak zřejmé jak dříve. Pozitivně je hodnocena žadatelův možnost osobních konzultací a blízká přítomnost a znalost území.	MAS má své místo v dotačním systému a je dobré na něm stavět a rozvíjet jej. Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do nastavení obsahu výzev (v souladu s SCLLD). Být stále partnerem žadatelům/příjemcům.
22.	MAS Pobeskydí, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Pobeskydí	12.12.2016	ANO	Realizace podpořených projektů do určité míry přispěla k zapojování veřejnosti a cílových skupin do příprav místních projektů. K posílení sociálního kapitálu nejvíce přispěly projekty „Zřízení a provozování Komunitního Centra Tulipán v Horní Suché“ a Komunitní centrum „Dům farní rodiny“ v Soběšovicích. MAS Pobeskydí pořádala celou řadu akcí a setkání, na kterých byly předávány informace a dobrá praxe v různých oblastech. Žadatelé oceňují vstřícnější přístup MAS k žadatelům, ochotu MAS zabývat se problémy žadatele, proaktivní přístup MAS. Pozitivně je vnímána blízkost MAS. Realizované projekty dosud přispívají k vytváření synergických efektů zatím jen v omezené míře. Nevýznamnějším synergickým efektem je skutečnost, že MAS vytváří platformu pro setkávání jednotlivých aktérů, která je vhodná pro výměnu informací, dobré praxe a navázání vzájemné spolupráce.	Vytvářet vhodné prostředí pro přenos informací a dobré praxe v území.
23.	MAS PODBRDSKO, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS PODBRDSKO, z.s. 2014-2020	12.12.2016	ANO	Díky realizaci SCLLD MAS a realizaci podpořených projektů se naplňuje slovo KOMUNITNĚ!! V regionu se pomocí MAS nastartovala spolupráce na několika úrovních a mezi různými aktéry. Díky realizaci Výzev MAS, tedy díky plnění SCLLD MAS, žadatelé připravili projekty, které dosud v regionu nebyly, a využili prostor pro realizaci projektů, které přinesly do regionu nové aktivity v různých sférách. Projekty na podporu sociálních služeb vytvořily synergický efekt a zasahují do více oblastí života v regionu.	MAS tuto část EC nevyplnila.
24.	Královská stezka o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Královská stezka o.p.s. na období 2015 – 2023 – Zapomenutý kraj	14.12.2016	ANO	Přidaná hodnota LEADERu a CLLD je zřejmá v oblasti komunitního, strategického plánování, přípravy projektů se žadatelé a setkávání se, síťování, předávání zkušeností a zvyšování kompetencí lokálních žadatelů/realizátorů a lidí z území. Co se týká inovací, MAS je důležitým lokálním hráčem v podněcování spolupráce a zavádění inovací. MAS zvyšuje inovativní projekty. Problémy jsou s tím, že pro ŘO nejsou inovace uchovitelné a nechtějí často MAS nechat v preferenčních kritériích a tím znehodnocují práci MAS.	Pokusit se připravit projekty spolupráce PRV a podpořit tím inovace a spolupráci v území. Více si stát za svým u podpory inovací v jednáních o preferenčních kritériích vůči ŘO.
25.	MAS Broumovsko+, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Broumovsko+	22.12.2016	ANO	Vzhledem k současnému nastavení metodik a postupů realizace CLLD je pro MAS obtížné favorizovat ty projekty a procesy rozvíjející přidanou hodnotu metody LEADER/CLLD. Některé projekty jsou realizované zejména z důvodu potřeby žadatele, např. nevyhovujícího stavu stavby. U takových projektů je obtížnější sledovat přidanou hodnotu LEADER/CLLD, nicméně i u těchto projektů žadatelé zapojili cílové skupiny do přípravy projektu např. formou dotazování nebo jejich účasti na zastupitelstvu obce. Obecně žadatelé realizující své projekty přes MAS častěji navazují a prohlubují spolupráci s místními subjekty, ať už ve fázi přípravy projektu nebo při samotné realizaci projektu. Spolupráce s místními subjekty je žadatelé pozitivně hodnocena, přinesla jim mj. přínosné informace, které žadatelé v budoucnu využijí.	Prezentovat členům a partnerům MAS v území vzniknuvší spolupráci mezi sektory – např. formou pravidelného newsletteru. Při komunikaci se žadatelé a přípravě výzev využívat dostupné odborníky a platformy na podporu inovací. Motivovat žadatele k větší spolupráci a k většímu prospěchu pro obyvatele – např. formou přidání hodnotícího kritéria, které zaváže žadatele k realizaci akce pro veřejnost.
26.	MAS Labské skály, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Labské skály 2014 – 2023	20.12.2016	ANO	V rámci realizovaných rozhovorů s příjemci i fokusní skupiny bylo potvrzeno několik klíčových pozitivních výsledků aktivit MAS Labské skály, které lze považovat za přidanou hodnotu LEADER/CLLD. Nejzásadnějším přínosem je koordinace samotných aktérů a členů MAS, kterých je celkem 75, což je nadprůměrné číslo v porovnání s jinými MAS v ČR. Ze strany členů MAS jsou velmi pozitivní ohlasy na fungování a koordinaci podporovaných aktivit v dotčeném území. Významně se rovněž zlepšily podmínky rozvoje z hlediska zvýšení kvality sociálního kapitálu v území. Jedná se zejména o zdokonalení dovedností příjemců v oblasti projektového managementu v důsledku velmi intenzivní spolupráce a komunikace zástupců MAS s příjemci. Rovněž byly významnou měrou podpořeny inovativní prvky LEADER/CLLD v území, protože se prostřednictvím investic do nových technologií či zařízení vytvořily zcela nové podmínky pro rozvoj měkkých dovedností (např. ekologická výchova, digitální dovednosti či dovednosti v oblasti projektového managementu). Synergických efektů dosahuje MAS Labské skály jednak způsobem svého fungování (tj. velmi intenzivní koordinace mezi členy MAS) a dále působí pozitivně nastavená preferenční kritéria pro realizaci podporovaných projektů.	I nadále pokračovat v intenzivní komunikaci s žadatelé a příjemci v procesech přípravy a realizace příslušných projektů. Průběžně promýšlet další preferenční kritéria, jejichž prostřednictvím by bylo možné i nadále posilovat synergické efekty podporovaných projektů.
27.	MAS Bohdanečko, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Bohdanečko 2014-2020	22.12.2016	ANO	Intervence v jednotlivých PR vedly do velké míry k dosažení přidané hodnoty LEADER především díky tomu, že se působením MAS v regionu podařilo nastartovat novou platformu pro setkávání v různých tématech a napříč sektory. Projekty realizované MAS jsou obvykle připravovány komunitním způsobem a téměř vždy jsou do definování projektových záměrů zapojeny cílové skupiny/veřejnost. MAS přispívá do tzv. síťování postupným „pronikáním“ do chodu jednotlivých obcí, podnikatelských subjektů, NNO, škol. Přispívá k tomu dobrá znalost území, která vyplývá nejen z realizace SCLLD, ale i té skutečnosti, že se MAS podílí na celé řadě koncepčních aktivit vykonávaných na území MAS (animace škol, MAPy, zpracování PRO, podílí se na zpracování dalších strategií na úrovni Pk a ITI atp.).	Pokračovat v síťování, propojování, setkávání - platformy, pronikání do území na principu partnerství.

28.	Místní akční skupina Boskovicko PLUS, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Boskovicko PLUS Boskovicko žije	22.12.2016	ANO	MAS Boskovicko PLUS byla hodnocena jako kvalitní partner a administrátor dotací na území šetřeného regionu – žadatelé si např. cení možnosti seminářů, konzultací, a to nejen z dotační oblasti. Na celkové zhodnocení intervencí je příliš brzy – z důvodu opožděného začátku realizace SCLLD (platí pro většinu MAS) – nelze prozatím celkově posoudit. Regionu by však více pomohlo rozšíření možností dotačních podpor (pro některé žadatele se vyskytují např. různé omezení) a méně administrativy (a byrokracie).	MAS tuto část EO nevyplnila.
29.	MAS Brdy, z.ú.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Brdy pro období 2014 – 2020	09.01.2017	ANO	V návaznosti na realizaci projektu v rámci Opatření 1.1 Chodci došlo k přidání hodnotě. Příprava plánované projektu byla podpořena diskusemi napříč dotčenými skupinami. Prvotně byly zjišťovány nejdůležitější potřeby cílových skupin, následně byly projednány v místě realizace se všemi dotčenými skupinami. V obci schází liniová infrastruktura pro pěší dopravu a návaznosti na projednání bylo vybráno místo definováno jako nejrizikovější. Další nebezpečné úseky budou řešeny v následující etapě stavebních aktivit.	MAS tuto část EO nevyplnila.
30.	Místní akční skupina Valašsko – Horní Vsacko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Valašsko Horní Vsacko pro období 2014 – 2020 "Chodíme chodíme hore po dědině...to Naše Valašsko pěkně zvelebíme"	10.01.2017	ANO	Přidanou hodnotou je dle Focus Group znalost území MAS a možnost zacílit Programové rámce na některé aktuální problémy a potřeby v území avšak s omezenými finančními prostředky. K dosažení přidané hodnoty CLLD tedy dochází významnou měrou, ale mohlo by docházet k ještě větší přidané hodnotě, pakliže by bylo více finančních prostředků a širší záběr Programových rámců.	Zařazení článku 20 PRV do SCLLD.
31.	MAS Železnohorský region, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2016 – 2023 MAS Železnohorský region	13.01.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluční zprávu na webu MAS.	
32.	Podhůří Železných hor o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje za období 2015 – 2023. Podhůří Železných hor.	13.01.2017	ANO	Realizace projektů dokazuje efektivní fungování metody LEADER v regionu. MAS aktivně podporuje spolupráci všech sektorů, komunitní přístup a podporuje inovativní a synergické projekty. Je třeba i nadále aktivně usilovat o šíření metody LEADER směrem do místní komunity.	Vznášet požadavky MAS směrem k NS MAS a ŘO tak, aby postupy LEADER byly upřednostněny před administrativou.
33.	MAS Horní Pomoraví o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Horní Pomoraví	13.01.2017	ANO	Spolupráce, jako jeden z pilířů metody LEADER, je realizována napříč všemi programovými rámci. A to i bez zvýhodňování v rámci preferenčních kritérií. Díky realizaci projektů přes MAS, animační aktivitě MAS a realizaci i dalších projektů, jsou realizovány různé druhy spolupráce napříč sektory. Ne proto, že to chtějí pravidla, ale proto, že je to pro žadatele zajímavé a vícestranné výhodné.	MAS tuto část EO nevyplnila.
34.	MAS Český les, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 - 2020 MAS Český les, z. s.	16.01.2017	ANO	V souhrnu lze říci, že intervence v jednotlivých programových rámcích vedly k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD pouze částečně. Zapojení veřejnosti a cílových skupin do příprav projektu není zatím pro žadatele stěžejní, i když k tomuto zapojení již někdy dochází. Je nutné motivovat místní obyvatelstvo k vyššímu zájmu o dění ve svém nejbližším okolí a ke vzájemné spolupráci. Další možností je zvýšit informovanost o činnosti MAS další cílenou animací, propagací a osvětou. Intervence vedly k posílení sociálního kapitálu v území MAS. Došlo k posunu v tom smyslu, že lidé si více uvědomují prostor, ve kterém žijí a již je patrná snaha tento prostor rozvíjet, zkvalitňovat a přizpůsobovat požadavkům dnešní doby. V případě inovativnosti intervence MAS velmi výrazně ovlivňuje subjektivní charakter vnímání tohoto termínu. Pro každého žadatele je jeho projektový záměr inovativní, ale okolí to může vnímat jinak. Z hlediska synergických účinků jednotlivých intervencí lze i nadále předpokládat, že propojenosti a provázanosti budou dosahovat projekty, které bude podávat v jednom programovém rámci tentýž žadatel.	Preferovat zapojení cílových skupin do příprav projektů. Preferovat komunitní způsob přípravy projektů. Preferovat projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie, návaznost...).
35.	Místní akční skupina Hlinecko, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014-2020 (2023) Místní akční skupiny Hlinecko, z. s.	18.01.2017	ANO	Kritéria věcného hodnocení jsou postavena tak, že zvýhodňují subjekty, které spolupracují v regionu.	Podpora/zvýhodnění spolupráce v regionu ve VH výzev.
36.	MAS Podchlumí, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje v MAS Podchlumí, z. s. „Na společné cestě krajem ovoce a pískovce“	20.01.2017	ANO	Princip LEADER je na území MAS Podchlumí realizován již od minulého programového období, a proto zde není cizí. Zapojování místních aktérů do zjišťování potřeb, možnost konzultovat své projektové záměry s návazností na realizace projektů, to je důležitá součást činnosti MAS v území.	Průběžný sběr dalších projektových záměrů na území MAS. Získávání podkladů pro nový strategický dokument od subjektů z území
37.	MAS ORLICKO, z.s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje území MAS ORLICKO	20.01.2017	ANO	Intervence v programovém rámci OPZ měli zřejmou přidanou hodnotu metody LEADER především v těchto rovinách: - Aktivní mapování reálných potřeb území se zapojením místních aktérů - Flexibilní vymezení podpory a schopnost časové koordinace k zajištění vícezdrojového financování - Propojování místních aktérů a podpora při hledání řešení při dané znalosti škálování: ANO/ZCELA/ROZHODNĚ ANO.	Pokračovat v dobré praxi.
38.	MAS Podlipansko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na Podlipansku Společně 2014+	25.01.2017	ANO	Přidanou hodnotou LEADER/CLLD je především posílení spolupráce subjektů v území a sdílení dobré praxe. V PRV můžeme posilovat spolupráci subjektů v území při přípravě projektů (kritérium ve věcném hodnocení) a při sdílení dobré praxe. Podobné kritérium (spolupráce více subjektů) je uplatňováno v některých opatřeních IROP (komunitní centra, využití školních objektů). V projektech OPZ je spolupráce subjektů, žadatele s neziskovým sektorem apod. předpokladem účinného působení na cílovou skupinu a „udržitelnosti“ projektu, tedy pokračování zapojení lidí z cílové skupiny do pracovního procesu.	Najít vhodná kritéria VH, která budou posilovat partnerství.

39.	MAS Zubří země, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Zubří země pro období 2014 – 2020	25.01.2017	ANO	V souhrnu lze říci, že intervence v jednotlivých Programových rámcích vedly k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD pouze částečně. Zapojení veřejnosti a cílových skupin do příprav projektu je v případě veřejných subjektů poměrně uspokojivé. Přesto MAS vnímá, že by se do budoucna mohla zaměřit na motivaci místního obyvatelstva k vyššímu zájmu o dění ve svém nejbližším okolí a ke vzájemné spolupráci. Realizace projektů vedla k posílení sociálního kapitálu v území MAS. MAS nabízí žadatelům/příjemcům pomoc a spolupráci dostupnou na místní úrovni (v lokalitě), vše ochotně vysvětlí osobně a žadatelé tím získávají větší jistotu a porozumění problematice. Inovativnost projektů MAS vnímá jako velmi subjektivní termín, kdy žadatel může vnímat projekt jako silně inovativní, ale jeho okolí jej může vnímat jinak. MAS přispívá k synergickým efektům na území tím, že díky činnosti MAS dochází k šíření informací mezi aktéry. Žadatelé v území vnímají, že servis, který je jim nabízen ze strany MAS jim mnohonásobně zvyšuje šance na získání dotace, než jakých by dosáhli prostřednictvím projektů individuálních. A to především díky užší spolupráci MAS s žadatelí, možnosti osobních konzultací projektových záměrů, poradenství, dostupných seminářů a cenných rad při administrativním zpracování žádosti a samotné realizaci projektu.	Preferovat při realizaci SCLLD projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie, návaznost).
40.	MAS POLIČSKO z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS POLIČSKO z.s. pro období 2014-2023	25.01.2017	ANO	Významnou přidanou hodnotou metody CLLD je podpora projektů malých organizací a obcí, které nedosáhnou na jiný zdroj finanční podpory, popř. se jedná o nezkušené žadatele, kteří nemají zkušenosti s podáváním žádostí a nemají přehled o možnostech. Výrazným pozitivem je fakt, že MAS je lokálním subjektem, který zná své území a dokáže cíleně a efektivně komunikovat s místními subjekty. Vzhledem k tomu, že všechny obce na území jsou členy MAS, jsou to často právě ony, kdo přináší prvotní informace o MAS novým potenciálním žadatelům/členům/partnerům. Významná je podpora malých nezemědělských podnikatelů, kteří by bez existence MAS na žádné dotační prostředky nedosáhli. MAS jim zprostředkuje finanční podporu a poradenství, jak vše správně administrovat. Dalším pozitivem je sdílení informací nejen mezi členskou základnou, ale i dalšími subjekty i obyvateli na území. Realizované projekty jsou propagovány a motivují i další potenciální žadatele.	Animace území – komunikace a spolupráce s aktéry v území. Konzultace záměrů potenciálních žadatelů.
41.	MAS Partnerství venkova, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Partnerství venkova, z. s. na období 2014-2020	25.01.2017	ANO	MAS je pro potenciální i stávající žadatele velmi významným mezičlánkem. Žadatelé využívají možnosti v podobách individuálních konzultací a seminářů.	Zapojovat potenciální žadatele do aktivit a obsahu výzev. Být nápomocní žadatelům.
42.	Místní akční skupina Brána Brněnska, z.s.	Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS BB	20.01.2017	ANO	Ukončený projekt přinesl nečekané pozitivní efekty pro komunitu, žadatele i místní samosprávu. Vzhledem k tomu, že má MAS snahu, aby projekty vznikaly ve spolupráci s okolím žadatele, očekáváme vyšší míru přidané hodnoty i u následujících projektů. K datu 31.12.2018 je však bohužel možné zhodnotit efekty a přínosy pouze u jednoho ukončeného projektu, což není dostatečně vypovídající pro zhodnocení SCLLD jako celku.	Vzhledem k výše uvedenému nenalézá v tuto chvíli MAS žádná doporučení. Vše se odvíjí od ukončení realizace jednotlivých projektů, což však nelze ze strany MAS ovlivnit.
43.	Sdružení SPLAV, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Sdružení SPLAV 2014-22	02.02.2017	ANO	Přidaná hodnota podpořených projektů je zajišťována preferenčními kritérii MAS. Zvýhodněny jsou projekty zahrnující spolupráci, komunitní projednání, výsadbu zeleně, víceúčelovost, veřejnou prospěšnost.	Pro zvýšení přidané hodnoty, inovativnosti i synergického efektu podpořených projektů může MAS využít vlastní kritéria .přijatelnosti a věcného hodnocení. MAS potřebuje větší samostatnost při volbě kritérií.
44.	MAS – Partnerství Moštěnka, o.p.s.	„Náš region – naše radost“	01.02.2017	ANO	Jednou z nejdůležitějších hodnot LEADERu/SCLLD je rozvoj spolupráce místních aktérů v území, jejich síťování. Tuto hodnotu se MAS prostřednictvím intervencí v jednotlivých Programových rámcích a animační činnosti daří rozvíjet.	Rozvíjet animaci území.
45.	MAS Hrubý Jeseník, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hrubý Jeseník na období 2014 – 2020	30.01.2017	ANO	V uvedeném období nebyl zrealizován žádný projekt, není možné objektivně zodpovědět na tuto otázku. Z dosud realizovaných projektů lze hovořit u programového rámce OPZ a projektu na podporu zaměstnatelnosti za přínos, neboť sám žadatel uvedl, že v rámci individuálních výzev by s danými podmínkami nebylo možné vytvořit takový projekt. U ostatních podpořených projektů bylo možné žádat i v rámci individuálních výzev, což mnozí žadatelé využívají a nástroj CLLD jim poskytuje větší možnost splnění kritérií a podporu žádosti, než u individuálních výzev, kde bývá konkurence žádostí vysoká.	Na zvážení, zda do kritérií výzev nepřidat podmínku spolupráce mezi sektory.
46.	MAS Krušné hory, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Krušné hory	30.01.2017	ANO	Již vlastním definováním priorit při tvorbě SCLLD byla zaktivována a zapojena místní komunita do cíleného partnerství a spolupráce na rozvoji společného území. Realizované projekty přispěly ke zvýšení kvality života na venkově, mají prokazatelně synergické účinky na další ekonomické aktivity a rozvoj území, podpořily výměnu zkušeností a dovedností (semináře k vyhlášeným výzvám, sdílení dobré praxe), přispěly k rozvoji dialogu potenciálních konkurentů, nyní partnerů, o úspěšnosti a smyslu projektů ve formě účasti na jednání příslušných orgánů MAS, které o realizaci SCLLD, potažmo projektů, spolurozhodují. Tato forma spolupráce také zvýšila soudržnost obyvatel a upevnila lokální identitu.	MAS tuto část EU nevyplnila.
47.	LAG Podralsko z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje LAG Podralsko na období 2014 – 2020	06.02.2017	ANO	Komunitní způsob projednávání, realizace projektů na základě tohoto projednání a programových rozvojových dokumentů zejména obcí se projevuje hlavně při realizaci PR IROP a PR OP Z. U PRV v případě žadatelů – OSVČ a právnických osob je situace odlišná – žadatel prioritně realizaci projektu řeší svůj problém, svou potřebu. Přínosem MAS pro region a realizaci projektů je možné spatřovat zejména v propojení MAS s regionem – její místní znalosti „blízkosti“ k žadatelům, realizaci seminářů pro žadatele a animaci území. Synergické účinky je možné očekávat při realizaci projektů z PR IROP a OP Z, k jejich dosažení k 31.12.2018 však ve výrazné míře nedošlo.	Posílení animace území.
48.	MAS Šumavsko, z.s.	ŽIVÉ A ŠTĚSTNÉ ŠUMAVSKO	02.03.2017	NE	MAS nezveřejnila Evoluční zprávu na webu MAS.	
49.	MAS Uničovsko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Uničovsko 2014-2020	02.03.2017	ANO	Vzhledem k posunu v realizaci SCLLD oproti plánu, není v současné době zcela zřejmý globální nárůst přidané hodnoty. To je způsobeno tím, že dosud bylo ukončeno pouze pár projektů. Každopádně i na jejich základě lze konstatovat, že hlavně v oblasti veřejné došlo k nárůstu přidané hodnoty, ke kterému došlo díky metodě LEADER. U projektů ze soukromého sektoru (podnikatelé, zemědělci, NNO, případně fyzické osoby) bude posouzení možné až na základě ukončených projektů. Nicméně neoddiskutovatelným přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultaci projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	MAS tuto část EU nevyplnila.
50.	MAS Znojemské vinařství, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Znojemské vinařství, z.s. pro programové období 2014 – 2020	02.03.2017	ANO	MAS je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Do příprav a realizace projektů byly zapojeny také místní spolky, podnikatelé a firmy. Zlepšila se komunikace mezi žadatelí samotnými. Projekty mezi sebou nevytvářejí konkurenci, ale spolupracují. Dochází k předávání zkušeností a dobré praxe. MAS se snaží postupy koordinovat na společných setkáních, seminářích a při konzultacích. MAS vyhledala a zapojila do spolupráce řadu velmi aktivních lidí v území. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS, možnost přizpůsobit výzvu místním potřebám. To potvrzuje i zvýšený zájem o členství v MAS projevený po předchozí spolupráci s žadatelí.	Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do nastavení obsahu výzev (v souladu s SCLLD). Být stále partnerem žadatelům/příjemcům.
51.	MAS Sdružení Růže z.s.	Strategie MAS Sdružení Růže – Region trojího zisku	02.03.2017	ANO	MAS Sdružení Růže je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS, možnost přizpůsobit výzvu potřebám. Část programových rámců podporovala zapojení cílových skupin do příprav projektů, co vede k podpoře sociálního kapitálu v území.	Zvýšit využití animačních aktivit a konzultační činnosti v regionu (cílená práce s žadatelí) ve prospěch dosahování synergických efektů, posilování sociálního kapitálu i zlepšení místní správy.

52.	MAS Rozkvět, z.s.	Rozvojová strategie MAS Rozkvět 2014-2020 (SCLLD)	02.03.2017	ANO	Zásadní přidanou hodnotou LEADER/CLLD pro zájmové území MAS přinesla zvýšená míra zapojení konečných uživatelů (cílových skupin) do přípravy a realizace resp. provozní fáze projektů. Zapojení cílových skupin (CS) ve fázi přípravy projektů při zjišťování problémů a potřeb je součástí především přípravy tzv. měkkých projektů – v rámci SCLLD MAS Rozkvět se jedná o projekty do PR OPZ. Potřeby CS jako východisko projektů a návrhů klíčových aktivit projektů je současně základním bodem hodnocení projektů OPZ, a jejich vývoj, tj. řešení prostřednictvím realizace projektu je sledován v rámci monitoringu projektu ze strany ŘO OPZ. Pro region MAS Rozkvět se při realizaci SCLLD jedná o nový typ projektů, v předchozím plánovacím období nebyl tento typ projektů součástí implementace strategie MAS. Míru přidané hodnoty zde stanovujeme na úplnou (100%). Zapojení cílových skupin (CS) ve fázi přípravy projektů při zjišťování problémů a potřeb je součástí také investičních projektů v oblasti sociálních služeb a nově také školství a vzdělávání (PR IROP). Posílení sociálního kapitálu při implementaci SCLLD vnímáme především v rámci PR OPZ v opatření Sociální služby a sociálního začleňování, při zavádění komunitní sociální práce. Zde se jednoznačně vytváří síť zhodnocující sociální kapitál. Míru posílení sociálního kapitálu v této oblasti hodnotíme velmi vysoko (100%), de facto je sociální kapitál jejím základem. Míru přidané hodnoty zde stanovujeme na úplnou (100%). Podpůrně (synergicky) samozřejmě působí zde také intervence realizované prostřednictvím PR IROP v opatření Sociální služby a sociálního začleňování, konkrétně vybudování prostor pro komunitní práci. Značnou přidanou hodnotou LEADER/CLLD je vytvoření synergického prostředí již vlastním nastavením PR v rámci SCLLD, především opatření zahrnutých do PR OPZ a PR IROP. Intervence realizované v těchto dvou PR mohou být díky SCLLD vzájemně provázané časově, což je mimořádně pozitivní přínos SCLLD, klíčovými konkrétními příklady jsou zavedení komunitní sociální práce v Chelčicích, zavedení nové sociální služby Sociální rehabilitace v terénní i ambulantní formě, a rozvoj prorodinných služeb.	Dalšího posílení sociálního kapitálu v oblasti školství by mohlo dojít prostřednictvím aktualizace PR PRV, a to prostřednictvím zapojení čl. 20 PRV do implementace SCLLD MAS Rozkvět.
53.	OSLAVKA o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje	02.03.2017	ANO	Přidané hodnota LEADER/CLLD vidíme především ve vzájemné komunikaci mezi žadateli, MAS, ŘO či jinými aktéry.	MAS tuto část nevyplnila.
54.	MAS Skutečko, Košumbersko a Chrastecsko z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014 – 2020 (2023) MAS Skutečko, Košumbersko a Chrastecsko, z.s. – Chraníme svůj životní prostor	02.03.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
55.	MAS Mohelnicko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Mohelnicko 2014-2020	02.03.2017	ANO	Intervence v programových rámcích spíše pomohly k dosažení přidané hodnoty LEADER a CLLD. Někteří žadatelé by k realizaci projektu bez pomoci MAS nepřistoupili. MAS díky síťování území oslovuje široké spektrum subjektů napříč sektory a subjekty na platformě MAS od sebe vzájemně učí a předávají si příklady dobré praxe.	Pokračovat ve formálních i neformálních aktivitách MAS.
56.	MAS Radbuza, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Radbuza, z.s.	02.03.2017	ANO	Ve velké části projektů byla ve fázi přípravy zapojena veřejnost/cílové skupiny. Takové projekty následně dosahují dobrých výsledků a vykazují významné naplnění potřeb cílových skupin. Zapojení veřejnosti do přípravy projektů také vedlo k využití znalostí místních aktérů prostředí regionu MAS a využití lidského potenciálu při tvorbě projektů. Ukázalo se, že žadatelé/příjemci spolu často při přípravě a administraci projektů spolupracují a předávají si cenné zkušenosti. Také často využívají pomoc a obracejí se pro radu na pracovníky MAS, jelikož je znají a mají k nim bližší vztah a větší důvěru než k pracovníkům řídicích orgánů. Díky tomu se dozvídají nové informace a získávají zkušenosti a stávají se tak při dalších podaných žádostech samostatnějšími.	V této oblasti nebyly identifikovány problémy.
57.	Místní akční skupina Hlučinsko z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny Hlučinsko na období 2014 – 2020	03.03.2017	ANO	Dle našeho zjištění přinesly intervence (projekty) v jednotlivých programových rámcích přidanou hodnotu částečně. Touto přidanou hodnotou je zejména dobrá animační činnost, která vede k lepšímu vzájemnému poznávání jednotlivých aktérů na území MAS. Na to navazuje jejich propojování a v některých případech pak užší spolupráce. Jednoznačný synergický efekt nebyl zaznamenán, dá se však předpokládat v rámci dalších výzev.	Důsledně pokračovat v animační činnosti.
58.	MAS „Přidte pobejti“ z. s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje MAS „Přidte pobejti“ pro období 2014-2020	08.03.2017	ANO	Míra zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektů se v jednotlivých programových rámcích liší. Nejvyšší míru v tomto ohledu dosud vykazují OPZ (přímé zapojení komunity), nicméně, potřebnost realizace investičních projektů PR IROP je zakotvena v rozvojových dokumentech obcí a měst (zde je komunita zapojena nepřímě). Sociální kapitál byl realizovanými intervencemi posílen. Realizace projektů prostřednictvím SCLLD má velký potenciál na rozvoj inovativnosti projektů. Synergické efekty realizovaných projektů dosud nebyly prokázány (první projekty byly ukončeny v říjnu 2018).	Zajistit školení pro pracovníky kanceláře MAS v oblasti komunikace a práce s veřejností.
59.	Místní akční skupina Svitava z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Svitava z. s.	09.03.2017	ANO	Ačkoliv již bylo podpořeno několik kvalitních projektů metodou LEADER, nemůžeme tyto intervence považovat za významnou část přidané hodnoty pro území MAS. Vyhodnocení metody LEADER bude možné až po skončení programového období, kdy budou známy konkrétní výstupy projektů napříč OP. Již viditelným přínosem je zvýšení zájmu žadatelů, kteří se i opakovaně obracejí MAS, o metodickou pomoc při přípravě i následně administraci celého projektu. Synergický efekt je již spatřován v síťování a vytváření nových kontaktů, s vazbou na získání nových potenciálních žadatelů.	Pokračovat v poskytování bezplatných kvalitních služeb všem žadatelům. Stále vyhledávat nové kontakty a vhodně propojovat aktéry v území.
60.	Brdy – Vltava o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území místní akční skupiny Brdy – Vltava 2014 – 2020	10.03.2017	ANO	Dosud realizované projekty vedly k dosažení přidané hodnoty LEADER z větší míry.	Nadále realizovat aktivity podporující místní partnerství. Šířit informace o fungování partnerství, jeho cílech a hodnotách.
61.	MAS Český sever, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Český sever	10.03.2017	ANO	Přidanou hodnotu LEADER/CLLD v území MAS Český sever lze spatřovat v následujících oblastech: Žadatelé území, kteří byli dosud zvyklí žádat o dotace „napřímo“ či vůbec zjistili, že mají v území certifikovanou organizaci, která jim může velice usnadnit získávání finančních prostředků v pevně definovaných oblastech. Žadatelé v území získali partnera, který jim v rámci animace pomohl žádosti připravit, podat a realizovat. Žadatelé v území získali partnera, který jim v rámci animace pomohl s veškerou administrací podpořených žádostí.	Diseminovat úspěšné projekty jako příklady dobré praxe v území. Informovat cílové skupiny o možnosti podávat žádosti prostřednictvím MAS. Propagovat metody LEADER/CLLD v území.

62.	MAS MORAVSKÁ BRÁNA, z.s.	Společně v pohybu	10.03.2017	ANO	Zapojení veřejnosti a cílových skupin je jedním ze základů a principů LEADERU a proto je v určité formě relevantní pro všechny projekty podpořené ze SCLLD. Protože i příprava SCLLD byla komunitně projednávána na více veřejných platformách. Spolupráce sektoru neziskového, veřejného a podnikatelského probíhala tedy už při přípravě SCLLD a probíhá i v rámci realizace SCLLD na úrovni pravidelných jednání jednotlivých orgánů MAS (valná hromada, rada, výběrová komise, kontrolní komise), které jsou složeny ze zástupců všech sektorů dle standardizace MAS. Znalosti prostředí regionu MAS, sítě lokálních aktérů a kontaktů jsou využívány průběžně v rámci animačních činností vytváření harmonogramů výzev respektive finančních plánů. Využití lokálního lidského potenciálu (pracovníci, dobrovolníci) v realizaci SCLLD je prostřednictvím vytvoření nových pracovních míst v projektech PRV a OPZ. Podpořené projekty vykazují mnoho synergetických účinků, z nichž mnohé ani nejde hned reálně specifikovat, protože se projevují až v budoucím čase.	MAS tuto část EO nevyplnila.
63.	MAS Laško, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Laško, z.s. pro období 2014-2020	17.03.2017	ANO	MAS propojuje veřejný, neziskový a podnikatelský sektor a slouží jako vhodný komunikační prostředník mezi jednotlivými subjekty, je důležitým partnerem pro žadatele a příjemce a její výzvy jsou velice efektivním nástrojem pro rozdělování dotací, neboť dokáže rychle a efektivně zjišťovat potřeby jednotlivých aktérů z území a pracovat s nimi.	Vystupovat v území nadále jako partner pro žadatele a příjemce. Mít nadále roli komunikačního prostředníka mezi jednotlivými sektory. Zjišťovat nadále potřeby.
64.	Obecně prospěšná společnost pro Český ráj	Integrovaná strategie rozvoje území Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj	21.03.2017	ANO	Díky realizaci projektů z IROP a OPZ dochází k zapojení CS do přípravy i realizace projektů. Projekty z IROP též posilují vazbu mezi místní samosprávou a veřejností. Realizaci projektů se též posiluje spolupráce neziskového a veřejného sektoru. Významné zapojení podnikatelského sektoru nastane s realizací projektů PRV.	MAS tuto část EO nevyplnila.
65.	MAS Aktivios, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Aktivios 2014 – 2020	21.03.2017	ANO	Bohužel oproti minulému období se hodně (kvůli nastaveným pravidlům ze strany ŘO) vzdalujeme od metody Leader. Naprosto chybí a ze strany ŘO MMR a MZe je zakázán jakýkoli subjektivní pohled, neřku-li hodnocení, na projekty ze strany členů MAS. Hlavní úloha MAS z animace a práce s územím se tak přetřansformovala do pouhé administrativní činnosti, bohužel někdy s nejasnými pokyny a instrukcemi ze strany ŘO.	Přenos informací na ŘO, aby v novém plánovacím období byl kladen více důraz na metodu leader, pokud ji chce Česká republika zachovat a dále vložít s důvěrou finanční prostředky aktérům v území, tj. MAS.
66.	MAS Střední Vsetínsko, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Střední Vsetínsko, z.s. „Střední Vsetínsko kráčí správným směrem“ pro programové období 2014-2020	21.03.2017	ANO	Z jednání FG vyplynulo, že v současné době není možné identifikovat míru dosažené přidané hodnoty LEADER/CLLD. Nesporným přínosem je důvěra v komunikaci mezi žadatelem a MAS, která začíná konzultací projektových záměrů, pokračuje při přípravě, realizaci a v době udržitelnosti projektů.	MAS tuto část EO nevyplnila.
67.	Místní akční skupina Lanškrounsko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Lanškrounsko, z.s. 2014-2020	23.03.2017	ANO	Přidanou hodnotu metody Leader lze spatřit především u projektů OPZ a PRV, kde dochází i k zapojení cílových skupin daného projektu a potřeby jsou tedy zjištěny přímo od nich a dochází tak k naplnění metody Leader (zdola nahoru, komunitní párování) a přidané hodnotě daných projektů v rámci CLLD.	MAS tuto část EO nevyplnila.
68.	SERVISO, o. p. s.	SCLLD MAS SERVISO	24.03.2017	ANO	Již při přípravě či schvalování SCLLD a dále při jednáních valné hromady a jednotlivých komisí (výběrová, rozhodovací a kontrolní) lze pozorovat vliv na přidanou hodnotu LEADER/CLLD. Celkem 42 partnerů má možnost být součástí rozvoje venkova a svým názorem přispět k dalšímu posunu. Činnost komisí se velmi zintenzivnila, protože počet výzev v rámci PR se zvyšuje, a s tím souvisí i vyšší počet podaných projektů. Toto vše vede k pozitivním reakcím na fungování a koordinaci podporovaných aktivit v dotčeném území. Významně se rovněž zlepšily podmínky rozvoje z hlediska zvýšení kvality sociálního kapitálu v území. Rovněž byly významnou měrou podpořeny inovativní prvky LEADER/CLLD v území, protože se prostřednictvím investic do nových technologií či zařízení. Ve všech předchozích podotázkách byla uvedena pozitivní změna, které prokazují tu skutečnost, že intervence v jednotlivých PR vedly a vedou k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD.	Intenzivní komunikace s potenciaálními žadatelem. Hledání nových preferenčních kritérií pro výběr projektů.
69.	MAS Hanácké Království, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 – 2020 SPOLEČNĚ PRO KRÁLOVSTVÍ	24.03.2017	ANO	Spolupráce podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru je hlavní myšlenkou realizace Leader. Proto všechny projekty ve všech PR a ve všech opatřeních byly dlouhodobě konzultovány a komunikovány co s nejširším spektrem budoucích uživatelů. Díky zkušenostem našich žadatelů s přípravou projektů a realizací do výzev MAS získali tito žadatelé nutné znalosti a zkušenosti uplatnitelné při přípravě potenciálních projektů ŘO nebo ITI OA.	MAS tuto část EO nevyplnila.
70.	MAS Bobrava, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Bobrava	29.03.2017	ANO	Projekty v jednotlivých Programových rámcích vedly k dosažení přidané hodnoty CLLD – projekty jsou v souladu s CLLD a jednotlivými specifickými cíli. Jedná se totiž o specifické cíle, které si území MAS samo vymezilo na základě jeho reálných potřeb. MAS si sama připravuje preferenční kritéria, částečně také parametry výzvy a ví, kam má cílit, aby intervence v jednotlivých Programových rámcích vedly k dosažení přidané hodnoty – intervence reflektují potřeby území. Veškeré náměty na dosahování přidané hodnoty vychází z myšlenek a podnětů místních venkovských subjektů a občanů, tedy zdola, nejsou tak direktivně řízeny krajskou, státní nebo evropskou politickou mocí shora. O budoucnosti regionu rozhodují sami občané/aktéři, kteří na tomto území žijí/působí a znají ho tedy nejlépe, což je hlavní koncepcí LEADERu. Jednotlivé intervence podporují spolupráci mezi aktéry řešící stejný typ problémů. Územní spolupráce v tomto smyslu přispívá k vytváření užších vazeb, umožňuje výměnu informací s přidanou hodnotou.	MAS tuto část EO nevyplnila.
71.	MAS Achát z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) území MAS Achát pro období 2014-2020	03.04.2017	ANO	Míra zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektů se v jednotlivých programových rámcích liší. Nejvyšší míru v tomto ohledu dosud vykazuje OPZ (přímé zapojení komunity), nicméně, potřebnost realizace investičních projektů PR IROP je zakotvena v rozvojových dokumentech obcí a měst (zde je komunita zapojena nepřímě). Sociální kapitál byl realizovanými intervencemi posílen. Realizace projektů prostřednictvím SCLLD má velký potenciál na rozvoj inovativnosti projektů. Synergetické efekty realizovaných projektů dosud nebyly prokázány (první projekty byly ukončeny v říjnu 2018).	Zajistit školení pro pracovníky kanceláře MAS v oblasti public relations.
72.	MAS Říčansko o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Říčansko	03.04.2017	ANO	Přidanou hodnotu LEADER/CLLD je především posílení spolupráce subjektů v území a sdílení dobré praxe. V PRV můžeme posilovat spolupráci subjektů v území při přípravě projektů (kritérium ve věcném hodnocení) a při sdílení dobré praxe. Podobné kritérium (spolupráce více subjektů) je uplatňováno v některých opatřeních IROP (sociální služby, využití školních objektů). V projektech OPZ je spolupráce subjektů, žadatele s neziskovým sektorem apod. předpokladem účinného působení na cílovou skupinu a „udržitelnosti“ projektu, tedy pokračování zapojení lidí z cílové skupiny do pracovního procesu.	MAS tuto část EO nevyplnila.

73.	MAS Strážnicko, z.s.	Strážnicko – je i váš kraj, komunitně vedená strategie místního rozvoje (SCLLD) MAS Strážnicko na období 2014 – 2020	07.04.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
74.	Místní akční skupina Brána Vysočiny, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Brána Vysočiny, z.s.	13.04.2017	ANO	MAS je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS, možnost přizpůsobit výzvu místním potřebám.	Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do nastavení obsahu výzev (v souladu s SCLLD). Být stále partnerem žadatelům/příjemcům.
75.	NAD ORLICÍ, o.p.s.	Integrovaná strategie CLLD 2020 je blízko pro území MAS NAD ORLICÍ	13.04.2017	ANO	Díky pravidlům, mantinelům pro preferenční kritéria, nejsou téměř předkládány projekty s přidanou hodnotou. Co přináší MAS je propojování subjektů i mimo projekty, spolupráce zemědělců, spolupráce škol. MAS se často stává prostředníkem mezi obcí a NNO, iniciátorem setkání. Dalším neoddiskutovatelným přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultací projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	MAS tuto část EO nevyplnila.
76.	Podhorácko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu MAS Podhorácko	13.04.2017	ANO	Přidaná hodnota tkví především v principech metody LEADER a ve sdílení dobré praxe. Projekty přes MAS vedou k dosahování metod LEADER, a to především prostřednictvím komunikace, setkávání, spolupráce a sdílení dobré praxe mezi kanceláři MAS, orgány MAS, subjekty na území i žadateli.	MAS tuto část EO nevyplnila.
77.	Místní akční skupina Hřibčec hory, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Hřibčec hory	25.04.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
78.	MAS Hanácký venkov, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hanácký venkov, z. s.	25.04.2017	ANO	Spolupráce podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru je hlavní myšlenkou realizace LEADER. Tato spolupráce byla využita již při přípravě SCLLD MAS Hanácký venkov. Proto všechny projekty ve všech PR a ve všech opatřeních byly dlouhodobě konzultovány a komunikovány s co nejširším spektrem budoucích uživatelů. Vzhledem k posunu v realizaci SCLLD oproti původnímu plánu není v současné době zcela zřejmý globální nárůst přidané hodnoty. To je způsobeno tím, že dosud bylo ukončeno pouze pár projektů. Velká řada projektů je však ve fázi realizace, řada projektů je konzultována. Nicméně neoddiskutovatelným přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultací projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	MAS tuto část EO nevyplnila.
79.	MAS Lednicko-valtický areál, z.s.	SCLLD MAS Lednicko-valtický areál, z.s.	02.05.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak zpráva nebyla vyplněna (evaluační otázky nebyly vyplněny).	
80.	MAS Východní Slovácko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Východní Slovácko, z.s. na období 2015 – 2023 – Barevná venkovská harmonie	05.05.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
81.	MAS České středohoří, z.s.	SCLLD MAS České středohoří	09.05.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
82.	MAS Frýdlantsko – Beskydy z.s.	Strategie CLLD MAS Frýdlantsko-Beskydy z.s.	12.05.2017	ANO	Intervence v programových rámcích SCLLD vedou pouze do střední míry k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Přidaná hodnota LEADER/CLLD se v rámci MAS Frýdlantsko – Beskydy projevuje animační činností MAS v území, respektive účastí MAS a její prezentování SCLLD na jednáních Mikroregionu, poskytováním konzultacemi, aktivní komunikací se členy zapsaného spolku MAS, síťováním mezi aktéry v území a dalším. I přes výše uvedené skutečnosti nevedou intervence k dosahování přidané hodnoty LEADER/CLLD v plné míře, a to především, že prostřednictvím podpořených projektů nedochází ke zlepšení místní správy, posílení sociálního kapitálu a inovativnosti podle předpokladů nebo nedochází k vytvoření synergických účinků. Je potřeba v rámci animační činnosti v území více síťovat jednotlivé příjemce podpor/dotací a je potřeba většího zapojení komunitního způsobu přípravy jednotlivých projektů. Nicméně obrovským přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultací projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů. Míra plnění: 50 %	I nadále vytvářet partnerství mezi MAS a žadateli/příjemci.
83.	Místní akční skupina Podhostýnska, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území Místní akční skupiny Podhostýnska	12.05.2017	ANO	Přidaná hodnota LEADER/CLLD může být využívána v Programových rámcích PRV, ostatní programové rámce uplatnění přidané hodnoty LEADERU/CLLD téměř vylučují nebo umožňují pouze částečně.	MAS tuto část EO nevyplnila.
84.	Místní akční skupina Jemnicko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Jemnicko pro období 2014 – 2020	09.05.2017	ANO	U projektů PRV (zemědělci, lesníci, podnikatelé) je přínosem pro žadatele osobní komunikace s pracovníky MAS, jak při přípravě projektu, v průběhu realizace či v případě podání žádosti o platbu. Pro spoustu žadatelů je podání žádosti přes MAS jednodušší a výhodnější, z důvodu menší konkurence.	MAS tuto část EO nevyplnila.
85.	Bystřička, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Bystřička	19.05.2017	ANO	Intervence v jednotlivých programových rámcích vedly ve větší míře k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD, došlo k propojení různých subjektů v území, jak při plánování, tak při využívání výstupů projektů.	Pokračovat v realizaci metody LEADER/CLLD v území. Prezentace metody LEADER/CLLD pro veřejnost v území MAS.

86.	MAS Královédvorsk, z. s.	MAS Královédvorsk – nové příležitosti našemu regionu	24.05.2017	ANO	Přínosy získané v důsledku správného uplatňování metody LEADER jsou v území MAS zcela evidentní. Došlo ke zlepšení sociálního kapitálu, zlepšení komunikace se správou a podpoře/budování kapacit a oživení území. Prováděním strategie SCLLD MAS Královédvorsk a realizací dosud neznámého přístupu v území – „zdola nahoru“ vzniklo na území MAS silné partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru, inovativním přístupům, budování územní spolupráce a vytváření sítí. Velmi podstatnou roli zde hrála od prvopočátku založení MAS (od roku 2013) neustálá animace území, kdy MAS i v době před samotnou realizací SCLLD nejen informovala o aktuálním stavu, dění, ale tím i vytvářela prostředí pro komunikace a budovala důvěru v samotný princip Leader a MAS vůbec.	Neustálá animace v území. Průběžný sběr dalších projektových záměrů na území MAS. Získávání podkladů pro nový strategický dokument od subjektů z území.
87.	Místní akční skupina Třeboňsko o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Třeboňsko o.p.s.	25.05.2017	ANO	Přidaná hodnota byla identifikována především v rámci naplňování SCLLD v oblasti IROP. Přidanou hodnotou je dle zjištěných informací ovšem již samotná existence MAS jako důležité platformy v území. MAS Třeboňsko je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS, ale také činnost MAS ve smyslu zajišťování dalších kontaktů a vazeb v území z hlediska různých cílových skupin či zájmových skupin, aktivizace zájmových skupin, podpory spolupráce. Některé projekty MAS i přes zcela jiné zaměření přinášejí inovativní řešení, projekty podporují spolupráci CS v území a v rámci preferenčních kritérií MAS zajišťují také odpovědný přístup k přírodě. Realizace SCLLD tak vykazuje vysokou míru přidané hodnoty použitím metody/initiativy LEADER.	Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do aktualizací strategie. Další podpora spolupráce v území.
88.	MAS SVATOVÁCLAVSKO, z.s.	Integrovaná strategie území MAS SVATOVÁCLAVSKO, z.s.	02.06.2017	ANO	Přidaná hodnota CLLD pro území MAS je zřejmá. Intervence SCLLD aktivizují zejména žadatele a rozvíjí jejich potenciál. Díky realizaci projektů vždy dochází k získání nových či rozvoji stávajících znalostí (žadatelů a často i pracovníků MAS), dovedností a zkušeností jak na úrovni žadatelů, tak na úrovni pracovníků MAS, orgánů MAS i účastníků aktivit (žáků, rodičů, pedagogů atd.). Klíčová je také možnost budování kontaktů a následná spolupráce při řešení dalších problémů a otázek i mimo problematiku SCLLD. Realizované intervence vedou ke zlepšování v obcích, čímž vytváří podmínky pro další vyvídnutí venkova. Zejména pro žadatele je pak přínosné působení MAS, se kterou mohou své záměry konzultovat a která je v rámci území také snadno dostupná. V rámci strategie nebyly realizovány cílené činnosti (projekty) na aktivizaci veřejnosti. Žadatelé pro zjišťování potřeb využili běžně užívané prostředky a nástroje, které jim umožnily získat potřebné informace. Prostřednictvím MAS, respektive SCLLD, mají navíc obce (ale i jiní žadatelé) možnost tyto poznatky sdílet a vzájemně se inspirovat či dokonce volit koordinovaný přístup.	Nadále umožňovat rozvoj partnerství a sdílení informací prostřednictvím MAS.
89.	MAS Horňácko a Ostrožsko z.s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje MAS Horňácko a Ostrožsko 2014 -2020	08.06.2017	ANO	V PRV můžeme posilovat spolupráci subjektů v území při přípravě projektů (kritérium ve věcném hodnocení) a při sdílení dobré praxe. Podobné kritérium (spolupráce více subjektů) je uplatňováno v některých opatřeních IROP (komunitní centra, využití školních objektů). V projektech OPZ je spolupráce subjektů, žadatele s neziskovým sektorem apod. předpokladem účinného působení na cílovou skupinu a „udržitelnosti“ projektu, tedy pokračování zapojení lidí z cílové skupiny do pracovního procesu.	MAS tuto část BC nevyplnila.
90.	MAS Lužnice, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje	08.06.2017	ANO	Na svém území má MAS Lužnice nezastupitelnou funkci. Pomáhá jeho rozvoji, reaguje na aktuální potřeby a poskytuje základy konkrétním žadatelům.	Pokračovat ve spolupráci s veřejností na území MAS Lužnice.
91.	Místní akční skupina Stolové hory, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje místní akční skupiny Stolové hory pro období 2014-2020	08.06.2017	ANO	Jak už bylo uvedeno v předchozích podotázkách, přidaná hodnota alespoň v projektech, které byly zkoumány v případových studiích, existuje. Jedná se jednak o komunitní spolupráci při přípravě projektů přes inovativnost projektů, která by bez podpory skrz MAS nejspíš nebyla až po zlepšování sociálního kapitálu v území. Sociální kapitál je navyšován síťováním, sdílením zkušeností mezi aktéry a celkově činností MAS, kdy se snaží žadatelům být nápomocná a žadatelé MAS doporučují dalším možným žadatelům	Animace území, která přispěje ke zvýšení sociálního kapitálu.
92.	Místní akční skupina Severní Chřiby a Pomoraví, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2014 až 2020 Místní akční skupiny Severní Chřiby a Pomoraví	08.06.2017	ANO	OPZ – zde byla identifikována nejvyšší míra zapojení veřejnosti a cílových skupin, v rámci přípravy projektů byla prováděna dotazníková šetření. I nad rámec projektů byla prohloubena spolupráce v komunitě. Realizované projekty přispěly různou měrou k posílení sociálního kapitálu v území MAS SChP. Nejvýrazněji to lze vysledovat v OPZ (Prorodinná opatření i Podpora provozu komunitních center), kde projekty přispěly ke zlepšení vztahů v komunitě. Synergický efekt vytváří projekty Učebna neformálního vzdělávání Košíky (IROP) a Dětský klub a příměstské tábory Košíky (OPZ).	MAS tuto část BC nevyplnila.
93.	Luhačovské Zálesí, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Luhačovské Zálesí pro období 2014 – 2020	08.06.2017	NE	MAS nezveřejnila. Evaluační zpráva na webu MAS.	
94.	Posázaví o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje místní akční skupiny Posázaví	08.06.2017	ANO	Animace a příprava projektů přinesla významnou přidanou hodnotu díky uplatnění metody LEADER/CLLD především v oblasti projektové přípravy a sledování možných synergií a provazeb mezi projekty.	Prezentovat úspěchy animačních procesů (konzultací přípravy projektů od fáze projektového záměru až do podání žádosti) potenciálním žadatelům jako motivaci pro jejich zapojení do animace.
95.	Místní akční skupina Šípka, z. s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje území Místní akční skupiny Šípka	12.06.2017	ANO	Podle jednotlivých bodů evaluace je zřejmé, že projekty vedly k dosažení přidané hodnoty díky realizaci na základě principů LEADER / CLLD. Nicméně přidaná hodnota nebyla tak velká, jak by mohla být. Důvodem jsou příliš svázaná pravidla kopírující velké individuální výzvy a nemožnost komunitního výběru projektů. Výběr projektů je rutinní zaškrtnutí členů výběrové komise a výběrová kritéria jsou hodně omezena řídicími orgány, takže jejich nastavení komunitním způsobem je také velmi omezeno. Široká veřejnost ze zájmového území je z výběru projektů de facto vyloučena (mysleno jako celek/komunita/občanská společnost). V rámci OP Z hodnotíme kladně možnost individuálního posouzení v daných kritériích (hodnotitel může hodnotit a ne jen kontrolovat). Nicméně ideálním způsobem by bylo provést kontrolu FN a P a následně provést výběr na komunitním jednání veřejnosti s veřejnou obhajobou projektů.	Prosadit čistě komunitní výběr projektů.
96.	Jižní Haná o. p. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Jižní Haná pro období 2014 – 2020	12.06.2017	ANO	V důsledku realizace SCLLD je intenzivnější spolupráce a zapojování aktérů z území do přípravy projektů a dochází ke zlepšování spolupráce a komunikace. Dochází k intenzivnější spolupráci mezi NNO, veřejnou správou a podnikateli, tato spolupráce, stejně jako šíření znalostí a informací a využívání lidských zdrojů je v návaznosti na realizaci jednotlivých intervencí intenzivnější a dochází k vzniku „sítí“ na základě společných zájmů a společně realizovaných aktivit. Podpora spolupráce je v území vnímána pozitivně.	Průběžně sledovat vývoj spolupráce v území a podporovat společné aktivity.

97.	MAS Chrudimsko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Chrudimsko v programovém období 2014 až 2020	13.06.2017	ANO	Intervence v jednotlivých programových rámcích vedly do určité míry k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Vzhledem k malému počtu realizovaných výstupů projektů nelze míru přidané hodnoty přesněji identifikovat.	Intenzivnější komunikace s potenciálními žadateli.
98.	Rozvoj Krnovska o.p.s.	SCLLD – MAS Rozvoj Krnovska	13.06.2017	NE	MAS nezveřejnila. Evaluační zprávu na webu MAS.	
99.	MAS Litomyšlsko o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Litomyšlsko	15.06.2017	ANO	Princip LEADERu se v aplikaci MAS Litomyšlsko projevuje především v komunitní přípravě projektů (závisí na vůli žadatele) a ve spolupráci po realizaci projektu pro maximalizaci využití efektů výstupů projektů. MAS také konzultacemi a nastavením kritérií věcného hodnocení usiluje o dosažitelnost podpory pro malé venkovské žadatele, kteří by jinak měli mizivé šance uspět v celorepublikových výzvěch nebo dokonce jen sestavit a podat žádost (kvůli vlastním kapacitám).	Pokusit se lépe uchopit synergické efekty projektů. Podporovat nadále spolupráci v území.
100.	MAS Hornolidečska, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hornolidečska na období 2014 – 2020	15.06.2017	ANO	V důsledku realizace SCLLD je intenzivnější spolupráce a zapojování aktérů z území do přípravy projektů a dochází ke zlepšování spolupráce a komunikace. Dochází k intenzivnější spolupráci mezi veřejnou správou, podnikateli a NNO, tato spolupráce, stejně jako šíření znalostí a informací a využívání lidských zdrojů je v návaznosti na realizaci jednotlivých intervencí intenzivnější. Podpora spolupráce je v území vnímána pozitivně.	Průběžně sledovat vývoj spolupráce v území a podporovat společné aktivity.
101.	Region HANÁ, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Region HANÁ	20.06.2017	ANO	Spolupráce podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru je hlavní myšlenkou realizace Leader. Proto všechny projekty ve všech PR a ve všech opatřeních byly dlouhodobě konzultovány a komunikovány s nejširším spektrem budoucích žadatelů. V rámci výzev se stabilizovala základna potenciálních žadatelů, kteří se již nebojí žádat opakovaně. Pozitivní výsledky použití metody LEADER byly do značné míry omezeny tím, že MAS neměla možnost sama stanovovat volně oblasti podpory a typy podporovaných projektů. Typy realizovaných intervencí jsou příliš silně svázány a určeny strategiemi vyšších řádů a společnými programovými dokumenty. Míra autonomie rozhodování MAS o typech podporovaných projektů je v tomto programovém období velmi malá. Důsledkem je mimo jiné časté (oprávněné) výtky potenciálních žadatelů při konzultacích na MAS, že nejsou podporovány typy výdajů a projekty, které by mohly k naplňování cílů strategie přinést maximální účinky.	I nadále realizovat akce typu Starostenské sezení.
102.	MAS Ploština, z. s.	STRATEGII KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE PRO ÚZEMÍ MAS PLOŠTINA PRO OBDOBÍ 2014 – 2020	20.06.2017	ANO	Spolupráce podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru je hlavní myšlenkou realizace metody Leader. Proto všechny projekty ve všech programových rámcích vychází z dlouhodobého plánování a strategie CLLD. Projekty byly podle typu zaměření dlouhodobě konzultovány a probírány z co nejširším okruhem obyvatel. Nelze popřít, že přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultací projektů, pokračuje v rámci hodnocení a svou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	MAS tuto část EO nevyplnila.
103.	MAS Vizovicko a Slušovicko, o.p.s.	MAS Vizovicko a Slušovicko – Trnek a slivovice ráj	20.06.2017	ANO	K dosažení kladné hodnoty došlo pouze z PRV.	MAS tuto část EO nevyplnila.
104.	MAS Brána do Českého ráje, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014 – 2020	21.06.2017	ANO	Obecně realizace SCLLD vede ke sdílení norem, hodnot a společných principů mezi veřejnou správou, neziskovým a podnikatelským sektorem na území MAS. Zástupci všech sektorů mají prostor a příležitost pro ovlivnění podporovaného druhu intervencí ve všech programových rámcích což je zásadní hodnotou metody Leader/CLLD. Samotná realizace podpořených projektů je výsledkem dohody všech aktérů v území MAS. Projekty tak reagují na řešení problémů cílových skupin a zároveň představují výsledek spolupráce zúčastněných sektorů.	Aktualizace databáze projektových záměrů v území. Aktuální informace o činnosti MAS a podpořených projektech pro širokou veřejnost.
105.	MAS Blaník, z. s.	SCLLD MAS Blaník, z. s.	27.06.2017	ANO	OP ZAM – Realizace operačního programu OPZ přispívá ke zvyšování kvality komunity, sociálnímu kapitálu, zaměstnanosti, dále je podporována aktivita ze strany soukromého sektoru, neziskového sektoru. Na základě aktivit MAS dochází k propojování spolupráce v regionu, dochází k předávání kontaktů, které mohou vést ke spolupráci nebo pomoci. IROP - Intervence v jednotlivých Programových rámcích vedly k dosažení hodnot CLLD jako bezbariérové přechody a komunikace pro pěší, zvýšení bezpečnosti pro pěší a cyklisty, efektivně propojit výuku s prací skrze podporu spolupráce škol a jiných organizací, přispět ke zvyšování kvality a obohacení výuky na školách.	Animace území MAS.
106.	MAS VLTAVA, z.s.	Rozvojová strategie Vltavotýnska 2014-2020	27.06.2017	ANO	Díky dlouholetému aktivnímu působení v různých oblastech v regionu, ať už se jedná např. o komunitní plánování sociálních služeb, místní akční plánování ve školství, má MAS dobře zmapované problémy a potřeby v jednotlivých oblastech, což se pozitivně projevuje v naplňování potřeb cílových skupin prostřednictvím realizace SCLLD. MAS se v průběhu své existence stala pro potenciální žadatele resp. příjemce důležitým partnerem, který významně přispívá k rozvoji celého regionu.	Pokračovat v aktivním zapojení veřejnosti resp. cílových skupin do přípravy, aktualizace a realizace SCLLD.
107.	MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko	28.06.2017	ANO	Přestože měl k 31. 12. 2018 pouze 1 projekt vydaný právní akt, lze dle provedených případových studií a dle rozhovorů s žadateli konstatovat, že v Programových rámcích OPZ, IROP a PRV vedou zrealizované intervence ke zlepšení místní správy a k její spolupráci s veřejností. Projekty podávané přes MAS MTJ přinášejí prvky inovativnosti ve způsobu práce s cílovou skupinou, v přípravě projektu, při nastavení realizace projektu a v inovativním přístupu řešení daného problému. V rámci PRV a PR IROP se daří intervencemi posilovat sociální kapitál v regionu. V rámci animačních a komunikačních aktivit MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko je kladně zhodnocena včasná informovanost území, celkový servis kanceláře MAS pro žadatele, výborná spolupráce s obcemi, podnikateli, zemědělci a NNO, rychlá a srozumitelná komunikace směrem ke členům MAS a zvyšující se tendence profesionality kanceláře MAS. Naopak negativně jsou hodnoceny dlouhé a složité psané informace směrem k veřejnosti (MAS používá projektovou řeč, která je pro veřejnost nesrozumitelná) a absence informací na sociálních sítích zejména pro mladou generaci. Realizace celé SCLLD je založena na místní spolupráci a místní znalosti. V regionu je dobře rozvinutá spolupráce sektoru veřejného, podnikatelského i neziskového sektoru.	Posílení podpory neziskového sektoru v rámci realizací SCLLD. Mezi novými nástroji může být: Cílenější komunikační strategie, využití šablon pro NNO jako nástroj podpory NNO, zavedení článku 20 v rámci PRV a pro podnikatele zavést článek 17 b). Zkvalitnění komunikační strategie směrem ke srozumitelnějšímu podávání informací (možné nástroje: vzdělávání zaměstnanců MAS, využití sociálních sítí).
108.	MAS Světovina o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Světovina	29.06.2017	ANO	Intervence v jednotlivých programových rámcích vedly k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD v malé míře. Žadatelé do přípravy projektových záměrů zapojují veřejnost a cílové skupiny pouze zřídka. Zároveň zatím nejsou realizovány inovativní ani synergické projekty. Vhodné je motivovat místní obyvatelstvo k vyššímu zájmu o dění ve svém nejbližším okolí a ke vzájemné spolupráci. Další možností je zvýšit informovanost o činnosti MAS další cílenou animací, propagací a osvětou.	Preferovat: 1) zapojení cílových skupin do přípravy projektů, 2) komunitní způsob přípravy projektů, 3) projekty s přidanou hodnotou (inovativnost, synergie).

109.	MAS Boleslavsko z.ú.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Boleslavsko	30.06.2017	ANO	Intervence v jednotlivých PR zcela jasně vedla k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD, neboť potenciální žadatelé velmi často konzultují možnosti využití OP pro podporu svých zájmů, naučili se, že MAS je jejich regionálním partnerem.	Pokračovat v aktivitách MAS, klást důraz na MAS jako regionálního partnera.
110.	Místní akční skupina Rožnovsko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Rožnovsko na období 2014 - 2020	30.06.2017	ANO	Vzhledem k posunu v realizaci SCLLD oproti plánu, není v současné době zcela zřejmý globální nárůst přidané hodnoty. To je způsobeno tím, že dosud bylo ukončeno pouze pár projektů. Každopádně i na jejich základě lze konstatovat, že hlavně v oblasti veřejné došlo k nárůstu přidané hodnoty, ke kterému došlo díky metodě LEADER. U projektů ze soukromého sektoru (podnikatelé, zemědělci, NNO, případně fyzické osoby) bude posouzení možné až na základě ukončených projektů. Nicméně neodiskutovatelným přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultací projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
111.	MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenicko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenicko, o.p.s.	30.06.2017	ANO	Metoda LEADER je založena na spolupráci veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru. Naše MAS má zájem tuto myšlenku prohlubovat a aplikovat ve vymezeném území. Proto samotná SCLLD byla zpracována na základě komunitních jednání. U dvou operačních programů IROP a PRV jsme se snažili pomocí smluv o spolupráci zajistit propojení těchto sektorů, což se nám podařilo.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
112.	Místní akční skupina Bohumínsko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Bohumínsko 2014-2020 (+3)	30.06.2017	ANO	Přidaná hodnota LEADER na území MAS Bohumínsko je nesporná. Jedním z důležitých milníků je i fakt, že v předchozím programovacím období nástroj CLLD na území obcí nyní MAS Bohumínsko prostě nebyl. Díky projektům předloženým do výzev CLLD na tomto území, došlo ke spíše významným dopadům, jejichž hlavním limitem je nedostatek finančních prostředků k uspokojení potřeb území a potřeb potenciálních žadatelů. K míře velice významné chybí na území MAS dostatek prostředků k pokrytí potřeb území a jednotlivých potenciálních žadatelů. V území došlo zcela zjevně k posílení sociálního kapitálu. MAS Bohumínsko prostřednictvím projektů předložených do výzev MAS přispěla k inovativnosti ve významné míře. Realizované projekty odrážejí inovativní rysy nastavené a rozpracované v SCLLD. Souhrnně vedly realizace jednotlivých projektů ve všech třech programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD ve spíše významné míře. Limitující prvkem je nedostatečná alokace k pokrytí potřeb území a potenciálních žadatelů. Dále je důležité zmínit, že podstatnou roli v dosažení přidané hodnoty LEADER hrála existence MAS, která neustále animovala území, zjišťovala aktuální potřeby v území, konzultovala s potenciálními žadateli jejich připravované projektové záměry a připravovala a vyhlášovala výzvy s ohledem na zájem a potřeby v území. Tyto činnosti byly důležité jak v přípravné fázi SCLLD tak i v jejich počátcích realizace.	Průběžná: 1) animace v území MAS, 2) analýza potřeb území a konzultování jednotlivých projektových záměrů v území.
113.	RÝMAŘOVSKO, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Rýmařovsko, o.p.s.	03.07.2017	NE	MAS nezveřejnila. Evaluační zprávu na webu MAS.	
114.	MAS Sdružení Západní Krušnohoří, z.s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje místní akční skupiny MAS Sdružení Západní Krušnohoří pro období 2014 – 2020	03.07.2017	ANO	Nerelevantní. K 31.12.2018 žádné projekty nebyly ve stavu PP36 ani v takové fázi realizace, aby u nich bylo co hodnotit.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
115.	Kyjovské Slovácko v pohybu, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Kyjovské Slovácko	03.07.2017	ANO	Intervence v jednotlivých Programových rámcích vedly k dosažení přidané hodnoty Leader v rámci možností, které realizace Programových rámců umožnila. V tomto hodnocení jsou však zatím zohledněny pouze informace od žadatelů projektů v jednotlivých Programových rámcích PRV - OPR.1.1.1.1, OPR.1.1.1.2, OPR.1.2.1.3, OPR.2.1.1.1., v nichž byly k 31. 12. 2018 podpořené projekty. V PRV byly využívány různé druhy preferenčních kritérií, které měly napomoci dosahování hodnot Leader, což se ve finále ukázalo jako efektivní, nejen pro území MAS, ale i samotné žadatele. MAS také nabízí potenciálním žadatelům/ příjemcům pomoc a spolupráci při přípravě, realizaci projektů a pobízí je k vytváření sítí v území, což samy žadatelé považují za přínosné.	Využívat při realizaci CLLD preferenční kritéria, které podněcují žadatele k vytváření přidané hodnoty u svých projektů (inovativnost, spolupráce, synergie, síťování apod.). Při plánování Výzev brát ohled na potřeby konzultací žadatelů a nutnost osobního přístupu k žadateli a nechat delší časový úsek na přípravu projektů a jejich konzultace.
116.	MAS Bojkovska, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Bojkovska, z. s. pro období 2014-2020	03.07.2017	ANO	Vzhledem k faktu, že MAS svoji aktivní činnost započala v polovině roku 2017 není v současnosti zřejmý nárůst přidané hodnoty v širším měřítku. Každopádně lze očekávat pozitivní rozvoj a to hlavně metodě LEADER.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
117.	MAS Česká Kanada o.p.s.	Pro lepší život na venkově	13.07.2017	ANO	Přidanou hodnotou LEADER/CLLD je především posílení spolupráce subjektů v území a sdílení dobré praxe. V PRV můžeme posilovat spolupráci subjektů v území při přípravě projektů (fiche č. 2 a fiche č. 7) a při sdílení dobré praxe. Podobné kritérium (spolupráce více subjektů) je uplatňováno v některých opatřeních IROP (využití školních objektů). V projektech OPZ je spolupráce subjektů, žadatele s neziskovým sektorem apod. předpokladem účinného působení na cílovou skupinu a „udržitelnosti“ projektu, tedy pokračování zapojení lidí z cílové skupiny do pracovního procesu (projekt „Malá farma“).	Vhodná kritéria věcného hodnocení posilující spolupráci subjektů.
118.	Místní akční skupina Střední Povltaví z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Střední Povltaví 2014 – 2020	13.07.2017	NE	MAS nezveřejnila. Evaluační zprávu na webu MAS.	
119.	Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na území Místní akční skupiny Hlubocko – Lišovsko pro období 2014 – 2020	13.07.2017	ANO	Projekty v rámci PRV mají potenciál v mít synergické účinky, avšak v současné době MAS takovéto projekty nezaznamenala. Společné intervence spatřuje jako možné spíše v IROP. MAS v rámci implementace strategie se snaží motivovat potenciální žadatele pro realizaci svých plánů a dosahování cílů skrze možnosti, které MAS v rámci své alokace a programových rámců má. V rámci pravidelných setkávání partnerů MAS, skrze individuální konzultace a na seminářích pro žadatele sdílí informace a možnosti, kteří potenciální žadatelé mají. Ti v rámci realizace svých projektů navazují nové kontakty (na dodavatele, zpracovatele projektů, sdílení dobré praxe mezi známými) a dávají MAS zpětnou vazbu její činnosti tím, že čerpají danou alokaci, využívají znalosti MAS a vyhledávají zejména individuální konzultace. Vzhledem k tomu, že rozhovory pro případové studie byly vedeny pouze s příjemci dotace v rámci PRV (v programovém rámci IROP MAS nemá projekty ve stavu PP36, jsou odpovědi na evaluační otázky v omezeném rozsahu).	MAS tuto část EQ nevyplnila.

120.	Místní akční skupina Dolní Morava, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Dolní Morava	17.07.2017	ANO	V rámci programového rámce PRV zrealizované intervence posilují komunikaci a spolupráci aktérů v území MAS (firmy, školy, obce apod.). Žadatelé v případových studiích vyzdvihli výbornou spolupráci MAS při konzultaci svého projektového záměru před podáním žádosti o dotaci. Jejich předchozí zkušenost s administrací dotace nebyla moc dobrá nebo nebyla žádná. Byla navázána úzká spolupráce podnikatelského subjektu a MAS.	Stálá komunikace se žadatelí, provázení je i při realizaci projektu, vtažení žadatelů do aktivní spolupráce s MAS a dalšími subjekty v území.
121.	MAS Naděje o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2014 – 2020 Místní akční skupiny Naděje o.p.s.	17.07.2017	ANO	Přidanou hodnotou realizace projektů prostřednictvím metody LEADER na základě principu komunitně vedeného místního rozvoje je neopominutelná. Nejenže jsou pracovníci MAS potenciálních žadatelům a příjemcům nesrovnatelně blíže než řídicí/centrální orgány sídlící v krajských městech či městě hlavním, ale především se jedná o odborníky znalé místní problematiky. Pracovníci MAS jsou daleko časově flexibilnější, mohou se přijet podívat na místo realizace, dokáží žadatele nasměrovat, poskytnou kontakt, zasílovat apod. Žadatelé/příjemci již několikrát konstatovali, že jim je tento způsob práce daleko příjemnější a bližší. Díky tomu jsou schopni a ochotni realizovat projekty, které by přes národní a evropské programy nerealizovali, s důrazem na udržitelnost a pozitivní dopad do regionu MAS Naděje.	MAS tuto část EO nevyplnila.
122.	Rozvoj Tanvaldska z.s.	STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE PRO ÚZEMÍ MAS ROZVOJ TANVALDSKA	19.07.2017	ANO	Vzhledem k tomu, že prozatím žádný projekt nemá vydaný právní akt nebo podepsanou dohodu a jejich realizace tedy nebyla ještě zahájena, nemůžeme tuto oblast hodnotit.	MAS tuto část EO nevyplnila.
123.	Ekoregion Úhlava, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Ekoregion Úhlava	25.07.2017	ANO	Vzhledem k faktu, že ve sledovaném období nebyla ukončena realizace žádného z projektů, není možné na otázku relevantně odpovědět neboť doba, po kterou byly projekty realizovány, byla příliš krátká. Z dosavadních zkušeností s přípravou a realizací projektů je nicméně možné tvrdit, že CLLD vytváří přidanou hodnotu v lepší informovanosti potenciálních žadatelů, v usnadnění přípravy projektů a ve větším zapojení místní komunity zejména v PR OPZ. Na úrovni opatření zaměřených „infrastrukturně“ MAS předpokládá dosažení přidané hodnoty v jednotlivých programových rámcích tak, jak je plánováno v SCLLD, tzn. Předpokládáme, že úspěšnou realizací programových rámců dojde ke zlepšení kvality života místních obyvatel.	MAS tuto část EO nevyplnila.
124.	MAS Český Západ, z.s.	Společný prostor. Společný život. Společná cesta. – Strategie Komunitně vedeného místního rozvoje MAS Český Západ na období 2014 – 2020 (resp. 2016 – 2023)	25.07.2017	ANO	Přidaná hodnota LEADER/CLLD spočívá zejména v posílení místní spolupráce, zapojení se do regionálních sítí a iniciaci navazujících projektů.	Udržet a posilovat hodnocení přidané hodnoty LEADER/CLLD v rámci věcného hodnocení projektů.
125.	MAS Šternbersko o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Šternbersko pro období 2014-2020	28.07.2017	ANO	Spolupráce podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru je hlavní myšlenkou realizace Leader. Proto všechny projekty ve všech PR a ve všech opatřeních byly dlouhodobě konzultovány a komunikovány co s nejširším spektrem budoucích uživatelů. Díky zkušenostem našich žadatelů s přípravou projektů a realizací do výzev MAS získali tyto žadatelé nutné znalosti a zkušenosti uplatnitelnější přípravě potenciálních projektů ŘO nebo ITI OA. Podstatná byla také spolupráce více subjektů, popř. zapojení obcí při konzultaci a následné realizaci projektových záměrů.	MAS tuto část EO nevyplnila.
126.	MAS Vodňanská ryba, z.s.	Lidé venkovu a venkov lidem	28.07.2017	ANO	Přidanou hodnotou LEADER/CLLD je především posílení spolupráce subjektů v území a sdílení dobré praxe šve všech programových rámcích.	MAS tuto část EO nevyplnila.
127.	MAS Hranicko z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území místní akční skupiny Hranicko na období 2014 – 2020	03.08.2017	ANO	Intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD doposud příliš nevedly. Přidanou hodnotu LEADER/CLLD můžeme spatřovat prozatím především ve fázi přípravy projektů, kdy MAS těží a napomáhá kvalitní přípravě svou znalostí regionu, blízkostí kanceláře všem zájemcům, odbornou erudicí managementu a poskytováním „nadstandardních“ bezplatných služeb v rámci konzultací. Přidanou hodnotu LEADER/CLLD u realizovaných projektů prozatím identifikovat nemůžeme, jelikož je v rámci SCLLD dokončených projektů k 31.12.2018 tak málo, že příspěvek realizace SCLLD k dosažení přidané hodnoty LEADER nelze prozatím identifikovat	Apelovat nadále na řídicí orgány, aby umožnily zařazení kritérií věcného hodnocení, které umožní preferovat stejné žadatele v příbuzných opatřeních MAS-IROP a MASOPZ (sociální služby, sociální podnikání) a tím zajistí tvorbu synergických efektů
128.	MAS Hrušovansko, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hrušovansko pro programové období 2014 – 2020	07.08.2017	ANO	MAS je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS a možnost přispůsobit výzvu místním potřebám.	Neustálá animace v území. Být stále partnerem žadatelům/příjemcům. Aktivní zapojování potenciálních žadatelů do přípravy výzev.
129.	Rakovnicko o. p. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Rakovnicko	10.08.2017	ANO	CLLD má jednoznačně nezanedbatelný podíl v řešení potřeb a problémů v dané lokalitě a má také velkou přidanou hodnotu, a to je síťování aktivních subjektů a osob z území. Přináší do území prostředky na vybudování potřebné infrastruktury, pořízení potřebných strojů a vybavení, zajištění lepších nebo nových služeb a péče. CLLD jako jeden z mála nástrojů (možná jako jediný) pracuje s detailní znalostí individuálních a lokálních potřeb, které nemusí být nutně finančně nákladné ale zato velmi významné pro území a danou lokalitu	MAS tuto část EO nevyplnila.
130.	Střední Haná, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Střední Haná	17.08.2017	ANO	Vzhledem k posunu v realizaci SCLLD oproti plánu, není v současné době zcela zřejmý globální nárůst přidané hodnoty. To je způsobeno tím, že dosud byly ukončeny pouze dva projekty PRV. Nicméně neodiskutovatelným přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultaci projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	Zkvalitnění komunikační strategie směrem ke srozumitelnějšímu podávání informací (možné nástroje: vzdělání pracovníka MAS, využití externích služeb, využití sociálních sítí). Posílit synergické účinky projektů. Zavedení nového kritéria: popis synergických vazeb, vyhledávání dalších nástrojů.
131.	Místní akční skupina Podřipsko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podřipsko 2014-2020	17.08.2017	ANO	Díky zahájení realizace SCLLD a díky zhmotnění prvních výstupů se MAS a principy metody LEADER dostávají do podvědomí obyvatel i institucí, především však neziskového a veřejného sektoru. Zaznamenáván je stále malý zájem podnikatelského sektoru. MAS uplatňuje principy LEADER převážně při realizaci vlastních projektů a při animaci území.	Zařazení animačních aktivit pro podnikatele mimo programové rámce SCLLD např. vyhledáváním vhodných dotačních titulů v národních, krajských i celorepublikových programech

132.	Region Pošembeří o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Region Pošembeří	17.08.2017	ANO	Intervence v Programových rámcích vedly ke sdílení dobré praxe a k posílení spolupráce subjektů v území.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
133.	MAS Nad Prahou o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Nad Prahou	18.08.2017	ANO	MAS Nad Prahou k 31. 12. 2018 neměla žádné dokončené projekty, pouze jeden na začátku realizace, proto nelze hodnotit.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
134.	Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny svatého Jana z Nepomuku pro období 2014-2020	21.08.2017	ANO	Úvodem k odpovědím na otázku přidané hodnoty LEADER/CLLD Focus Group konstatuje, že ve srovnání s ideálním stavem, stejně jako se stavem realizace SPL 2007–2013 došlo vlivem nastavením podmínek příslušných operačních programů/PRV pro realizaci SCLLD 2014–2020 k zásadnímu omezení možnosti uplatňování principů metody LEADER. Dosahování pozitivních efektů v regionálním rozvoji, jak uplatnění této metody přináší, bylo nařízením seshora významně omezeno, a to jak při přípravě SCLLD, její realizaci i na úrovni přípravy a realizace jednotlivých projektů. Nicméně členové Focus Group k vítují možnost realizovat v tomto období tzv. „měkké projekty“, jako např. v rámci opatření Podpora komunitního dialogu či Rozvoj sociálních služeb. Tyto aktivity v minulém období chyběly. Míru intervence nelze dosud hodnotit, žádný projekt v OPZ nebyl zatím zrealizován.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
135.	MAS Kraj živých vod, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Kraj živých vod, z. s. pro programové období 2014 - 2020	21.08.2017	ANO	Velmi podstatnou roli hrála od prvopočátku založení MAS neustálá animace území, kdy MAS i v době před samotnou realizací SCLLD nejen informovala o aktuálním stavu, dění, ale organizovala celou řadu akcí a realizovala vlastní projekty, do kterých zapojovala aktéry z území a úzce spolupracoval se Svazkem obcí Slavkovský les. Tím si utvářela prostředí pro komunikaci a budovala důvěru v samotný princip Leader a MAS vůbec. Díky realizaci SCLLD dochází ke zlepšování sociálního kapitálu, zlepšení komunikace se správou, ale díky velké administrativní zátěži dochází k útlumu vlastních aktivit nutných k aktivizaci a oživení území. Již vlastním definováním priorit při tvorbě SCLLD byla zaktivována a zapojena místní komunita do cíleného partnerství a spolupráce na rozvoji společného území. Realizované projekty určitě přispívají ke zvýšení kvality života na venkově, mají prokazatelně synergické účinky na další ekonomické aktivity a rozvoj území, podporují výměnu zkušeností a dovedností (semináře k vyhlášeným výzvám, sdílení dobré praxe atd.). Tato forma spolupráce částečně zvyšuje soudržnost obyvatel a upevňuje lokální identitu, nicméně stále přetrvává problém s fatálním míněním se skutečných potřeb regionu a nabídky jednotlivých PR.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
136.	MAS Slezská brána, z. s.	Strategický plán rozvoje území MAS Slezská brána v období 2014+	21.08.2017	ANO	Evropské dotace byly primárně určeny pro aglomerace a ve venkovském prostoru je tato skutečnost markantní. Princip LEADER v tomto ohledu narazil na strop, který jej zcela utlumil. Úspěšní i neúspěšní žadatelé o dotace přes MAS Slezská brána jsou s podporou ze strany MAS velmi spokojeni. Hlavně ti noví, kteří neměli s podáním žádosti o dotaci žádné zkušenosti velmi pozitivně reflektují animační činnost MAS jakož i administrativní podporu a rychlost hodnocení projektových žádostí. Bez podpory zaměstnanců MAS a jejich konzultací by žádosti o dotaci podalo jen omezené procento žadatelů. Z toho ovšem vyplývá nová hrozba, a to možná fluktuace zaměstnanců MAS, kteří fungují v rámci území jako experti pro administraci, kterou by jinak za vysoké poplatky dělaly externí agentury (u nichž je jistota získání dotací zhruba stejně vysoká). V území je v této oblasti jen málo odborníků. Z územního hlediska se jeví jako velmi výhodný fakt, že území MAS kopíruje územní vymezení původní části DSO Region Slezská brána. A to především proto, že v rámci území má MAS snazší přehled o potřebách i hrozbách. Území MAS je malé a dotační politika má tak efektivnější dopady než na velkém území. Zaměstnanci a vedení MAS tak není odtrženo od potřeb území, a to navíc díky výborným vztahům a příkladné komunikaci přímo se starosty členských obcí.	Dbát na to, aby projekty plnily synergický účinek. Stimulovat v území projekty s inovativními prvky, jichž je ve výzvách MAS zastoupeno málo.
137.	MAS ČINOVECKO o. p. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území místního partnerství MAS ČINOVECKO - LEADER	22.08.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluaci zprávu na webu MAS.	
138.	Otevřené zahrady Jičínka z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území místní akční skupiny Otevřené zahrady Jičínka na období 2014 - 2020	23.08.2017	ANO	Žadatelé se shodnou, že bez podpory MAS při přípravě projektů by projekt nepodal. Podané projekty potvrdily správnost nastavení v místní rozvojové strategii, přispěly k naplnění přístupu zdola nahoru, přispěly k inovativnosti ve využívání zemědělských i nezemědělských technologií a tím přispěly k udržení konkurenceschopnosti malých zemědělských i nezemědělských podniků v území MAS. Mezi žadateli dochází k výměně zkušeností při přípravě a v procesu administrace žádostí a tím se rozvíjí spolupráce mezi subjekty v území.	Pokračovat v konzultačním procesu při přípravě žádostí o dotaci a hledat další žadatele. Po skončení období realizace SCLLD kontaktovat žadatele a zjistit širší vnímané dopady projektu.
139.	Místní akční skupina Mikroregionu Telčsko, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Mikroregionu Telčsko pro období 2014 -2020	23.08.2017	ANO	Tuto otázku můžeme zodpovědět až po realizaci jednotlivých projektů. Ale pokud vycházíme z žádostí o dotace, které byly podpořeny a některé jsou již v realizaci, můžeme říct, že díky projektům dojde k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD v přiměřené míře.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
140.	Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka	23.08.2017	ANO	Toto nelze zatím posoudit, protože dosud nebyl ukončen žádný projekt, není tedy v současné době zcela zřejmý globální nárůst přidané hodnoty, ale očekává se. Každopádně lze konstatovat, že hlavně v oblasti veřejné došlo k nárůstu přidané hodnoty, ke kterému došlo díky metodě LEADER. U projektů ze soukromého sektoru (podnikatelé, zemědělci, NNO, případně fyzické osoby) bude posouzení možné až na základě ukončených projektů. Nicméně neoddiskutovatelným přínosem je blízkost žadatelů k MAS, která začíná konzultaci projektů, pokračuje v rámci hodnocení a nezanedbatelnou úlohu má i v realizaci úspěšných projektů.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
141.	MAS Krajina srdce, z.s.	Integrovaná strategie území	23.08.2017	ANO	Mas dosud přispívala k inovativnosti projektů, k posílení sociálního kapitálu a částečně i k vyššímu zapojení veřejnosti do přípravy projektu. Tato preferenční kritéria však jsou ŘO kritizována. Dochází tak k postupnému vytrácení principu LEADER a MAS se stávají pouze prodlouženou rukou ministerstva bez individuality každé jednotlivé MAS.	MAS tuto část EQ nevyplnila.
142.	Místní akční skupina Blanský les - Netolicko o.p.s.	MAS Blanský les - Netolicko, čertovsky hezké místo: pro život, relaxaci a rozvoj	23.08.2017	ANO	MAS Blanský les – Netolicko je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS. Budou se realizovat hlavně projekty investiční – zlepšení infrastruktury vzdělávání, zlepšení infrastruktury bezpečnosti dopravy, investice do zemědělství, investice do nezemědělského podnikání.	Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do přípravy/aktualizace strategie.

143.	Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko, z.s.	STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE PRO ÚZEMÍ MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY ŽIVÉ POMEZÍ KRUMLOVSKO-JEVIŠOVICKO, Z. S. NA OBDOBÍ 2014-2020	24.08.2017	ANO	MAS je pro žadatele důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé velmi pozitivně hodnotí osobní konzultace a přátelský přístup kanceláře MAS. Pozitivním efektem je možnost přizpůsobit výzvu místním potřebám. Spolupráce mezi všemi sektory přispívá k dobré informovanosti o dotačních možnostech přes MAS. Spokojení žadatelé z řad podnikatelských subjektů mohou motivovat své partnery / dodavatele / odběratele k využívání podpory přes MAS.	Neustálá komunikace uvnitř MAS a do území. Průběžný sběr dalších projektových záměrů na území MAS.
144.	MAS Vyhličky,z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Dobré Vyhličky	24.08.2017	ANO	MAS jasně, stručně a výstižně formuluje odpověď na evaluační otázku s využitím získaných zjištění a záznamů. Odpověď na evaluační otázku je de facto syntézou odpovědí na evaluační podotázky. MAS v odpovědi uvede klíčová zjištění, na která naváže doporučeními pro jejich řešení (viz následující bod).	MAS tuto část E4 nevyplnila.
145.	MAS Sedlčansko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Sedlčansko 2014 - 2020	29.08.2017	ANO	V současné fázi realizace SCLLD nelze na tuto otázku odpovědět.	MAS tuto část E4 nevyplnila.
146.	MAS Českomoravské pomezí o.p.s.	Strategie komunitně vedeného rozvoje území MAS Českomoravské pomezí na období 2014-2020	04.09.2017	ANO	PRV – Na základě případových studií lze konstatovat, že jejich realizace potvrdila zapojení cílových skupin do přípravy a realizace projektu. Realizace SCLLD se z hlediska míry zapojení nerozvinula ve vyšší míře, než bylo dosud obvyklé ve spolupráci jednotlivých skupin a sektorů. Vysoce pozitivně lze hodnotit setkání fokusní skupiny, která poskytla zpětnou vazbu s odkazem na dříve diskutovaná témata, která tvořila základ tvorby SCLLD. Až na drobné změny potvrdila správnost směru a náplně. Znalosti prostředí regionu MAS, síti lokálních aktérů a kontaktů je základním předpokladem realizace SCLLD v jednotlivých fíchách. Tato znalost je důležitá i pro budoucnost a realizaci následných projektů. K vyššímu propojení přispěje i možnost využití článku 20, který povede k ještě vyššímu zapojení veřejného sektoru – obcí. Na straně obcí je vysoký potenciál v rozvoji zapojení lokálních aktérů a posílení metody Leader. Lidský potenciál je využit v maximální míře. OPZ - Na základě případových studií lze konstatovat, že jejich realizace potvrdila zapojení cílových skupin do přípravy a realizace projektu. Při dosavadní realizaci SCLLD byla mírně rozvinuta spolupráce sektoru neziskového, veřejného a podnikatelského. Zároveň byly využity znalosti prostředí regionu MAS, síti lokálních aktérů a kontaktů. Nejsme velké území a obecně se dá říci, že všichni znají všechny. Rovněž byl významně využit lokální lidský potenciál. Bez kvalitních pracovníků a dobrovolníků by tyto aktivity nemohly být realizovány.	Provést potřebné změny v SCLLD v oblasti preferenčních kritérií. Vypustit neaktuální fiche – č. 4 a č. 6.
147.	Místní akční skupina SVATOJÍŘSKÝ LES, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny SVATOJÍŘSKÝ LES, z.s.	08.09.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
148.	Místní akční skupina Kelečsko - Lešensko - Starojicko, z.s.	Integrovaná strategie území MAS Kelečsko-Lešensko-Starojicko	08.09.2017	ANO	Přidaná hodnota spočívá v možnosti přizpůsobit podmínky dotačních titulů potřebám území MAS koncentrací podpory do tematických oblastí, které jsou společné pro celé území MAS a zaměřeni na projekty, které generují benefity, které dopadají na obyvatele více obcí.	MAS tuto část E4 nevyplnila.
149.	MAS LEADER - Loucko, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS LEADER - Loucko, z.s. pro období 2014 - 2020	08.09.2017	ANO	Na základě případových studií lze konstatovat, že jejich realizace potvrdila zapojení cílových skupin do přípravy a realizace projektů. Pozitivně lze hodnotit setkání Focus group, které poskytlo zpětnou vazbu na témata, která byla podkladem pro tvorbu SCLLD. Nastavení Programových rámců a zájem místních aktérů o jednotlivé výzvy dokazuje jejich nastavení správně. Dalším důležitým zjištěním je zájem o využití článku 20 u PRV, kde se budou moci zapojit i malé obce pod 500 obyvatel. Na straně obcí je vysoký potenciál v rozvoji zapojení lokálních aktérů a posílení metody Leader. Lidský potenciál je využit v maximální míře.	Provést potřebné změny v SCLLD s ohledem na dočerpání alokovaných částek jak u IROP tak i PRV. Zrušit Fiche 3.3.1.2.A Zvyšování kvality lesnické infrastruktury.
150.	MAS Staroměstsko, z.s.	Komunitně vedený místní rozvoj s MAS Staroměstsko	12.09.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
151.	Místní akční skupina Podještědí, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podještědí 2014 – 2020	13.09.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
152.	MAS Buchlov, z.s.	Integrovaná strategie území MAS Buchlov pro období 2014 - 2020	18.09.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
153.	MAS Vyškovsko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Vyškovsko, z.s. 2015-2023 PRO Vyškovsko	18.09.2017	ANO	Správné uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje je na území MAS Vyškovsko evidentní. MAS neustále buduje kapacitu území k jeho oživení a animuje své území a jeho potřeby. Díky četným jednáním v území se aktivně podílí na jeho rozvoji jak směřováním záměrů, tak i spoluprací a síťováním. MAS neustále informuje o aktuálních dějích a zřizuje servisní střediska pro svazky obcí a tím vytváří síť odborníků pro venkov.	Průběžná animace v území. Aktualizace záznamu projektů. Získávání podkladů pro nové plánovací období.

154.	Místní akční skupina Dolní Poohřívá, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje – Dolní Poohřívá svěřené a barevné	18.09.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
155.	MAS Vladař o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Vladař 2014-2020	18.09.2017	ANO	Díky blízkosti, nadšení a zájmu pracovníků MAS o místní problematiku, pochopení pro záměry žadatelů je kancelář MAS vnímána jako prostředník mezi partnery navzájem, mezi partnery a řídicími orgány, mezi partnery a vyšší státní správou (zastupujeme v PS kraje). Ve všech úrovních zohledňuje a prezentuje MAS potřeby území i jednotlivých partnerů, hledá cesty k jejich uspokojení. Díky úspěšné pomoci i formou realizace intervencí v PR dochází k prohlubování důvěry a snaze zefektivnit komunikaci a tím posílit význam metody LEADER v území. Kancelář MAS sleduje postupný zájem o střednědobé plánování a koordinaci cílů s dalšími partnery i u stále menších subjektů. Další přidanou hodnotou projektů realizovaných prostřednictvím metody LEADER je chápání důvodů a cílů obyvateli, kteří díky veřejnému a transparentnímu jednání MAS jsou součástí procesů. Drobnou vadou na kráse je aktuální averze veřejnosti ke slovu „dotace“. Většího efektu by MAS mohla dosáhnout větší propagací úspěchů, tato aktivita je plánována po dokončení projektů které jsou aktuálně ve většině případů v administrativním procesu hodnocení, ověřování nebo realizaci.	MAS bude představovat úspěšně realizované projekty a prezentovat jejich přidanou hodnotu. MAS připraví setkání realizátorů projektů a zajistí jejich krátké představení s nabídkou využití výstupů.
156.	MAS rozvoj Kladenska a Prahy-západ, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS rozvoj Kladenska a Prahy-západ pro období 2014-2020	26.09.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
157.	MAS Šumperský venkov, z. s.	Z lázní lesů do lesů hor, to je náš krásný region, SCLLD MAS Šumperský venkov, z. s.	06.10.2017	ANO	Přínos metody LEADER vidíme v uspokojování skutečných potřeb území. Vnímáme, že ve většině OP tento přístup značně ustoupil, avšak samotnou přidanou hodnotu vidíme nejvíce v OPZ, kde jsme navíc zaznamenali jak inovativní, tak i synergické projekty. Spolupráce neziskového, veřejného a podnikatelského sektoru probíhá v největší míře při hodnocení projektů – neboť členy hodnotícího a schvalovacího orgánu jsou ve vyváženém počtu právě členové všech tří sektorů. Spolupráce napříč sektory byla pak mj. hodnocena i v rámci preferenčních kritérií u PR PRV.	Přidání čl. 20 do SCLLD MAS vnímá jako pozitivní příležitost, jak naplňovat dlouhodobě zmiňované potřeby území. Prostřednictvím preferenčních kritérií v čl. 20 upřednostnit projekty aktivních spolků v území, které doposud v opatřeních SCLLD neměly možnost podpory.
158.	MAS Strakonicko, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Strakonicko 2014 – 2020	18.10.2017	ANO	Žadatelé oceňují spolupráci s MAS, vše potřebné vyřeší ve Strakonících a nemusí cestovat nikam daleko, ví přesně na koho se obrátit a kdo jim poradí i nad rámec jejich projektu. Oceňují, že výběrové komise i další orgány MAS jsou složeny z místních lidí, kteří by měli zdejší problematice území rozumět více, než lidé z centrálních orgánů. Oceňují i rozšíření podpory do jiných oblastí, než v minulém plánovacím období a možnost aktualizovat strategii a směřovat ji dle aktuálních potřeb.	Zapojovat aktéry do tvorby a aktualizace strategie.
159.	MAS Frýdlantsko, z.s.	Frýdlantsko 2020	18.10.2017	ANO	Vzhledem k tomu, že byl prozatím podpořen pouze 1 projekt a jeho realizace zatím nebyla zahájena, nemůžeme tuto oblast hodnotit.	MAS tuto část EC nevyplnila.
160.	MAS Hustopečsko, z. s.	Strategie Komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hustopečsko	23.10.2017	ANO	MAS je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotí možnost osobních konzultací s MAS, možnost přizpůsobit výzvu místním potřebám, působení MAS v místě realizace projektů, tj. znalost místní problematiky i komunity.	Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do nastavení obsahu výzev (v souladu s SCLLD). Aktivně se zajímat o žadatele.
161.	MAS Slavkovské bojiště, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Slavkovské bojiště pro období 2014 – 2020	08.11.2017	ANO	Přidaná hodnota v jednotlivých programových rámcích nebyla vzhledem k vnějším omezujícím podmínkám ve vyšší míře pozorována. Bez činnosti MAS byla řada vůbec nevznikla. Žadatelé by sami od sebe do individuálních projektů nešli. MAS žadatele z území informuje o možných dotačních příležitostech a při přípravě projektů žadatelům pomáhá a radí. Hlavní výhodou MAS je osobní přístup, kancelář přímo v území a ochota.	Pokračování v podpoře zapojování veřejnosti při přípravě a realizaci projektu.
162.	Místní akční skupina Krkonoše, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Krkonoše	08.11.2017	ANO	MAS se od začátku své existence snaží o spolupráci všech aktérů v území, sama funguje na principu spolupráce neziskového, veřejného a podnikatelského sektoru. Zaměstnanci MAS disponují dobrými znalostmi regionu a mají k dispozici síť kontaktů na místní aktéry. I samotná diskuze o problémech posouvá region dále a může aktivizovat další obyvatele a organizace k zájmu o dění v regionu. Přidaná hodnota SCLLD se v tomto programovém období v MAS Krkonoše prokázala především ve vhodné identifikaci problémů, vyhledání potenciálních žadatelů a projektů a efektivnímu zacílení opatření, resp. projektových záměrů.	Zhodnotit míru, kterou intervence v jednotlivých Programových rámcích přispěly k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD, po ukončení realizace prvních projektů ze všech programových rámců. Pokračovat v cílené animaci území a ještě více rozšířit a zkvalitnit praktikování metody LEADER na území MAS Krkonoše. Analyzovat potřeby regionu a vyhledávat projektové záměry a další podklady pro tvorbu SCLLD MAS Krkonoše pro další programové období.
163.	Místní akční skupina Království – Jestřebí hory, o.p.s.	SCLLD pro území MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s. na období 2014-2020	09.11.2017	ANO	MAS dlouhodobě v území pracuje s cílem upevnit spolupráci všech aktérů v území. V současnosti MAS funguje na principu spolupráce neziskového, veřejného a podnikatelského sektoru. Tato spolupráce se daří a je podpořena animační činností MAS při realizaci SCLLD, ale MAS se této spolupráci velmi aktivně věnuje i v rámci svých ostatních činností. Přidaná hodnota SCLLD je především ve znalosti prostředí regionu a síti kontaktů, kterou MAS disponuje, a díky tomu se jí daří oslovovat vhodné subjekty ke spolupráci a efektivně cílit projekty tam, kde jsou nejvíce potřeba.	Pokračovat v nastavené animaci území. Analyzovat potřeby regionu, sbírat projektové záměry a další podklady pro tvorbu nové SCLLD MAS Království – Jestřebí hory, o.p.s.
164.	MAS Zlatá cesta, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Zlatá cesta, o. p. s. na období 2014 – 2020	10.11.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	

165.	Místní akční skupina Zálábí, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Zálábí	13.11.2017	ANO	V evaluačním období je MAS Zálábí v situaci, kdy se může pochlubit pouze jedním projektem v realizaci. Vzhledem k tomu, že ani tento projekt dosud nevykazoval indikátory, jsou indikátory napříč strategií nulové. Je to způsobeno faktem, že strategie byla schválena v listopadu 2017. Ihned v únoru 2018 došlo k vyhlášení první výzvy zaměřené na prorodinná opatření a právě výstupem této výzvy je zmiňovaný projekt v realizaci. Vliv na plnění indikátorů tak má i dlouhá doba administrace výzev, od jejich vyhlášení, až po podpis právního aktu. Na druhou stranu ve sledovaném období byly vyhlášeny výzvy: 1.výzva MAS Zálábí-IROP-Zodolnění stanic IZS, 2.výzva MAS Zálábí-IROP-Bezpečnost dopravy, 3.výzva MAS Zálábí-IROP-Bezpečná doprava II, u kterých probíhá příprava právních aktů nebo závěrečné ověření způsobilosti. Dále byla vyhlášena výzva 4.výzva MAS Zálábí-IROPInfrastruktura pro vzdělávání (otevřená). V OPZ – byla vyhlášena výzva Sociální služby a komunitní sociální práce I. V samém závěru sledovaného období byla výzva uzavřena. V PRV byla vyhlášena 1. výzva Programu rozvoje venkova, v závěru období byly projekty ve stavu před vydáním právního aktu. Výše uvedeným výčtem lze konstatovat, že přestože nemůže MAS doložit výstupy v podobě indikátorů, má již dostatečné zkušenosti s administrací programových rámců a s plněním strategie a principů LEADER. Hlavní přínos spatřujeme ve funkci MAS coby „stmelovače“ regionu, nositele informací o možnostech, o přístupech a o úspěšných projektech. Přesto se stále snažíme podpořit myšlenku, aby v regionu více fungovala vazba mezi podnikateli, veřejným sektorem, spolky a NNO	Zařadit do kritérií hodnocení kritérium „spolupráce více subjektů“.
166.	Via rustica z.s.	Komunitně vedená strategie místního rozvoje území MAS Via rustica z.s. pro programové období 2014 – 2020	16.11.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
167.	Mladoboleslavský venkov, z.ú.	Mladoboleslavsko 2014-2020 - nejen kolébka automobilů	16.11.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
168.	Místní akční skupina Blatensko, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Blatensko, o.p.s.	16.11.2017	ANO	MAS Blatensko, o.p.s. je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS. Budou se realizovat hlavně projekty investiční – zlepšení infrastruktury vzdělávání, zlepšení infrastruktury bezpečnosti dopravy, rekonstrukce sociálních bytů, investice do zemědělství, investice do nezemědělského podnikání.	Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do přípravy/aktualizace strategie.
169.	MAS Karštejnsko, z.ú.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje "Via Carolina" MAS Karštejnsko 2014-2020	20.11.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
170.	Místní akční skupina Mezi Úpou a Metují, z. s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Mezi Úpou a Metují	21.11.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
171.	MAS - Střední Polabí, z.s.	MAS Střední Polabí 2014 - 2022 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD)	24.11.2017	ANO	Největší přidanou hodnotu metody LEADER/CLLD přináší aktivity, které MAS realizuje nad rámec „pouhého“ rozdělování peněz. I v rámci jednotlivých PR však dosažení přidané hodnoty dochází, protože MAS dobře zná místní problémy a má kolem neustále se rozšiřující síť aktivních lidí i organizací. V okamžiku, kdy identifikuje v regionu problém, který je možné řešit prostřednictvím PR, má většinou i představu o potenciálních žadatelích. MAS se velmi aktivně věnuje animační činnosti a realizuje i další projekty nad rámec svých základních „povinností“, což vede k silnému synergickému efektu, který má velmi pozitivní dopad na rozvoj regionu i zvyšování sociálního kapitálu.	Hledat možnosti, jak podporovat rozvoj regionu z dalších zdrojů, i pro další programové období.
172.	MAS Mikulovsko o.p.s.	Integrovaná strategie území MAS Mikulovsko na období 2014 – 2020	01.12.2017	NE	MAS nezveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS.	
173.	MOST Vysočiny, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje kvalita života II na období 2014-2020	05.12.2017	ANO	Nejdůležitější přidanou hodnotou LEADER/CLLD je spolupráce jednotlivých subjektů v území MAS a sdílení informací, jak mohou dotační programy zlepšit situaci v jednotlivých obcích (sdílení příkladů dobré praxe). V IROPu bude ve vyhlášených výzvách na Komunitní centra a školy apelováno na spolupráci subjektů při tvorbě projektů, stejně tak v PRV	Dbát na zařazení vhodných kritérií věcného hodnocení zaměřených na spolupráci subjektů.
174.	MAS Rokytná, o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Rokytná - Cesta k rozkvětu regionu	07.12.2017	ANO	MAS v roce 2018 neměla projekty v realizaci ani neměla ukončené projekty, PRV – podpis rozhodnutí o dotaci s vybranými žadatelí březen/duben 2019, OPZ – podpis rozhodnutí o dotaci s vybranými žadatelí květen/červen 2019, IROP – podpis rozhodnutí o dotaci s vybranými žadatelí prosinec 2019. Ověření na případových studiích provede MAS v roce 2019. Diskuse na Focus Group – obecně – ne nad konkrétními projekty: Snahy MAS v období přípravy SCLLD a nyní v rámci realizace intervencí rozhodně přispěly k otevřenějším vztahům mezi subjekty v území, je vytvořena síť zainteresovaných subjektů, kterým tzv. bije srdce pro region kde žijí a to jsou stavební kameny pro rozvoj aktivit v regionu. Přidané hodnoty LEADER/CLLD je naplněna především ve vzájemné komunikaci mezi žadatelí, MAS, ŘO či jinými akéry.	MAS tuto část EU nevyplnila.
175.	Místní akční skupina Mezilesí, z.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny Mezilesí pro období 2014 – 2020	12.12.2017	ANO	MAS tuto část EU nevyplnila.	Vhodná kritéria věcného hodnocení posilující spolupráci subjektů.

176.	MAS Mezi Hradý, z.s.	Strategie MAS Mezi hradý	14.12.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
177.	MAS Jihozápad o.p.s.	SCLLD MAS Jihozápad	14.12.2017	ANO	MAS zveřejnila Evaluační zprávu na webu MAS, avšak nevyplnila celou oblast C (nejsou k dispozici odpovědi na otázku C.6).	
178.	Místní akční skupina Pomalší o.p.s.	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Pomalší	27.12.2017	ANO	MAS Pomalší o.p.s. je pro žadatele/příjemce důležitým a žádoucím partnerem. Žadatelé/příjemci pozitivně hodnotili možnost osobních konzultací s MAS. Budou se realizovat hlavně projekty investiční – zlepšení infrastruktury v bezpečnosti dopravy, investice do zemědělství, příprava investice v sociální sféře.	Aktivně zapojovat potenciální žadatele/příjemce do přípravy/aktualizace strategie.

Příloha č. 5: Výstup provedené obsahové analýzy

MAS	Počet normostran - analyzovaný text 1	Počet normostran - analyzovaný text 2	Výsledky - Analyzovaný text 1	Výsledky - Analyzovaný text 2
MAS 21, o. p. s.	0,11	0	synergické účinky dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo	Chybí data
MAS Region Kunětické hory, z.s	0,31	0,06	projekty přizpůsobené území vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	animace území
MAS Holicko, o.p.s.	0,71	0,34	společné řízení veřejných věcí na všech inovativní přístup sociální kapitál MAS jako erudovaný prostředník	komunikace mezi subjekty
MAS Regionu Poodří, z.s.	1,36	0,26	inovativní přístup projekty přizpůsobené území MAS jako erudovaný prostředník synergické účinky	synergické účinky zvýšení sociálního kapitálu
Místní akční skupina POHODA venkova, z.s	0,11	0,04	počet aktivit a opatření	animace území
Prostějov venkov o.p.s.	0,27	0	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	Chybí data
Přemyslovské střední Čechy o.p.s.	0,33	0,04	spolupráce mezi subjekty	věcné hodnocení
Místní akční skupina Opavsko z.s	2,3	0,26	animace území spolupráce mezi subjekty věcné hodnocení synergické účinky inovativní přístup sociální kapitál vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	animace území využití přidáné hodnoty při přípravě projektu
MAS Moravská cesta, z. s	0,18	0,02	MAS jako erudovaný prostředník	inovativní přístup
MAS Jablunkovsko, z. s.	0,32	0,02	MAS jako erudovaný prostředník znalost MAS místních poměrů	Chybí data
MAS Sokolovsko o.p.s	0,63	0,1	věcné hodnocení dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo MAS jako erudovaný prostředník zlepšení kvality života na venkově	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty
MAS Moravský kras z.s	0,61	0,11	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty synergické účinky inovativní přístup aktivity MAS mimo SCLLD	aktivity MAS mimo SCLLD
Lípa pro venkov z.s.	0,34	0,05	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty sdílení příkladů dobré praxe komunitní projednávání	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty
Místní akční skupina POŠUMAVÍ, zapsaný spolek	0,54	0,06	sociální kapitál spolupráce mezi subjekty anulování celostátní konkurence v projektech inovativní přístup	inovativní přístup
Hradecký venkov o.p.s.	0,21	0	znalost MAS místních poměrů dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo	Chybí data
Havlíčkův kraj, o.p.s	0,14	0,1	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty sdílení příkladů dobré praxe	animace území
Místní akční skupina Třeštsko,	0,37	0	dostupnost MAS znalost MAS místních poměrů	Chybí data
Místní akční skupina Podbrněnsko,	0,18	0,12	dostupnost MAS znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník	animace území
MAS Pobeskydí, z. s	0,48	0,04	sociální kapitál sdílení příkladů dobré praxe synergické účinky spolupráce mezi subjekty dostupnost MAS spolupráce mezi subjekty	sdílení příkladů dobré praxe

MAS PODBRDSKO, z.s.	0,28	0	dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo synergické účinky	Chybí data
Královská stezka, o.p.s.	0,29	0,1	komunitní projednávání vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty sdílení příkladů dobré praxe MAS jako erudovaný prostředník	inovativní přístup
MAS Broumovsko+, z.s.	0,45	0,22	spolupráce mezi subjekty	aktivity MAS mimo SCLLD
MAS Labské Skály, z.s.	0,7	0,15	koordinace místních aktérů MAS sociální kapitál MAS jako erudovaný prostředník inovativní přístup synergické účinky	komunikace mezi subjekty synergické účinky
MAS Bohdanečsko, z.s.	0,43	0,06	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty znalost MAS místních poměrů animace území komunitní projednávání	komunitní projednávání vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty
Místní akční skupina Boskovicko Plus, z.s.	0,28	0	MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
MAS Brdy, z.s.	0,29	0	komunitní projednávání	Chybí data
Místní akční skupina Vlašsko - Horní Vsacko, z.s.	0,2	0,02	znalost MAS místních poměrů	Chybí data
Podhůří Železných hor, o.p.s.	0,16	0,06	komunitní projednávání synergické účinky inovativní přístup	komunikace mezi subjekty
MAS Horní Pošumaví, o.p.s.	0,22	0	spolupráce mezi subjekty animace území	Chybí data
MAS Český les, z.s.	0,62	0,1	animace území sociální kapitál spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání	komunitní projednávání synergické účinky inovativní přístup
Místní akční skupina Hlinsko, z.s.	0,06	0,03	spolupráce mezi subjekty	spolupráce mezi subjekty
MAS Podchlumí, z.s.	0,16	0,07	komunitní projednávání MAS jako erudovaný prostředník	těžba informací od místních subjektů
MAS ORLUCKO, z.s.	0,22	0,01	těžba informací od místních subjektů komunitní projednávání počet aktivit a opatření vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	sdílení příkladů dobré praxe
MAS Podlipansko, o.p.s.	0,33	0,03	sdílení příkladů dobré praxe spolupráce mezi subjekty	věcné hodnocení
MAS Zubří země, o.p.s.	0,74	0,05	komunitní projednávání sociální kapitál MAS jako erudovaný prostředník synergické účinky	inovativní přístup synergické účinky
MAS POLUČSKO, z.s.	0,52	0,06	znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník spolupráce mezi subjekty animace území	animace území
MAS Partnerství venkova, z.s.	0,08	0,05	MAS jako erudovaný prostředník	MAS jako erudovaný prostředník animace území
Místní akční skupina Brána Brněnska, z.s.	0,23	0,09	sociální kapitál	Chybí data
Sdružení SPLAV, z.s.	0,11	0,12	komunitní projednávání	věcné hodnocení
MAS - Partnerství Mostěnka, o.p.s.	0,13	0,01	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty animace území	animace území
MAS Hrubý Jeseník, z.s.	0,38	0,04	počet aktivit a opatření	spolupráce mezi subjekty
MAS Krušné hory,	0,30	0	komunitní projednávání vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	Chybí data

o.p.s.	v,20	v		
			zlepšení kvality života na venkově synergické účinky sdílení příkladů dobré praxe	Chybí data
LAG Podralsko, z.s.	0,37	0,01	komunitní projednávání znalost MAS místních poměrů animace území	animace území
MAS Uničovsko, o.p.s.	0,37	0	dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník věcné hodnocení	Chybí data
MAS Znojemské vinařství, z.s.	0,38	0,08	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty komunikace mezi subjekty synergické účinky sdílení příkladů dobré praxe MAS jako erudovaný prostředník	animace území MAS jako erudovaný prostředník
MAS Sdružení Růže, z.s.	0,17	0,11	MAS jako erudovaný prostředník komunitní projednávání sociální kapitál	animace území synergické účinky sociální kapitál
MAS Rozkvět, z.s.	1,2	0,1	komunitní projednávání sociální kapitál synergické účinky	sociální kapitál počet aktivit a opatření
Oslavka, o.p.s.	0,06	0	komunikace mezi subjekty	Chybí data
MAS Mohelnicko, z.s.	0,18	0,03	MAS jako erudovaný prostředník sdílení příkladů dobré praxe	aktivity MAS mimo SCLLD
MAS Radbuza, z.s.	0,42	0,03	komunitní projednávání těžba informací od místních subjektů sdílení příkladů dobré praxe MAS jako erudovaný prostředník	MAS nedefinovala žádné doporučení.
Místní akční skupina Hlučínsko, z.s.	0,23	0,02	animace území znalost MAS místních poměrů	animace území
MAS Přiděte pobejt!, z.s.	0,33	0,05	sociální kapitál inovativní přístup	vzdělávání pracovníků MAS
Místní akční skupina Svitava, z.s.	0,31	0,08	MAS jako erudovaný prostředník vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty MAS jako erudovaný prostředník
Brdy - Vltava, o.p.s.	0,05	0,07	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	koordinace místních aktérů MAS spolupráce mezi subjekty
MAS Český sever, z.s.	0,3	0,1	animace území MAS jako erudovaný prostředník dostupnost MAS	sdílení příkladů dobré praxe animace území
MAS Moravská brána, z.s.	0,57	0	komunitní projednávání spolupráce mezi subjekty vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty znalost MAS místních poměrů animace území lidský lokální potenciál (dobrovolníci) zlepšení kvality života na venkově synergické účinky	Chybí data
MAS Lažsko, z.s.	0,13	0,09	MAS jako erudovaný prostředník znalost MAS místních poměrů	MAS jako erudovaný prostředník těžba informací od místních subjektů
Obecně prospěšná společnost pro Český ráj	0,18	0	komunitní projednávání vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	Chybí data
MAS Aktivios, z.s.	0,23	0,11	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	výměna informací a dat s ŘO
MAS Střední Vsetínsko, z.s.	0,16	0	komunikace mezi subjekty	Chybí data
Místní akční skupina Lanškrounsko, z.s.	0,16	0	těžba informací od místních subjektů komunitní projednávání	Chybí data
SERVISO, o.p.s.	0,52	0,06	komunitní projednávání sociální kapitál inovativní přístup	animace území aktualizace výběrových kritérií
MAS Hanácké Království, z.s.	0,24	0	spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
MAS Bobrava, z.s.	0,56	0	znalost MAS místních poměrů projekty přizpůsobené území spolupráce mezi subjekty	Chybí data

MAS Achát, z.s.	0,33	0,04	komunitní projednávání sociální kapitál	vzdělávání pracovníků MAS
Místní akční skupina Šipka, z.s.	0,5	0,02	komunitní projednávání	komunitní projednávání
Jižní Haná, o.p.s.	0,28	0,04	komunikace mezi subjekty spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání sdílení příkladů dobré praxe vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	spolupráce mezi subjekty
MAS Chrudimsko, z.s.	0,12	0,03	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	animace území těžba informací od místních subjektů
MAS Litomyšlsko, o.p.s.	0,26	0,05	komunitní projednávání anulování celostátní konkurence v projektech MAS jako erudovaný prostředník	spolupráce mezi subjekty synergické účinky
MAS Hornolidečska, z.s.	0,24	0,04	komunikace mezi subjekty spolupráce mezi subjekty	spolupráce mezi subjekty
Region Haná, z.s.	0,53	0,03	spolupráce mezi subjekty komunikace mezi subjekty	aktivity MAS mimo SCLLD
MAS Ploština, z.s.	0,27	0	spolupráce mezi subjekty počet aktivit a opatření komunitní projednávání dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
MAS Vizovicko a Služovicko, o.p.s.	0,02	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
MAS Brána do Českého ráje, z.s.	0,29	0,07	sdílení příkladů dobré praxe společné řízení veřejných věcí na všech úrovních spolupráce mezi subjekty projekty přizpůsobené území	komunitní projednávání animace území
MAS Blaník, z.s.	0,36	0,01	sociální kapitál vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty spolupráce mezi subjekty sdílení příkladů dobré praxe dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo	animace území
MAS Vltava, z.s.	0,27	0,06	znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník	komunitní projednávání těžba informací od místních subjektů
MAS Moravskotřebovsko a Jevišsko, o.p.s.	0,72	0,22	inovativní přístup sociální kapitál MAS jako erudovaný prostředník spolupráce mezi subjekty znalost MAS místních poměrů	využití sociálních sítí komunikace mezi subjekty vzdělávání pracovníků MAS
MAS Světovina, o.p.s.	0,26	0,09	spolupráce mezi subjekty animace území	komunitní projednávání synergické účinky inovativní přístup
MAS Boleslavsko, z.ú.	0,13	0,04	znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník	MAS jako erudovaný prostředník znalost MAS místních poměrů
Místní akční skupina Rožnovsko, z.s.	0,36	0	dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
MAS Vincenze Priessnitz pro Jesenícko, o.p.s.	0,21	0	spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání	Chybí data
Místní akční skupina Bohumínsko, z.s.	0,77	0,06	dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo sociální kapitál inovativní přístup animace území těžba informací od místních subjektů znalost MAS místních poměrů	animace území komunitní projednávání těžba informací od místních subjektů
MAS Sdružení Západní Krušnohoří, z.s.	0,07	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s.	0,41	0,19	dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty MAS jako erudovaný prostředník	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty inovativní přístup spolupráce mezi subjekty synergické účinky těžba informací od místních subjektů

Místní akční skupina Šipka, z.s.	0,5	0,02	komunitní projednávání	komunitní projednávání
Jižní Haná, o.p.s.	0,28	0,04	komunikace mezi subjekty spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání sdílení příkladů dobré praxe vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	spolupráce mezi subjekty
MAS Chrudimsko, z.s.	0,12	0,03	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	animace území těžba informací od místních subjektů
MAS Litomyšlsko, o.p.s.	0,26	0,05	komunitní projednávání anulování celostátní konkurence v projektech MAS jako erudovaný prostředník	spolupráce mezi subjekty synergické účinky
MAS Hornolidečska, z.s.	0,24	0,04	komunikace mezi subjekty spolupráce mezi subjekty	spolupráce mezi subjekty
Region Haná, z.s.	0,53	0,03	spolupráce mezi subjekty komunikace mezi subjekty	aktivity MAS mimo SCLLD
MAS Ploština, z.s.	0,27	0	spolupráce mezi subjekty počet aktivit a opatření komunitní projednávání dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
MAS Vizovicko a Slušovicko, o.p.s.	0,02	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
MAS Brána do Českého ráje, z.s.	0,29	0,07	sdílení příkladů dobré praxe společné řízení veřejných věcí na všech úrovních spolupráce mezi subjekty projekty přizpůsobené území	komunitní projednávání animace území
MAS Bláník, z.s.	0,36	0,01	sociální kapitál vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty spolupráce mezi subjekty sdílení příkladů dobré praxe dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo	animace území
MAS Vltava, z.s.	0,27	0,06	znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník	komunitní projednávání těžba informací od místních subjektů
MAS Moravskotřebovsko a Jevišsko, o.p.s.	0,72	0,22	inovativní přístup sociální kapitál MAS jako erudovaný prostředník spolupráce mezi subjekty znalost MAS místních poměrů	využití sociálních sítí komunikace mezi subjekty vzdělávání pracovníků MAS
MAS Světovina, o.p.s.	0,26	0,09	spolupráce mezi subjekty animace území	komunitní projednávání synergické účinky inovativní přístup
MAS Boleslavsko, z.ú.	0,13	0,04	znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník	MAS jako erudovaný prostředník znalost MAS místních poměrů
Místní akční skupina Rožnovsko, z.s.	0,36	0	dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
MAS Vincenze Priesnitzte pro Jesenícko, o.p.s.	0,21	0	spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání	Chybí data
Místní akční skupina Bohumínsko, z.s.	0,77	0,06	dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo sociální kapitál inovativní přístup animace území těžba informací od místních subjektů znalost MAS místních poměrů	animace území komunitní projednávání těžba informací od místních subjektů
MAS Sdružení Západní Krušnohoří, z.s.	0,07	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
Kyjovské Slovácko v pohybu, z.s.	0,41	0,19	dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty MAS jako erudovaný prostředník	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty inovativní přístup spolupráce mezi subjekty synergické účinky těžba informací od místních subjektů

MAS Bojkovska, z.s.	0,12	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
MAS Česká Kanada, o.p.s.	0,33	0,04	sdílení příkladů dobré praxe spolupráce mezi subjekty	věcné hodnocení spolupráce mezi subjekty
Místní akční skupina Hlubocko - Lišovsko, o.p.s.	0,56	0	komunitní projednávání sdílení příkladů dobré praxe vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
Místní akční skupina Dolní Morava, z.s.	0,23	0,08	spolupráce mezi subjekty komunikace mezi subjekty MAS jako erudovaný prostředník	komunikace mezi subjekty animace území
MAS Naděje, o.p.s.	0,44	0	dostupnost MAS znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo	Chybí data
Rozvoj Tanvaldska, z.s.	0,09	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
Ekoregion Úhlava, z.s.	0,4	0	MAS jako erudovaný prostředník spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání zlepšení kvality života na venkově	Chybí data
MAS Český Západ, z.s.	0,08	0,05	spolupráce mezi subjekty vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	věcné hodnocení
MAS Štenbersko, o.p.s.	0,31	0	spolupráce mezi subjekty komunitní projednávání	Chybí data
MAS Vodňanská ryba, z.s.	0,07	0	sdílení příkladů dobré praxe spolupráce mezi subjekty	Chybí data
MAS Hranicko, z.s.	0,36	0,14	znalost MAS místních poměrů těžba informací od místních subjektů dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník bezplatné služby	věcné hodnocení synergické účinky
MAS Hrušovansko, z.s.	0,1	0,07	MAS jako erudovaný prostředník dostupnost MAS projekty přizpůsobené území	animace území MAS jako erudovaný prostředník komunitní projednávání
Rakovnicko, o.p.s.	0,29	0	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty projekty přizpůsobené území	Chybí data
Střední Haná, o.p.s.	0,21	0,16	dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník	vzdělávání pracovníků MAS využití sociálních sítí synergické účinky
Místní akční skupina Podřipsko, z.s.	0,19	0,09	animace území	animace území aktivity MAS mimo SCLLD
Region Pošembeň, o.p.s.	0,06	0	sdílení příkladů dobré praxe spolupráce mezi subjekty	Chybí data
MAS Nad Prahou, o.p.s.	0,07	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku, z.s.	0,47	0	měkké projekty	Chybí data
MAS Kraj živých vod, z.s.	0,69	0	animace území aktivity MAS mimo SCLLD sociální kapitál komunikace mezi subjekty spolupráce mezi subjekty zlepšení kvality života na venkově synergické účinky sdílení příkladů dobré praxe	Chybí data
MAS Slezská brána, z.s.	0,74	0,08	animace území MAS jako erudovaný prostředník znalost MAS místních poměrů komunikace mezi subjekty	synergické účinky inovativní přístup
Otevřené zahrady Jičinska, z.s.	0,29	0,1	MAS jako erudovaný prostředník inovativní přístup sdílení příkladů dobré praxe spolupráce mezi subjekty	animace území těžba informací od místních subjektů

Místní akční skupina Mikroregionu Telčsko, z.s.	0,14	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.	0,34	0	dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník	Chybí data
MAS Krajina srdce, z.s.	0,19	0	inovativní přístup sociální kapitál společné řízení veřejných věcí na všech úrovních	Chybí data
Místní akční skupina Blanský les - Netolicko, o.p.s.	0,2	0,05	projekty inovace a modernizace MAS jako erudovaný prostředník	animace území komunitní projednávání
Živé pomezí Krumlovsko - Jevišovicko, z.s.	0,24	0,05	MAS jako erudovaný prostředník projekty přizpůsobené území spolupráce mezi subjekty	komunikace mezi subjekty těžba informací od místních subjektů
MAS Vyhledky, z.s.	0,17	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
MAS Sedlečansko, o.p.s.	0,04	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
MAS Českomoravské pomezí, o.p.s.	0,84	0,06	znalost MAS místních poměrů vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty spolupráce mezi subjekty MAS jako erudovaný prostředník	aktualizace výběrových kritérií
Místní akční skupina Kelečsko - Ležensko - Starojicko, z.s.	0,15	0	projekty přizpůsobené území synergické účinky	Chybí data
MAS Leader - Loucko, z.s.	0,35	0,09	společné řízení veřejných věcí na všech úrovních	projekty inovace a modernizace aktualizace výběrových kritérií
MAS Vyčkovsko, z.s.	0,23	0,06	animace území spolupráce mezi subjekty vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	animace území těžba informací od místních subjektů
MAS Vladař, o.p.s.	0,63	0,11	dostupnost MAS znalost MAS místních poměrů MAS jako erudovaný prostředník komunikace mezi subjekty animace území	animace území komunitní projednávání
MAS Šumperský venkov, z.s.	0,31	0,15	projekty přizpůsobené území inovativní přístup synergické účinky spolupráce mezi subjekty	aktualizace výběrových kritérií
MAS Stranicko, z.s.	0,27	0,03	dostupnost MAS MAS jako erudovaný prostředník znalost MAS místních poměrů těžba informací od místních subjektů aktualizace výběrových kritérií	komunitní projednávání
MAS Frýdlantsko, z.s.	0,07	0	MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	Chybí data
MAS Hustopečsko, z.s.	0,14	0,07	MAS jako erudovaný prostředník projekty přizpůsobené území znalost MAS místních poměrů	animace území těžba informací od místních subjektů
MAS Slavkovské bojiště, z.s.	0,23	0,04	MAS jako erudovaný prostředník animace území dostupnost MAS	komunitní projednávání
Místní akční skupina Krkonoše, z.s.	0,34	0,24	spolupráce mezi subjekty znalost MAS místních poměrů projekty přizpůsobené území těžba informací od místních subjektů	animace území těžba informací od místních subjektů
Místní akční skupina Království - Jeztebí hory, o.p.s.	0,31	0,09	spolupráce mezi subjekty animace území znalost MAS místních poměrů projekty přizpůsobené území vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty aktivity MAS mimo SCLLD	animace území těžba informací od místních subjektů
Místní akční skupina Zálabí, z.s.	0,9	0,04	MAS jako erudovaný prostředník spolupráce mezi subjekty	aktualizace výběrových kritérií
Místní akční skupina Zálabí, z.s.	0,34	0,06	MAS jako erudovaný prostředník	

skupina bratensko, o.p.s.	0,44	0,02	projekty inovace a modernizace	komunitní projednávání
MAS Střední Polabí, z.s.	0,37	0,05	aktivity MAS mimo SCLLD znalost MAS místních poměrů vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty animace území synergické účinky sociální kapitál	těžba informací od místních subjektů
MOST Vysočiny, o.p.s.	0,19	0,05	spolupráce mezi subjekty sdílení příkladů dobré praxe	věcné hodnocení
MAS Rokytná, o.p.s.	0,44	0	vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty komunikace mezi subjekty	Chybí data
Místní akční skupina Mezileší, z.s.	0	0,04	Chybí data	věcné hodnocení
Místní akční skupina Pomalší, o.p.s.	0,17	0,05	MAS jako erudovaný prostředník projekty inovace a modernizace měkké projekty	komunitní projednávání

Příloha č. 6: Výsledky provedené frekvenční analýzy

(celkový počet analytických jednotek = 149)	(počet MAS, které nezveřejnili evaluační zprávu na webu MAS = 20)	(počet MAS, které nevyplnili evaluační otázku C.6 = 9) - zahrnuto do "chybějící data"
Klíčové proměnné	Četnost výskytu klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 1)	Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 1)
aktivity MAS mimo SCLLD	7	5%
aktualizace výběrových kritérií	1	1%
animace území	23	15%
anulování celostátní konkurence v projektech	3	2%
bezplatné služby	1	1%
dosažení výsledků, kterých bez využití CLLD nebylo v minulosti dosaženo	9	6%
dostupnost MAS	19	13%
chybějící data	1 (+9+13)	15%
inovativní přístup	18	12%
komunikace mezi subjekty	13	9%
komunitní projednávání	35	23%
koordinace místních aktérů MAS	1	1%
lidský lokální potenciál (dobrovolníci)	1	1%
MAS jako erudovaný prostředník	59	40%
měkké projekty	2	1%
počet aktivit a opatření	4	3%
projekty inovace a modernizace	3	2%
projekty přizpůsobené území	14	9%
sdílení příkladů dobré praxe	24	16%
sociální kapitál	22	15%
společné řízení věcí veřejných na všech úrovních	4	3%
spolupráce mezi subjekty	45	30%
synergické účinky	18	12%

těžba informací od místních subjektů	7	5%
věcné hodnocení	4	3%
vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	32	21%
vzdělávání pracovníků MAS	1	1%
vzdělávání subjektů na území MAS	1	1%
zlepšení kvality života na venkově	5	3%
znalost MAS místních poměrů	26	17%
MAS nedefinovala žádnou přidanou hodnotu	13	zahrnuto do "chybějící data"

Klíčové proměnné	Četnost výskytu klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 2)	Procentuální zastoupení klíčové proměnné v celkovém počtu analytických jednotek (Analyzovaný text 2)
aktivity MAS mimo SCLLD	5	3%
aktualizace výběrových kritérií	5	3%
animace území	32	21%
chybějící data	53 (+1+9)	42%
inovativní přístup	8	5%
komunikace mezi subjekty	6	4%
komunitní projednávání	17	11%
koordinace místních aktérů MAS	1	1%
MAS jako erudovaný prostředník	7	5%
počet aktivit a opatření	1	1%
projekty inovace a modernizace	1	1%
sdílední příkladů dobré praxe	4	3%
sociální kapitál	4	3%
spolupráce mezi subjekty	11	7%
synergické účinky	11	7%
těžba informací od místních subjektů	14	9%
věcné hodnocení	8	5%

výměna informací a dat s ŘO	1	1%
vytvoření sociálních sítí a důvěry mezi místními subjekty	6	4%
využití přidané hodnoty při přípravě projektu	1	1%
využití sociálních sítí	2	1%
vzdělávání pracovníků MAS	4	3%
znalost MAS místních poměrů	1	1%
MAS nedefinovala žádné doporučení	1	zahrnuto do "chybějící data"

(1 normostrana = 1 800 znaků včetně mezer)

Doplňující proměnná	Průměrný počet normostran (Analyzovaný text 1)	Průměrný počet normostran (Analyzovaný text 2)
počet normostran	0,33	0,05
Převáděno na počet znaků	594	90

Procento analytických jednotek, které mají méně normostran než je průměr (Analyzovaný text 1)	Procento analytických jednotek, které mají méně normostran než je průměr (Analyzovaný text 2)
61%	55%

Procento analytických jednotek, které mají stejně nebo více normostran než je průměr (Analyzovaný text 1)	Procento analytických jednotek, které mají stejně nebo více normostran než je průměr (Analyzovaný text 2)
39%	45%